

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2022

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарьова, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.;
М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 41

(огляд матеріалів ЗМІ за 5 – 11 грудня 2022 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	35
Міжнародна підтримка України	42
<i>Політико-правова допомога</i>	42
<i>Військова допомога</i>	49
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	54
Плани врегулювання. Переговорний процес	63
Плани повоєнного відновлення України	69
Коментарі європейських та американських політиків	71
Реакція представників української громадськості	88
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	90
Експертні оцінки	98
Додатки	108
<i>Додаток 1</i>	108
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №830/2022	108
<i>Додаток 2</i>	112
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №832/2022	112
<i>Додаток 3</i>	114
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №847/2022	114
<i>Додаток 4</i>	117
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №850/2022	117

Офіційна діяльність Президента України

Президент Володимир Зеленський виступив зі зверненням з нагоди Міжнародного дня волонтера ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні – Міжнародний день волонтера. Міжнародний, але такий український.

Це день мільйонів наших людей. Не сотень і не тисяч, а мільйонів. Це день усіх, хто допомагає боронити державу. Усіх, хто допомагає захищати людей. Усіх, хто віддає душу, час, кошти, щоб Україні й українцям вдалося. Щоб вдалося перемогти.

Волонтерський рух у нашій державі підіймався хвилями від Майдану, з 2014 року і від 24 лютого. Хвилями все вищими й міцнішими.

Сьогодні волонтери – це найпотужніша частина громадянського суспільства України. Це рух, який об'єднує всі міста й громади нашої держави та всі соціальні групи.

І це ідея, яка залучає до української боротьби за свободу мільйони людей із різних країн світу.

Сьогодні – день дуже відомих організацій, чії назви чув кожен українець, і день людей, чії імена поки що не звучать по всій державі, але які разом з усіма у день нашої перемоги відчують, що це – їхній результат.

Це день Veteran Hub і Армія SOS, день «Зграї» і «Аеророзвідки», день KSE Foundation і тих, хто заснував і допомагає проекту «Небесна гвардія».

День «Госпітальєрів» і всіх парамедиків і лікарів, які допомагають на фронті. Це день «Крил перемоги» і ГО «Землячки», фонду «Повернись живим» і «Мотохелп», Фонду Сергія Притули і Волонтерської сотні Доброволя, фонду «Коло» і «Солом'янських котиків», центру Марлог і Української волонтерської служби, Razom for Ukraine, об'єднання «Народний тил», волонтерської групи Help Army і Товариства Червоного Хреста України. Це день United24 і кожного з понад сотні країн, хто допомагає закупити машини швидкої чи морські дрони. Це день зіркових амбасадорів, які теж стали волонтерами й спрямовують силу світу для України.

Сьогодні день харківського Фонду «Підтримка захисників» і львівського ГО «Незалежні», день «Союзу українок» з Франківщини й краматорського центру «Разом до перемоги», фонду «Янголи спасіння» з Донеччини та ГО «Міський центр допомоги» із Запоріжжя.

Це день СпівДії та ПЛАСТу, ГО «Рідне Полісся», Групи активної реабілітації, Українського жіночого батальйону, «Котиків-патріотиків» і «Доброї справи», фондів Let's help, «Харків з тобою», НореUA, «Твоя опора», «Ми з Україною» і «Район номер 1».

А також день Євгена Суботи, координатора волонтерських центрів Гостомеля. Уляни Греділь з ГО «Апостольська Чота». ГО «Захист – об'єднання волонтерів». Юлії Коновалової, голови ГО «Люди усюди» й

волонтера проекту World Central Kitchen. Володимира Фірмана, ректора Марійського духовного центру «Зарваниця».

Це день Українського католицького університету й десятків університетів і студентських спільнот у нашій країні та за кордоном, які долучилися до захисту нашої держави, свободи та людей. І людяності.

Тому сьогодні ми дякуємо таким організаціям, як «Зоопатруль» і UAnimals, та всім, хто знає, що порятунок тварин – це також порятунок душі.

Більшість із цих назв ви напевно знаєте, якимось із цих організацій і проектів ви уже могли допомагати. Але волонтерський рух значно більший і ширший. Це тисячі структур, десятки тисяч небайдужих людей і мільйони тих, хто долучається.

Це день тих, хто шукав броніки ще на Майдані та продовжив шукати й доправляти все, що може бути потрібним для передової.

Це день тих, хто робить маскувальні сітки: Львів, Рівне та ще тисячі українських міст і сіл, десятки тисяч людей.

Це день простих українців, які допомагають нам усім розв'язувати дуже непрості завдання. Допомагають відновлювати енергетику після ударів. Повертати нормальне життя на деокуповану територію.

Це день тих, хто забезпечує реабілітацію й протезування. Хто надає психологічну допомогу. Хто підтримує переселенців. Хто допомагає звільненим з полону. Хто пече хліб для військових і завозить їжу туди, де найнебезпечніше.

Це день водіїв, які допомагали з евакуацією та доставкою «гуманітарки». Це день багатьох дуже різних людей, які всі разом посилюють Україну.

Це день тисяч українських бізнесів, які зробили свої проекти допомоги армії та звичайним людям або долучилися до наявних волонтерських програм. І день бізнесменів, які роблять усе, щоб посилити Харків і Запоріжжя, а не Монако і Відень.

Хоча волонтерський рух став частиною фундаменту України, у нас досі не було особливої відзнаки, яка могла б стати символом нашої вдячності волонтерам і тим, хто дає силу цьому руху. Хто дає частинку свого власного життя, щоб допомогти врятувати життя інших. Тепер така відзнака є. (...).

Вітання Президента України з нагоди 25-ї річниці польоту в космос першого космонавта незалежної України Леоніда Каденюка ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Шановні українці!

У ці дні ми відзначаємо 25-у річницю визначної події в історії нашої держави – першого польоту космонавта незалежної України Леоніда Каденюка в космос.

Цей політ українського космонавта на борту американського космічного корабля «Columbia» увійшов до золотої скарбниці досягнень

нашої держави, його значення для престижу України в світі важко переоцінити, адже вперше в історії українські державні символи – прапор, герб та Конституція України – були доставлені на космічну орбіту, і вперше звуки нашого національного гімну пролунали над планетою Земля.

У реалізації цього історичного польоту визначальною стала роль наших працівників ракетно-космічної галузі, науковців, які провели потужну роботу з підготовки та реалізації згаданої космічної місії. Впевнений, що їх досвід та наполеглива праця і надалі забезпечуватимуть нові досягнення у такій високотехнологічній сфері, як освоєння космосу.

Космічний політ першого космонавта незалежної України на борту американського корабля є прикладом тісної українсько-американської співпраці в галузі мирного освоєння космосу та однією з найбільш яскравих сторінок у відносинах наших держав. (...).

Глава держави та Прем'єр-міністр Чорногорії підписали Спільну декларацію щодо євроатлантичної інтеграції України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів переговори у відеоформаті з головою уряду Чорногорії Дрітаном Абазовичем.

Глава Української держави розповів співрозмовнику про сьогоднішні повітряні атаки Росії на територію України, які вкотре засвідчили, що російське військово-політичне керівництво не має наміру припинити свої агресивні дії.

Президент України Володимир Зеленський:

Впевнений, що в усьому світі суспільства зрозуміють, що не можна балансувати між добром і злом, що зло треба ставити на місце. Впевнений, що всім світом ми це, безумовно, зробимо. Зробимо так, щоб Росія поважала міжнародне право й суверенітет будь-якої держави.

Президент закликав парламент Чорногорії долучитися до парламентів інших країн у питанні визнання Росії країною – спонсором тероризму. (...).

Прем'єр-міністр Чорногорії Дрітан Абазович:

Ви захищаєте не лише власну територіальну цілісність і суверенітет – ви бороните універсальні цінності: право людей обирати своє майбутнє, майбутнє своєї країни. Ми готові повною мірою працювати щодо санкцій, ми надаємо допомогу біженцям, а також фінансову, військову допомогу.

(...). Співрозмовники докладно обговорили питання європейської інтеграції України та Чорногорії як країн – кандидатів на вступ. Президент і Прем'єр-міністр висловилися за необхідність практичної взаємодії в контексті підготовки України до наступного етапу – початку передвступних переговорів.

(...). За результатами переговорів лідери підписали Спільну декларацію, що визначає пріоритетні напрями співпраці між Україною та Чорногорією в межах стратегічного курсу нашої держави на набуття повноправного членства в Організації Північноатлантичного договору.

На завершення переговорів Дрітан Абазович запросив Президента Володимира Зеленського відвідати з візитом Подгорицю після перемоги України.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Звітую про сьогоднішній день.

Головний результат – 70 російських ракет прийшло, більшість збито. «Калібри», Х-101 тощо.

Дякую всім нашим воїнам повітряних командувань «Схід», «Південь» і «Центр». Молодці!

Дякую й партнерам – за системи ППО, які зараз використовуємо. Кожна збита російська ракета – це конкретний доказ, що терор можна перемогти.

Але, на жаль, ми поки ще не можемо дати повну безпеку нашому небу – було кілька влучань. На жаль, є жертви. Станом на цей час у переліку загиблих за цю добу від російських ударів – четверо. Мої співчуття рідним і близьким.

Енергетики одразу розпочали відновлювальні роботи. Максимум зусиль – у центральних областях України, на Одещині, в Запорізькій області, на Харківщині. У багатьох регіонах – для стабілізації системи – довелося перейти до аварійних відключень. Від Закарпаття до Київщини, від Кіровоградщини до Сумської й Харківської областей. Найбільше відключень станом на цей вечір – Вінниччина, Київщина, Житомирщина, Дніпропетровщина, Одещина, Хмельниччина й Черкащина. Але зробимо все, щоб повернути стабільність.

Російський терор знову зачіпає сусідні держави. Знову – перебої з електрикою в Молдові. І це вкотре доводить, що російська здатність до таких масованих терористичних ударів – це загроза не одній лише Україні, а всьому нашому регіону. Як мінімум.

Коли один терорист дестабілізує життя всіх, це спільне завдання – зупинити терор.

Цієї ночі говоритиму про це у своєму зверненні до експертної спільноти американського Інституту вивчення війни й до всіх наших друзів у США.

До речі, сьогоднішньою ракетною атакою Росія відзначила чергову річницю підписання Будапештського меморандуму. Документа, чия доля дає відповіді на багато й сьогоднішніх запитань про Росію. Щось просто підписати з цими терористами – миру не буде. Щось просто погодити з ними – точно порушать. Віддати Росії хоча б щось з елементів безпеки інших означає нову війну.

Тому й потрібне принципове продовження наявної політики сумлінних держав світу: тільки демонтаж російських терористичних можливостей,

тільки звільнення всієї нашої землі й тільки притягнення вбивць до відповідальності може дати мир. Вірю, прийдемо до цього.

Ще один результат сьогоднішнього дня – маємо нову декларацію про підтримку євроатлантичного курсу України. Вже третю таку декларацію. Сьогодні підписано з Чорногорією. Після Чехії та Бельгії.

Крок за кроком пройдемо цей шлях – схилимо євроатлантичну більшість на користь України. І не просто на словах, а в рішеннях. У рішеннях підтримати наше приєднання до колективної системи безпеки.(...).

Про присвоєння О. Майстренку звання Герой України: Указ Президента України №826/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, вагомі заслуги у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України постановляю:

Присвоїти звання Героя України з врученням ордена «Золота Зірка» МАЙСТРЕНКУ Олексію Сергійовичу – полковнику. (...).

Про присвоєння В. Потєшкіну звання Герой України: Указ Президента України №827/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ПОТЄШКІНУ Володимирі Олександровичу – підполковнику. (...).

Про присвоєння В.Весніну звання Герой України: Указ Президента України №828/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народу постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ВЕСНІНУ Володимирі Андрійовичу – підполковнику. (...).

Про присвоєння В. Ворошилову звання Герой України: Указ Президента України №829/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народу постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ВОРОШИЛОВУ Вадиму Олександровичу – майору. (...).

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №830/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 1).

Про присвоєння М. Чумаку звання Герой України: Указ Президента України №831/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність, вагомі заслуги у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка» ЧУМАКУ Миколі Миколайовичу – полковнику. (...).

Вітання Президента військовослужбовцям Збройних Сил України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Шановні воїни!

Щиро вітаю вас із Днем Збройних Сил України.

У найважчий для України час ви мужньо і самовіддано стали на шляху російського агресора, своєю сміливістю, стійкістю і професіоналізмом зламали ворожі імперські плани та ціною власного життя і здоров'я продовжуєте здобувати свободу для мільйонів українців, виборювати право на існування нашої держави.

Сьогодні ви відзначаєте професійне свято, ведучи запеклі бої з російськими окупантами на землі, у повітрі й на морі. Ви міцно тримаєте позиції і вибиваєте ворога з нашої землі, звільняючи українські міста і села.

Український народ вам довіряє і вірить у вашу силу й незламність. Висловлюю вдячність усім військовослужбовцям Збройних Сил України за сумлінне виконання військового обов'язку, відвагу, самопожертву й непереможний характер, який ви щодня демонструєте в боях з російським агресором.

У цей день ми схилиємо голови перед пам'яттю героїв, які віддали своє життя за Україну. Ми завжди пам'ятатимемо їх подвиг.

Переконалий, що Збройні Сили України й надалі надійно захищатимуть нашу державу і будуть прикладом самовідданості та героїзму.

Бажаю усім вам доброго здоров'я, міцного духу, стійкості у боротьбі за незалежність і територіальну цілісність України та нових перемог.

Слава Збройним Силам України!

Слава Україні!

Володимир ЗЕЛЕНСЬКИЙ

У День ЗСУ Президент зустрівся з українськими військовими на Донбасі та вручив їм державні нагороди ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У День Збройних Сил України Президент Володимир Зеленський відвідав з робочою поїздкою Донецьку область і зустрівся з українськими військовими, які захищають незалежність нашої держави.

Президент України Володимир Зеленський:

Маю честь сьогодні бути з вами тут, на Донбасі. Дозвольте привітати вас із вашим святом і великим святом усієї нашої держави – з Днем Збройних Сил України. Бажаю вам сил, щоб героїчно захищати нашу державу, як ви це й робите.

Глава держави відзначив і надважливу роль усіх, хто мотивує українських воїнів і завдяки кому вони здійснюють такі героїчні кроки у своєму житті та історії України.

Президент України Володимир Зеленський:

Хочу подякувати вашим батькам за те, що виховали вас такими, вашим дружинам і чоловікам, вашим дітям, усім тим, хто вас підтримує щодня.

Президент також подякував тим військовим, «які, на жаль, залишилися на полі бою, але не залишили Україну».

Присутні вшанували пам'ять загиблих у війні з Росією хвилиною мовчання.

Президент України Володимир Зеленський:

Вони залишаться в нашій пам'яті навіки. Ми даємо цим людям хвилини, а вони дали нам і нашій державі, впевнений, роки й десятиліття.

Глава держави зазначив, що йому надзвичайно приємно бути на українському Донбасі.

Президент України Володимир Зеленський:

Вірю, що зустрінемося в нашому українському Донецьку, Луганську, впевнений, що і в Криму.

За його словами, на сході України сьогодні найскладніший напрямок, тут захищають усю нашу державу. Водночас і на інших напрямках ЗСУ виконують складні завдання з оборони та деокупації українських територій.

Президент України Володимир Зеленський:

Хочу подякувати за цю стійкість і міцність. Ви є форпостом нашої незалежності.

Володимир Зеленський вручив захисникам державні нагороди та цінні подарунки.

Зокрема, Президент присвоїв звання Героя України та вручив орден «Золота Зірка» командирі 54-ї окремої механізованої бригади Сухопутних військ ЗСУ полковнику Олексію Майстренку. З 24 лютого 2022 року він бере безпосередню участь у відбитті відкритої збройної агресії Російської Федерації проти України. Полковник спланував і керував діями військовослужбовців 54-ї ОМБр з визволення населених пунктів Спірне Донецької області та Білогорівка на Луганщині. Із середини вересня й до

цього часу окупанти здійснили понад 50 штурмових атак на оборонні рубежі бригади із застосуванням авіації, артилерії, танків, груп спецпризначенців. Попри важку бойову обстановку особовий склад механізованих підрозділів під керівництвом Олексія Майстренка і далі тримає оборону, знищуючи ворога всіма наявними силами та засобами.

Глава держави також присвоїв звання Героя України та вручив орден заступнику командира бригади – начальнику відділення артилерії 10-ї окремої гірсько-штурмової бригади Сухопутних військ ЗСУ підполковнику Володимирі Потешкіну. Із березня 2022 року він здійснює керування вогнем бригадної артилерійської групи, організовує артилерійську розвідку об'єктів противника. Увесь цей час Володимир Потешкін уміло та якісно координує взаємодію артилерійських підрозділів бригади, забезпечує підтримку дій гірсько-штурмових підрозділів, а також вчасне та якісне завдання вогневого ураження противнику. На його рахунку велика кількість знищеної техніки, озброєння та живої сили противника, зокрема в Київській області, Попаснянському районі на Луганщині та в Бахмутському районі на Донеччині.

На Харківщині Володимир Зеленський відвідав поранених захисників України та вручив державні нагороди військовим медикам ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Під час робочої поїздки до Харківської області у День Збройних Сил України Президент Володимир Зеленський відвідав медичний заклад, де лікують поранених військовослужбовців.

У лікарні він зустрівся з військовими медиками, привітав їх із Днем ЗСУ та вручив державні нагороди.

Президент України Володимир Зеленський:

Вітаю вас із цим надважливим для нас усіх святом! Дуже дякую за те, що зберігаєте наших воїнів, допомагаєте вижити нашим героям. І хочеться в цей день побажати здоров'я людям, які підтримують здоров'я наших військових. Бережіть себе, бо ви бережете Україну.

Президентів розповіли про стан поранених та перебіг їх лікування. Зокрема, було відзначено високі показники реанімації військових, які перебували в стані клінічної смерті.

Після того Володимир Зеленський відвідав поранених захисників України, поспілкувався з ними та вручив державні нагороди.

Президент України Володимир Зеленський:

Велика честь бути сьогодні з вами. Дякую вам за героїзм, із яким ви захищаєте нашу державу, її незалежність і територіальну цілісність, свободу й життя наших людей. Бажаю вам якнайшвидшого одужання», – зазначив Президент.

Глава держави нагородив військовослужбовців, які відзначилися під час боїв на Харківщині ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З нагоди Дня Збройних Сил України Президент Володимир Зеленський зустрівся з українськими військовими, які мужньо й самовіддано захищали суверенітет і територіальну цілісність України на Харківщині під час широкомасштабного вторгнення Росії.

Президент України Володимир Зеленський:

Сьогодні маю честь бути тут і нагородити найкращих з найкращих. Хоча вважаю, що у нас на фронті всі найкращі.

Володимир Зеленський привітав присутніх із Днем Збройних Сил України.

Президент України Володимир Зеленський:

Дякую вам за службу. Дякую, що бережете нашу країну й людей, життя українських дітей, а отже, наших наступних поколінь.

Президент побажав усім захисникам міцного здоров'я та перемоги.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять загиблих у повномасштабній війні проти Росії. Президент зазначив, що Україна завжди пам'ятатиме їхній життєвий шлях і героїзм.

Володимир Зеленський вручив військовослужбовцям ордени та медалі.

Зокрема, Президент присвоїв звання Героя України з врученням ордена «Золота Зірка» командирі 110-ї окремої мотопіхотної бригади Сухопутних військ ЗСУ полковнику Миколі Чумаку. Приймавши керівництво бригадою 12 квітня 2022 року, полковник одразу організував її доукомплектування. В умовах бойових дій йому фактично з нуля вдалося створити боєздатну бригаду, яка зупинила просування противника на визначених рубежах. Із березня до грудня підрозділи бригади утримують 42-кілометрову смугу оборони на Донеччині. Вміле тактичне комбінування та застосування резервів дало змогу, окрім стримування ворога, проводити контрнаступальні заходи.

Президент України виступив зі зверненням з нагоди Дня Збройних Сил України ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Слава Україні!

Панове генерали, офіцери, сержанти, солдати!

Дорогі українці!

Шановні присутні!

Сьогодні – день нашої вдячності. Саме такий сенс у 6 грудня – і це назавжди. Тепер лише так наші люди відзначатимуть День Збройних Сил України – словами вдячності, відчуттям вдячності, сльозами вдячності.

Я впевнений, мільйони разів сьогодні в Україні прозвучало або просто подумалося саме так – «дякую».

Дякую воїнам нашої армії й усіх формувань сил оборони України.

Дякую батькам наших воїнів, які виховали справді переможців. Саме так – переможців.

Дякую всім лікарям і медичним сестричкам, які рятують поранених героїв.

Дякую кожному, хто зміцнює оборону й забезпечує українських воїнів усім необхідним.

Коли в державі День Збройних Сил за своїм сенсом є святом вдячності, таку державу, я впевнений, неможливо здолати й неможливо зламати. І сьогодні ми всі це точно бачимо і ще раз побачили.

Шановні присутні!

Вісім років і вже 286 днів Збройні Сили України боронять нашу прекрасну державу від окупанта, від російської агресії. Тисячі українців віддали свої життя, щоб настав той день, коли на нашій землі не залишиться жодного окупанта й коли всі наші люди знову будуть вільними.

Я прошу вас зараз ушанувати хвилиною мовчання пам'ять кожного, пам'ять кожної, хто загинув на полях бою заради нашої держави, заради України, й чие життя стало частиною героїчної історії сміливості України.

Дорогі українці!

Сьогодні для мене честь провести увесь день разом із нашими захисниками й захисницями. Вранці я був на Донеччині – подякував бійцям, які боронять нашу державу на найбільш небезпечних і відповідальних напрямках. Тим, хто б'ється на Сватівському, Бахмутському, Авдіївському та інших напрямках у Донецькій та Луганській областях. Вручив воїнам державні нагороди й відзнаки.

Я був сьогодні на Харківщині – подякував лікарям, які рятують наших незламних бійців. На Харківщині я вручив нагороди бійцям, які брали участь у звільненні регіону і які продовжують виганяти окупантів з України.

Сьогодні нам вдалося повернути додому ще 60 воїнів, які були в російському полоні. Ми продовжимо повертати наших і звільнимо всіх.

Зараз тут, у Маріїнському палаці, – наші герої, рідні наших воїнів, командири й представники бойових бригад і підрозділів, які щойно прибули з фронту й знову повертаються на передову. Туди, де справді гаряче. Туди, де вони справді борються за нашу свободу, за нашу незалежність, за наших дітей.

І я хочу сказати всім присутнім саме те, що сьогодні у серці, впевнений, кожного українця: я дякую вам! Я дякую абсолютно всім солдатам, усім матросам, усім сержантам, старшинам, усім офіцерам, усім героям, генералам і обов'язково – усім татам і всім мамам вашим, наші шановні, поважні українські воїни.

Я бажаю всім вам одного – перемоги! Усім нам. Ви заслуговуєте! Весь наш народ заслуговує. Всі наші батьки, наші діти заслуговують. Наша держава й історія заслуговують. Нарешті здобути перемогу.

Слава Збройним Силам України!

Слава Україні!

Після повернення зі сходу Президент України відвідав поранених захисників в одному з медзакладів Києва ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Після повернення з робочої поїздки до Донецької та Харківської областей Президент Володимир Зеленський відвідав поранених захисників, які перебувають на лікуванні в одному з медичних закладів міста Києва, і привітав їх із Днем Збройних Сил України.

Глава держави поспілкувався з бійцями, які проходять лікування та реабілітацію після поранень, поцікавився їхнім самопочуттям та умовами перебування в медустанові, а також потребами воїнів.

Президент України Володимир Зеленський:

Вітаю вас із Днем Збройних Сил України. Дякую за вашу службу. І найголовніше – швидше одужуйте.

Президент подякував військовим за мужність і стійкість у боротьбі з ворогом та вручив їм державні нагороди. Зокрема, захисники були відзначені орденами Богдана Хмельницького II та III ступенів, орденами «За мужність» III ступеня.

З нагоди Дня ЗСУ Глава держави присвоїв звання Героя України, вручив бойові прапори, почесні найменування та стрічки почесної відзнаки Президента ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З нагоди Дня Збройних Сил України Президент Володимир Зеленський вручив високі державні нагороди військовослужбовцям, бойові прапори командирам військових частин, почесні найменування та стрічки почесної відзнаки Президента «За мужність та відвагу».

Урочиста церемонія відбулася в Маріїнському палаці в столиці.

Президент України Володимир Зеленський:

Зараз тут, у Маріїнському палаці – наші герої, рідні наших воїнів, командири й представники бойових бригад і підрозділів, які щойно прибули з фронту й знову повертаються на передову. Туди, де справді гаряче. Туди, де вони борються за нашу свободу, за нашу незалежність, за наших дітей. І я хочу сказати всім присутнім саме те, що сьогодні в серці, впевнений, кожного українця: я дякую вам! Я дякую всім солдатам, усім матросам, усім сержантам, старшинам, усім офіцерам, усім героям, генералам і обов'язково – усім вашим татам і всім мамам, наші шановні українські воїни.

Президент зазначив, що тисячі українців віддали свої життя, щоб настав день, коли на українській землі не залишиться жодного окупанта й коли всі наші люди знову будуть вільними.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять кожного й кожної, хто загинув на полі бою заради нашої країни й чиє життя стало частиною героїчної історії сміливості України.

Глава держави побажав усім присутнім перемоги, на яку заслуговують вони й увесь український народ.

Президент України Володимир Зеленський:

Усі наші батьки, наші діти заслуговують, наша держава й історія заслуговують нарешті здобути перемогу.

Володимир Зеленський вручив орден «Золота Зірка» Герою України майору Євгену Соловйову, командирі екіпажу гвинтокрила Мі-8, який з 24 лютого бере безпосередню участь у захисті України від вторгнення Російської Федерації. Наприкінці березня здійснював бойовий політ і десантування військ і вантажу в заблоковане місто Маріуполь та евакуацію поранених захисників. На зворотному шляху гелікоптер Євгена Соловйова потрапив під ворожий обстріл, був уражений з ПЗРК та втратив один двигун. Маневруючи на гранично малій висоті та огинаючи рельєф місцевості, екіпаж Мі-8 виконав небезпечний політ над територією противника до аеродрому посадки на одному робочому двигуні. Євген Соловйов також брав участь у спеціальній операції під керівництвом ГУР Міноборони України з повернення під контроль України о. Зміїний.

Найвищу державну нагороду з врученням «Золотої Зірки» з рук Глави держави отримав старший лейтенант Дмитро Чавалах. Коли вночі 24 лютого 2022 року російські війська здійснили наступ у напрямку Херсона, підрозділ під командуванням лейтенанта відбивав біля міста Антонівський міст протяжністю 5 км, знищуючи ворожу техніку разом з особовим складом. Попри артилерійські обстріли, особисто намагався не допустити прориву противника та ухвалив рішення закріпитися поблизу мосту, щоб прикрити відхід наших підрозділів. Там був важко поранений пострілом ворожого снайпера.

Звання Героя України з врученням ордена отримав капітан Володимир Чорний. Його парашутно-десантна рота наприкінці лютого 2022 року, прибувши в район виконання завдань у Волновасі на Донеччині, одразу вступила в бій з ворогом. Своїми вміннями діями військовослужбовці роти знищили техніку й особовий склад противника та взяли в полон п'ятьох ворожих солдатів. У бою Володимир Чорний продемонстрував підлеглим приклад мужності та високого професіоналізму.

Крім того, Президент України вручив орден «Золота Зірка» рідним підполковника В'ячеслава Єрка, який був удостоєний звання Героя України посмертно. У перший день повномасштабного вторгнення РФ підполковник забезпечив виведення з-під ворожого удару авіаційної ескадрильї, чим урятував від знищення сім бойових літаків. Цього ж дня п'ять із них вступили в повітряний бій проти 12 літаків та восьми гелікоптерів Росії, котрі прямували, щоб завдати удару по Києву. У бою В'ячеслав Єрко підбив літак Су-25 та два ворожі гелікоптери Мі-24. Під час чергової спроби ворога атакувати столицю з повітря підполковник знищив іще один російський Су-35. Однак літак В'ячеслава Єрка також уразила ракета. Він встиг катапультиватися, однак російські льотчики, порушивши всі правила ведення збройної боротьби, розстріляли його в повітрі.

Глава держави також передав орден дружині та матері загиблого Героя України старшого лейтенанта Дениса Максишка, який з 24 лютого

неодноразово успішно виконував бойові завдання. 14 березня у районі населеного пункту Прибузьке Миколаївської області в умовах постійних ворожих обстрілів з артилерії та авіації підрозділ під керівництвом Дениса Максишка завдав потужного вогневого ураження по позиціях загарбників, у результаті чого населений пункт було звільнено від окупантів. Але під час переміщення в район запасних вогневих позицій старший лейтенант потрапив під масований артобстріл і героїчно загинув, захищаючи особовий склад підрозділу.

«Золоту Зірку» Президент вручив родині Героя України майора Степана Тарабалки, який загинув 13 березня у повітряному бою під час відбиття масованого авіаційного удару. Майор здійснив самостійний пошук та вступив у дальній ракетний бій з винищувачами противника. Своїми рішучими діями Герой не допустив виходу ворога у район Житомира, що дало змогу запобігти завданню авіаційного удару з боку противника.

Крім того, Володимир Зеленський вручив відзнаку Президента України «Хрест бойових заслуг». Серед удостоєних цієї найвищої військової нагороди – командир 39-го зенітного ракетного полку полковник Костянтин Заїченко. З початку повномасштабних бойових дій полк під його керівництвом знищив чотири ворожі літаки Су-30, три вертольоти, дві крилатих ракети та понад 230 БПЛА. Загалом його формування знешкодило 241 засіб повітряного нападу противника. Також полковник зумів зібрати та відновити роботу підрозділів РЕБ, які разом з вогневими засобами забезпечили надійне прикриття від повітряних атак підрозділів Сухопутних військ на напрямках Щастя, Сєверодонецьк, Кременна, Рубіжне, Попасна, Ізюм, Сіверськ.

Відзнаку з рук Президента одержав молодший сержант Дмитро Казіков, який неодноразово демонстрував приклад мужнього та безстрашного морського піхотинця як у боях із ворожими силами, так і під час ліквідації наслідків обстрілів, надаючи допомогу цивільним. Також він здійснював евакуацію військовослужбовця з-під щільного вогню на полі бою.

Відзначений «Хрестом бойових заслуг» і командир розвідувальної роти капітан Богдан Копчатов, який був серед перших, хто зустрів ворога на Кримському перешийку. Після важких боїв за н. п. Чаплинка капітан узяв у підпорядкування взвод морських піхотинців, які в бою втратили командира, і разом з ними вийшов із району для перегрупування, керував виведенням сил і засобів з оточення. У складі розвідувального загону Богдан Копчатов продовжував ведення розвідки в Запорізькій області, де у березні зазнав важкого поранення внаслідок артилерійського обстрілу.

Відзнаку Президента також отримав молодший лейтенант Сергій Крижановський, який неодноразово виконував бойові завдання з прикриття позицій розвідувальних органів та відбиття штурму противника на сході України, зокрема поблизу Бахмута на Донеччині.

Глава держави відзначив і старшого сержанта Андрія Мухіна, танковий екіпаж якого давав гідну відсіч переважальним силам російської армії,

протягом лютого – березня брав активну участь в обороні міста Харкова. Після того у складі танкового батальйону з честю та гідністю звільняв Харківську область від окупантів, знищивши велику кількість військової техніки та живої сили противника.

Відзначено й штурмана авіаційної ескадрильї капітана Артема Ханка, який із перших днів повномасштабної агресії Росії проти України виконує бойові завдання на літаках Су-24М та Су-24МР. Загалом здійснив 78 бойових вильотів для ураження особового складу й техніки противника, пунктів управління, логістичних центрів. Виконував спеціальні завдання зі знищення взводних опорних пунктів ворога, скупчення військової техніки на залізничних станціях, складів озброєння та боєприпасів, ведення повітряної розвідки. 29 вересня 2022 року після успішного виконання завдання у складі екіпажу Су-24М був уражений ракетами ППО ворога та вимушений катапультиватися.

«Хрест бойових заслуг» також одержав начальник штабу – перший заступник командира бригадної артилерійської групи підполковник Андрій Чотій. Він бере активну участь у звільненні українських територій Харківської області та налагодив ефективну взаємодію з іншими підрозділами ЗСУ. Під час наступальної операції сил оборони України завдяки вмілим діям підполковника Андрія Чотія знищено техніку ворога, зокрема батарею САУ 2С3, взвод РСЗВ «Ураган», КСП батальйону противника тощо.

Президент також нагородив захисників орденом Богдана Хмельницького I ступеня та орденами «За мужність» III ступеня.

З метою відзначення високого професіоналізму, бойових заслуг, мужності та відваги особового складу військових частин Глава держави вручив бойові прапори 15-й окремій бригаді артилерійської розвідки Сухопутних військ ЗСУ; 45-й окремій артилерійській бригаді Сухопутних військ ЗСУ; 140-му окремому розвідувальному батальйону командування морської піхоти Військово-Морських сил ЗСУ.

Президент також вручив бойові прапори зі стрічкою з почесним найменуванням 60-й окремій механізованій бригаді Сухопутних військ ЗСУ з присвоєнням почесного найменування «Інгулецька»; 61-й окремій механізованій бригаді Сухопутних військ ЗСУ з присвоєнням почесного найменування «Степова»; 68-й окремій егерській бригаді Сухопутних військ ЗСУ з присвоєнням почесного найменування «імені Олекси Довбуша».

Крім того, Володимир Зеленський вручив відзнаку Президента України «За мужність та відвагу» низці бригад і батальйонів Збройних Сил України. У Сухопутних військах: 27-й реактивній артилерійській бригаді імені кошового отамана Петра Калнишевського; 43-й окремій артилерійській бригаді імені гетьмана Тараса Трясила; 44-й окремій артилерійській бригаді імені гетьмана Данила Апостола; 15-му окремому гірсько-штурмовому батальйону 128-ї окремої гірсько-штурмової Закарпатської бригади. У Десантно-штурмових військах: 46-й окремій аеромобільній бригаді; 79-й

окремій десантно-штурмовій бригаді; 81-й окремій аеромобільній бригаді; 13-му окремому десантно-штурмовому батальйону імені Героя України полковника Тараса Сенюка 95-ї окремої десантно-штурмової бригади; 90-му окремому аеромобільному батальйону імені Героя України старшого лейтенанта Івана Зубкова 81-ї окремої аеромобільної бригади; 132-му окремому розвідувальному батальйону. Також цю відзнаку отримали 302-й зенітний ракетний Харківський полк Повітряних сил та 138-й центр спеціального призначення (протидії диверсіям та терористичним актам) імені князя Володимира Святославича Військової служби правопорядку.

Про відзначення державними нагородами України: Указ Президента України №832/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 2).

Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»: Указ Президента України №833/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу» 27 реактивну артилерійську бригаду імені кошового отамана Петра Калнишевського Сухопутних військ Збройних Сил України. (...).

Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»: Указ Президента України №834/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу» 808 окремий полк підтримки Сил підтримки Збройних Сил України. (...).

Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»: Указ Президента України №835/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу» 302 зенітний ракетний Харківський полк Повітряних Сил Збройних Сил України. (...).

**Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»:
Указ Президента України №836/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу» 54 окрему механізовану бригаду імені гетьмана Івана Мазепи Сухопутних військ Збройних Сил України. (...).

**Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»:
Указ Президента України №837/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу» такі військові частини Десантно-штурмових військ Збройних Сил України:

46 окрема аеромобільна бригада;

71 окрема егерська бригада. (...).

**Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»:
Указ Президента України №838/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу» 15 окремих гірсько-штурмовий батальйон 128 окремої гірсько-штурмової Закарпатської бригади Сухопутних військ Збройних Сил України. (...).

**Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»:
Указ Президента України №839/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).**

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу» 138 центр спеціального призначення (протидії диверсіям та терористичним актам) імені князя Володимира Святославича. (...).

Президент України виступив на церемонії нагородження Madeleine K. Albright Democracy Awards ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Дорогі друзі!

Зараз, коли я записую це звернення, завершується 286-й день нашої оборони у повномасштабній війні. І це не звичайний день – це день свята наших Збройних Сил. День, який відзначають мільйони українців – на своїй землі, у своїй державі, під своїм прапором.

Просто відчуйте це: 286-й день повномасштабної війни проти агресора, якого багато хто у світі вважав непереможним... А ми відзначаємо день наших Збройних Сил, а не якісь там свята окупантів.

23 лютого цього року – за день до ескалації російської війни – пані Мадлен Олбрайт опублікувала колонку про те, що російський керівник робить історичну помилку. Це були пророчі слова.

Він справді зробив помилку. Найбільшу у своєму житті та в житті сучасних поколінь росіян.

Але ж, друзі, всі ми знаємо, що ідея-фікс будь-якої диктатури – ігнорувати помилки й удавати, що жодних помилок не було. Тим паче, коли йдеться про помилку першої особи диктатури.

Саме так зараз поводить Росія. Очевидно, що диктатор програв. Однак він робить усе, щоб Росія продовжила воювати, аби тільки не зізнаватися собі та іншим, що була зроблена історична помилка. Якщо Росія почувається загнаною в кут, вона повинна звинувачувати лише себе.

Україна та вільний світ точно не мають змінювати свої цілі й обмінювати на якісь компроміси свої цінності, якщо диктатура боїться визнати помилку та спокушає передишкою в боях. Маємо повністю захистити свободу й гарантувати безпеку нашій демократії.

Той, хто почав неспровоковану та злочинну війну, повинен програти й понести відповідальність. Україна та світ мають отримати гарантії миру, стабільності та безпеки. Відзначаючи день наших Збройних Сил, ми відчуваємо, що здатні це забезпечити. А отже, повинні! Будь-який інший варіант, окрім української перемоги, буде помилкою, і це треба чесно визнавати.

Саме тому ми потребуємо й надалі такого ж міцного американського лідерства, яке бачимо протягом цих 286 днів і завжди. Вірю, що так і буде.

Дякую вам за увагу! Дякую за цю почесну відзнаку! І дякую кожному американцю за те, що ви завжди допомагаєте тим, хто бореться за свободу!

Боже, благослови Америку!

Боже, благослови Україну!

Слава Україні!

Під головуванням Президента відбулося чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у середу провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

Головнокомандувач ЗСУ та командувачі військ оперативних напрямків доповіли про актуальну ситуацію на передовій та забезпечення підрозділів сил оборони озброєнням та боєприпасами.

Було розглянуто наступні кроки щодо зменшення бойових можливостей військ противника.

Крім того, учасники Ставки заслухали інформацію про перебіг відновлення енергетичної системи України. (...).

Президент Володимир Зеленський виступив з зверненням до Robert F. Kennedy Human Rights Foundation ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Пані та панове!

Вітаю вас з України та дякую вам за підтримку нашої боротьби за свободу!

Я хочу, щоб ви знали, що означає ця підтримка. Що означає американська допомога нашому захисту проти російського терору.

Це можливість для кожного українця відчувати, що на нашій землі пануватиме свобода, а не жорстокість окупанта. Це можливість для кожного українського батька бути впевненим, що його дитина сама обере собі шлях у житті, і це буде вільне життя, а не постійний страх перед диктатурою.

Коли ми звертаємося по підтримку, це завжди звернення від людей і до людей.

24 лютого Росія розпочала проти нас тотальну війну. І це війна на виживання. Сотні наших міст і сіл просто спалені вщент через російські удари.

1888 населених пунктів нам вже вдалося звільнити від окупації. Але ще майже стільки ж українських міст і сіл залишаються в окупації. А це означає, що зараз на полі бою в Україні вирішується доля мільйонів людей. Мільйонів, які можуть бути врятовані.

Ми не маємо права полишити жодну нашу людину в російській окупації! І в російських фільтраційних таборах, де вже зникли безвісти тисячі. І на російській території, куди були силою депортовані сотні тисяч українців... Ми можемо їх звільнити. Ось у чому наша надія. Ось що означає ваша підтримка. Це не про політику, це про життя. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні був довгий і важкий день.

Херсонщина – четверо поліцейських загинули під час стабілізаційних заходів... Російські міни. (...).

Сили поліції разом з усіма силами оборони нашої держави зараз на передовій. І разом з усіма захищають українців, разом з усіма зазнають втрат... Мої співчуття.

Донеччина – сьогодні ж російська армія завдала удару по Кураховому, дуже жорстокого, абсолютно прорахованого. Саме по мирних людях. По звичайних людях. По ринку, елеватору, заправці, автостанції, по житловому будинку. У переліку загиблих станом на зараз – десять людей, багато поранених.

Мої співчуття рідним і близьким... Вічна пам'ять усім жертвам російського терору!

Провів сьогодні засідання Ставки. Доповіді командувачів, розбір ситуації на конкретних напрямках.

Передусім щодо Донецької області, районів Бахмута та інших найгарячіших точок. Там дуже жорстке протистояння, кожен метр має значення.

Я дякую всім нашим хлопцям, які знищують ворога саме там щодня, щоночі, щогодини.

Звичайно, на Ставці приділили належну увагу Луганщині, Харківщині, були доповіді по ситуації загалом і на кордонах.

Енергетика – це постійний наш пункт порядку денного і на Ставці, і на урядовому рівні.

Провів ще нараду щодо стабілізації енергосистеми й захисту наших електростанцій.

Постійно збільшуємо генерацію та постачання електрики – майже щодня додаємо ще обсягу. Але варто не забувати – і не забувати всім, – що відновити 100 % енергосистеми, якою вона була до початку російського енерготерору, зараз неможливо. Потрібен час. Саме тому в більшості міст і районів зберігаються графіки відключень.

Станом на цей вечір найбільше відключень у Києві та області, на Львівщині, в Житомирській області, на Хмельниччині, Полтавщині, Вінниччині та в Закарпатті. І я дякую всім нашим енергетикам, ремонтникам, бізнесу, працівникам комунальних підприємств і місцевій владі, які роблять усе можливе, щоб полегшити становище для людей.

До речі, сьогодні відзначається День місцевого самоврядування. Це свято всіх, хто працює з людьми безпосередньо і від кого залежить майже все в громадах.

Як і в будь-якій владі, у місцевому самоврядуванні є різні люди, різних особистих якостей і поглядів. І сьогодні я дякую всім тим із цих людей, хто на своєму рівні справді захищає свої громади. Кому можуть довіритись і до кого приходять по допомогу. Хто справді опікується обороною – у межах своєї відповідальності – і хто готує все, щоб його чи її громада могла легше пройти цю зиму.

Я дякую і вітаю з вашим професійним днем.

Маємо сьогодні дуже важливий результат у Франції. Верховний суд Франції залишив у силі рішення про стягнення на користь українського Ощадбанку з держави-агресора. Сума з нарахованими відсотками – майже 1,5 мільярда доларів.

Цей судовий процес тягнувся ще з 2015 року. Понад шість років боротьби, десятки тисяч сторінок юридичних документів, багато надій і не менше скепсису, який дехто висловлював... Але є ця перемога для України. Росія відповідатиме за всі вкрадені активи Української держави та компаній.

Це перша перемога державної компанії в судах проти Росії щодо захопленого в Криму, і я дякую кожному й кожній, хто забезпечив цей результат.

Сьогодні ж представники Офісу та уряду взяли участь у конференції в Америці – конференції, яка присвячена створенню спеціального трибуналу щодо злочину агресії Росії проти України.

Зараз теж ще не всі у світі погоджуються, що цей трибунал спрацює. Але хай там що кажуть – ми будемо робити своє й обов'язково доб'ємося результату для України та українців.

Уже готуємось і до подій другої половини тижня – у міжнародній площині. Будуть важливі рішення для нашого захисту. Робимо все, щоб вони були сильнішими. (...).

Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня місцевого самоврядування: Указ Президента України №847/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 3).

Президент України виступив на щорічному оголошенні списку найвпливовіших людей у Європі Politico 28 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Пані та панове!

Я дякую вам за цю відзнаку для українців. Саме для українців, бо лідер може бути по-справжньому впливовим лише тоді, коли він чи вона представляє не одного себе, а спільну волю, спільну мрію, спільну мету його народу. Так ми живемо в Україні.

Ми максимально об'єднані й тому максимально міцні. Ми зосереджені на захисті нашої незалежності й тому досягаємо своїх цілей. Ми опинилися перед загрозою втратити все й тому знайшли силу, щоб стати номером один.

Українські військові, які захищають усіх нас на передовій, – вони номер один.

Мар'їнка, Авдіївка, Бахмут, Соледар, Кременна – будь ласка, пам'ятайте ці назви. Саме там зараз виборюється свобода для всіх нас у Європі – у важких боях і ціною багатьох життів.

Українські підприємці, які попри тотальну війну постачають усе необхідне для життя країни, зберігають робочі місця та сплачують податки, – вони номер один. І я дякую усім нашим друзям в Європі, які допомагають нам підтримувати стабільність.

Українські лікарі, енергетики, сапери, волонтери, транспортники, будівельники, працівники оборонних підприємств, учителі, поліцейські, дипломати... Сотні тисяч тих, хто допомагає пройти цей страшний час мільйонам, – вони номер один.

І для мене честь – представляти всіх цих людей, усіх українців і спрямовувати нашу спільну волю заради спільної мрії, заради спільної мети... Заради перемоги України у цій війні. Заради відбудови України. Заради повноцінного приєднання України до спільноти європейських народів – до нашого з вами Європейського Союзу. (...).

Володимир Зеленський визнаний найвпливовішою людиною року у Європі за версією видання Politico ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський очолив список 28 найвпливовіших людей Європи, який щороку складає видання Politico.

У статті, присвяченій Главі Української держави, наголошується, що сьогодні Європа не лише довіряє Володимирі Зеленському, а й захоплюється ним і наслідує його приклад.

«Те, що зробив Зеленський, – це переконав решту Європи, що її майбутнє пов'язане з Україною. У цю думку мало хто вірив до вторгнення Росії в лютому. Його навички спілкування виявилися ключовими. Його риторика різко висвітлює зловмисність російського режиму, проти якого він бореться, розвіюючи віру значної частини Європи – особливо Берліна та Парижа – в те, що Москва може бути партнером», – зазначає Politico.

Крім того, відзначається, що Президент України вміло використовує соціальні й традиційні медіа, зокрема ЗМІ, та західні культурні інституції, щоб переконати лідерів країн Заходу та громадськість у тому, що його боротьба є також і їхньою боротьбою.

«Це дає йому повноваження змусити Європу робити те, що він хоче. Якщо він хоче зброї, він її отримує, навіть якщо це означає скасування давньої політики Німеччини не продавати її. Якщо він хоче санкцій, він їх отримує», – йдеться у публікації.

Наголошується, що завдяки Володимирі Зеленському Україна досягла значного прогресу на шляху до членства у Європейському Союзі.

Президент України у відеовиступі на урочистій церемонії оголошення списку Politico 28 подякував виданню й акцентував, що цю відзнаку отримали всі українці.

(...). Володимир Зеленський зазначив, що сьогодні у важких боях, ціною багатьох життів українці виборюють свободу для всіх у Європі.

Президент України Володимир Зеленський:

Для мене честь представляти всіх цих людей, усіх українців, і спрямовувати нашу спільну волю заради спільної мрії, заради спільної мети. Заради перемоги України в цій війні. Заради відбудови України. Заради повноцінного приєднання України до спільноти європейських народів – до нашого з вами Європейського Союзу. Вірю, що й наступного року українці будуть найвпливовішими. Але вже в мирі.

Президент України зустрівся з делегацією Словацької Республіки на чолі з головою МЗС Словаччини ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський провів зустріч із міністром закордонних та європейських справ Словацької Республіки Растиславом Качером, міністром оборони Словацької Республіки Ярославом Надєм та міністром економіки Словацької Республіки Карелом Гірманом, які прибули з візитом до нашої країни.

Глава держави подякував за вагому підтримку України з боку Словаччини з перших днів повномасштабного вторгнення Росії. Він високо оцінив зусилля Президента та уряду країни з консолідації міжнародної підтримки України, а також всебічне сприяння українцям, які прибули до Словацької Республіки в пошуках притулку від війни.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми вдячні за підтримку наших людей. Ми про це ніколи не забудемо.

Президент поінформував словацьких урядовців про наслідки масованих ракетних ударів Росії по об'єктах цивільної енергетичної інфраструктури та про допомогу, якої потребує Україна для відновлення енергопостачання.

(...). Окремо Глава держави подякував за активну підтримку Словаччиною європейських і євроатлантичних прагнень нашої країни.

Президент України Володимир Зеленський:

Розраховуємо на сприяння Братислави у якнайшвидшому набутті Україною повноправного членства в ЄС.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Щойно я підписав укази про відзначення державними нагородами помертло поліцейських, чиї життя були забрані вчора на Херсонщині російськими мінами.

Звання Героя України присвоєно полковнику поліції Михайлу Куратченку. Ордени «За мужність» – капітанам поліції Ігорю Мельнику та Сергію Ненаді й капралу поліції Вадиму Періжку.

Ще раз – мої співчуття...

Вони робили все для безпеки українців. Уже повертаючись після виконання одного із завдань, коли вилучили зброю та боєприпаси зі схрону

окупантів, яких було залишено багато на Херсонщині, поліцейські потрапили в мінну пастку.

І це та форма російського терору, якій доведеться ще роками протидіяти. Терористи свідомо намагаються залишити після себе якнайбільше смертельних пасток. Закопаних фугасів, розтяжок, замінованих будівель, машин та інфраструктури... Ідеться про понад 170 тисяч квадратних кілометрів небезпечної території.

Я впевнений: це буде серед пунктів обвинувачення проти Росії за агресію – саме мінний терор. Який навіть іще жорстокіший і підліший, ніж ракетний, бо немає такої протимінної системи, яка могла б знищити хоча б частину загрози, як це робить наша ППО.

Я вдячний усім нашим партнерам, які допомагають Україні з протимінною роботою. Канада, Японія, Британія, Словаччина, амбасадори й донори United24 та багато-багато інших, хто розуміє, як це важливо, щоб Україна не залишалася сам на сам із проблемою замінованої окупантами території.

Зустрівся сьогодні з представниками Словаччини, урядовою делегацією – міністри закордонних справ, оборони та економіки. Обговорили з ними наявну співпрацю між нашими державами як на двосторонньому рівні, так і в структурах Європейського Союзу. Домовилися про нові рішення заради наших спільних безпекових і політичних інтересів.

Активно працюємо, щоб підтримати й посилити чергові санкційні кроки проти Росії – європейські, американські та інших партнерів. Питання дев'ятого санкційного пакету ЄС зараз у роботі.

Очікуємо ще й інших рішень, зокрема щодо схем обходу антивоєнних санкцій, серед іншого фінансових та енергетичних.

Готуємо кілька важливих заходів – на завтра і на наступний тиждень. Захист і відновлення прав наших людей, відбудова України – це постійні пріоритети. Наступний тиждень буде доволі вагомим для України з погляду цих двох завдань. (...).

Про присвоєння М. Куратченку звання Герой України: Указ Президента України №848/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане служіння Українському народові постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» КУРАТЧЕНКУ Михайлу Віталійовичу - полковнику поліції (посмертно). (...).

Про нагородження орденом «За мужність»: Указ Президента України №849/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і самовідданість, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, сумлінне та бездоганне виконання службового обов'язку постановляю:

Нагородити орденом «За мужність» III ступеня

МЕЛЬНИКА Ігоря Олеговича (помертвно) – капітана поліції

НЕНАДУ Сергія Васильовича (помертвно) – капітана поліції

ПЕРІЖКА Вадима Руслановича (помертвно) – капрала поліції. (...).

Президент України виступив на заході Time, присвяченому оголошенню визначних людей та подій 2022 року ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Пані та панове!

Це честь для мене – представляти боротьбу українців і дух України.

Це дух свободи, який відгукується в душах стількох людей по всьому світу.

Історії героїв, які воюють за незалежність, – це й ваші історії.

Звичайні чоловіки та жінки, які стали хоробрими серцями, приєднавшись до Сил оборони, щоб захистити свободу. Цей дух знали різні покоління різних народів.

Лікарі, які рятують поранених під бомбами, під час блекаутів чи в окупації, незважаючи ні на що. Це людяність, яку ми всі так цінуємо.

Фермери, які обробляють землю навіть там, де не стихає гуркіт артилерії. Це природне прагнення жити й дбати про свої родини, про свої громади.

Журналісти, які поширюють правду. Це історія протидії тиранам, яка почалася ще тоді, коли й слова такого не було – «журналістика».

Це те, що надихає на всіх континентах, – борці за свободу, які можуть не мати нічого, окрім сміливості, щоб перемагати тих, хто має броньовані машини й досвід репресій. Коли свобода перемагає й тиранія руйнується, люди по всій земній кулі усміхаються однаково.

Юристи, які ще не бачать воєнної перемоги на горизонті, але вже працюють, щоб воєнні злочинці були покарані. Це історія Нюрнберзького процесу та багатьох інших справедливих вироків, які все ж таки чули ті, хто увірував у свою безкарність.

Це і є дух! Ви вже бачили дух України на обкладинках журналу Time – не на всіх, але на багатьох. Хоч то були не українці, але то були сміливість, волелюбність, солідарність, креативність і цілеспрямованість, які давно знайомі людству і які цьогоріч об'єднали світ кольорами нашого національного прапора і здобутками наших людей. Це дух вільного світу. І давайте зробимо все, щоб наш дух переміг! (...).

Президент України виступив зі зверненням до учасників TRT World Forum 2022 у Стамбулі ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Не було б жодної гостроти продовольчої кризи, якби російський флот не заблокував наші порти в Чорному морі. Без експорту нашого продовольства глобальний ринок моментально дестабілізується. Це відчули на собі різні країни Африки, Азії, це знайшло прояв у коливаннях цін на продовольство в інших частинах планети.

Але завдяки нашим хоробрим воїнам, які змінюють баланс сил у протистоянні з Росією, і завдяки силі дипломатії вдалося поновити морський експорт із трьох чорноморських портів України. З липня цього року ми вже експортували понад 13 мільйонів тонн агропродукції до 40 країн світу. Глобальний ринок це відчув. Зрештою, це відбилось і на соціальній стабільності у відповідних країнах, які споживають наше продовольство.

Ось що таке наша з вами могутність. Україна, Туреччина, ООН спільно зупиняють загрозу голоду, про який стільки говорилося. Коли ми разом дбаємо про безпеку нашого регіону, про нормальне життя у нашому регіоні, як результат це дає елементи глобальної безпеки. Це дає елементи миру, необхідні всім сумлінним державам.

Нещодавно в Індонезії на саміті G19 я представив українську формулу миру. Формулу, яка може покласти край російській агресії та відновити силу міжнародного права для України та всіх інших народів.

Продовольча безпека – один з елементів нашої формули миру. І це те, у чому може проявитися на 100 %, зокрема, лідерська роль Туреччини. Якщо нам вдасться не тільки підтримувати теперішній рівень аграрного експорту з України та нашу гуманітарну ініціативу Grain from Ukraine, яка допомагає найбіднішим країнам зберегти стабільність, а і якщо вдасться відновити повноцінний експорт українського продовольства в тому обсязі, якого потребує світ. Зараз – понад 13 мільйонів тонн агропродукції на експорт. А можемо дати ще десятки мільйонів тонн.

Наші порти, залучені до експортної зернової ініціативи, працюють лише на половину потужності. І це тільки тому, що Росія гальмує реалізацію експорту – тримає судна в очікуванні «інспекцій».

Станом на сьогодні понад 80 суден очікують. А це ж не просто щось таке про торгівлю. Це означає, що в сотень тисяч людей на столах менше їжі. Це означає, що сотні тисяч людей переплачують за продовольство. Чому? Лише тому, що одна держава шантажує всіх продовольством.

Середній час очікування суден – три-п'ять тижнів. Через це щомісячно неоекспортується 2-3 мільйони тонн української агропродукції. Чи є в нашому регіоні потенціал, щоб це вирішити? Точно є.

А якщо вдасться ліквідувати ще кілька напрямків агресії Росії проти України й гарантувати безпеку нашій Миколаївській області, зокрема портам області, це буде ще один крок до повнішого гарантування глобальної продовольчої безпеки. Чи є в Чорноморському регіоні потенціал і для цього? Теж є. Це може бути крок Туреччини – дипломатичний крок.

(...). Те, що нам вдасться реалізовувати такі ініціативи, як експортна зернова ініціатива та гуманітарна ініціатива «Зерно з України», дає нам

формат для реалізації ще й інших подібних ініціатив, інших пунктів української формули миру.

Головне – лідерство. Головне – не просто знати про свою могутність, не просто проявляти її час від часу, а спрямовувати її потенціал заради миру.

Українська формула миру чітка. Чи виглядає вона нереалістичною? Зовсім ні. Вона виглядає зараз так само, як у травні цього року виглядали ідеї поновити зерновий експорт із наших морських портів.

І вже в липні експорт був поновлений завдяки нашій із вами могутності.

Хай ця могутність спрацює і в усьому іншому, що потрібно для миру! (...).

Президент України виступив на Міжнародній конференції «UA: Права людини за темних часів» у Києві ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Добре, що сьогодні є формат такої важливої конференції. Саме сьогодні, у Міжнародний день пам'яті жертв злочину геноциду та превенції цього злочину й напередодні Міжнародного дня захисту прав людини.

9 грудня 1948 року Генеральна Асамблея ООН ухвалила Конвенцію про запобігання злочину геноциду та покарання за нього. А наступного дня, вже 10 грудня 1948 року, Генасамблея ООН ухвалила Загальну декларацію прав людини.

За 74 роки норми цих і багатьох інших подібних документів об'єднали світову спільноту. Понад 150 країн світу стали сторонами Конвенції щодо геноциду. Більш як 190 держав підтримали Загальну декларацію прав людини.

Але чи справді світ об'єднаний навколо ідей, які були покладені в основу цих документів? Як факту такого об'єднання навколо ідей, навколо цінностей насправді не було. Ми це відчули після початку російської війни проти людей, людяності, проти нашої держави. Проти всього живого.

Ми відчули, що багато речей, які мали б працювати й захищати від такої геноцидної політики, існували швидше як, вибачте, формальність. (...).

Але зараз ми з вами це змінюємо. Разом з усіма, хто нам – Україні й українцям – сьогодні допомагає. І ми це змінюємо не лише для себе. (...).

Працюючи для того, щоб притягнути Російську Федерацію до справедливої відповідальності за агресію, за воєнні злочини, за акти її геноцидної політики, ми створюємо механізми виконання норм міжнародного права, які реально служитимуть для превенції міжнародних злочинів і встановлення справедливості ще протягом десятиліть після закінчення цієї війни, після нашої з вами перемоги – перемоги України та світу.

(...). Ось чому нам потрібна якнайширша співпраця. І в нашому суспільстві, і на міжнародному рівні.

Злочини російської держави на території України й саме проти українців – безпрецедентні з часів Другої світової війни. (...).

Авіаційний і ракетний терор, удари Російської Федерації, які так нагадують нацистські бомбардування Британії, Лондона. З усіх ракет, які були випущені російською армією з 24 лютого, 62 % були спрямовані саме проти цивільних об'єктів, проти людей, проти людяності.

А ще – фільтраційні табори. Виявлені реальні, сучасні катівні та масові поховання людей. Примусова депортація українців у Росію – понад 2 мільйони людей вивезені. Незаконне усиновлення в російських родинах наших українських діточок, які були фактично викрадені з України. Злочинна мобілізація громадян України на окупованих територіях в окупаційну армію. Мінний терор проти українців. Постійні обстріли, жертви в прикордонній зоні з Російською Федерацією та у прифронтових районах...

Це все – такий страшний обсяг скоєних злочинів і зруйнованих доль, життів людей. Все це – трагедія такого масштабу.

Для відновлення справедливості нашій державі потрібна максимально можлива співпраця усіх – співпраця з правозахисною спільнотою, з усіма міжнародними партнерами. Має бути єдиний правовий фронт, який здолає російську геноцидну політику.

(...). І я радий, що серед нас зараз присутній Кріс Фільд, – дуже приємно, доброго дня – президент Міжнародного інституту омбудсменів, представник системи, потенціал якої може дати значно більше заради захисту прав людини для України.

Я поясню, що я маю на увазі. Наприклад, український омбудсмен, пан Дмитро Лубінець, дуже активно зараз долучився до роботи нашої спільної команди – до Буданова, Єрмака, Малюка – щодо звільнення наших військовополонених, звільнення наших цивільних, яких утримують у полоні в Росії або на тимчасово окупованих територіях. Нам вдалося повернути вже 1331 українського воїна. І я дуже пишаюся цим результатом нашої держави. Захист людей – хоч би де вони були – ми повинні повертати всіх. Це наш обов'язок.

І в час, коли ми, м'яко кажучи, не бачимо рішучості та конкретних дій у відповідних процесах від таких організацій, як Міжнародний комітет Червоного Хреста, ми маємо шукати й знаходити нових людей у нових реаліях, нові формати взаємодії, нові лінії співпраці. Можливо, саме ця система – система омбудсменів і міжнародний компонент співпраці в цій системі – зможе наблизити нас із вами до бажаного результату – повернення додому всіх українців: дорослих, дітей, військовополонених, політв'язнів – усіх, кого силою утримують на території РФ та на тимчасово окупованих територіях нашої держави. (...).

Зовсім нещодавно багато хто не вірив, що в Україні можлива ратифікація одного з основоположних документів для захисту прав людини й рівності всіх спільнот – Стамбульської конвенції. Тепер це є в Україні – конвенція ратифікована.

Зовсім нещодавно багато хто говорив, що Україна нібито не зможе здобути статус кандидата на вступ до Європейського Союзу. Тепер і це є. Ми стали ближче до європейських інституцій. (...).

Ми маємо завжди зберігати віру в себе, віру в партнерів. Маємо бути абсолютно рішучими, принциповими, маємо бути відкритими до співпраці з усіма, хто також цінує рішучість і принциповість. Так ми отримуємо для України, для Європи, для людства всі результати, яких ми так потребуємо.

Має бути створений спеціальний трибунал щодо злочину агресії РФ проти держави Україна. І я закликаю всіх вас зробити все, щоб максимальна більшість у Генеральній Асамблеї ООН підтримала відповідний проект резолюції заради встановлення цієї бажаної й потрібної справедливості.

Має також запрацювати компенсаційний механізм, який забезпечить відшкодування всіх збитків за рахунок активів агресора, коштом Російської Федерації для всіх, хто постраждав від цієї війни Росії проти України. Відповідна резолюція підтримана Генасамблеєю ООН, і я прошу всіх сприяти в її максимальній реалізації.

Мають бути притягнуті до відповідальності всі російські вбивці, усі, хто організував і реалізовував цю геноцидну політику та цей терор. Прошу вас співпрацювати заради цього з Офісом Генерального прокурора, українськими органами правопорядку, з нашими партнерами, які розслідують злочини РФ проти України, і з Міжнародним кримінальним судом.

Я впевнений, що разом ми абсолютно все це реалізуємо – ми забезпечимо справедливість для України, для кожного й кожної. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Провів сьогодні важливу розмову з Прем'єр-міністром Британії Ріші Сунаком. Скоординували наші позиції напередодні саміту G7, який відбудеться наступного тижня. Фактично це буде підсумковий саміт «Групи семи» за цей рік, і на ньому ж визначатимуться пріоритети на наступний рік. Готуємо максимум можливих потрібних рішень для наших країн – для України й для країн «Великої сімки».

Також я подякував пану Прем'єр-міністру й усьому Сполученому Королівству за незмінну підтримку нашої держави. Обговорили ситуацію на передовій і зимові перспективи на полі бою.

Фронтowa ситуація залишається дуже важкою на ключових напрямках на Донбасі – Бахмут, Соледар, Мар'їнка, Кременна... На землі цих районів уже давно не залишилося живого місця, не ушкодженого снарядами та вогнем. Окупанти фактично зруйнували Бахмут – ще одне місто Донбасу, яке російська армія перетворила на випалені руїни.

Я дякую всім нашим героям, усім солдатам і командирам, які тримають фронт на цих напрямках, відбивають атаки та завдають ворогу відчутних втрат у відповідь на те пекло, яке зайшло в Україну під російським прапором.

Сьогодні у Києві відбулася конференція, яка продовжила лінію заходів у нашій країні та у Європі, що відбулися цього й минулого тижня і на яких ми напрацьовуємо рішення заради справедливості, заради притягнення Росії до відповідальності й заради пошуку форматів звільнення наших людей, яких окупанти утримують у полоні.

Відчуваємо підтримку як від держав, так і від міжнародних організацій та правозахисних інституцій. Сподіваюся, найближчим часом ми зможемо повідомити конкретні деталі.

До речі, з Прем'єр-міністром Британії обговорили результати візиту першої леді України в Лондон, її виступ у британському парламенті. Від імені нашої держави Олена запропонувала Сполученому Королівству проявити лідерство саме в питанні про справедливість – у створенні спеціального трибуналу щодо злочину агресії Росії. Це один із пунктів української формули миру, і для мене дуже важливо бачити зараз у міжнародній комунікації, що глобальні лідери справді почули українські мирні пропозиції.

Я нагадаю, що формула миру це десять пунктів – від ядерної безпеки до відновлення територіальної цілісності нашої держави, від енергетичної безпеки до повернення всіх військовополонених і депортованих, яких утримують на території Росії. Це зараз одне з ключових завдань для нашої держави – залучити світ до конкретної реалізації пунктів формули миру. Ми маємо повернути український прапор в усі міста й громади України, маємо забезпечити реальну відповідальність держави-терориста за цю війну і маємо гарантувати безпеку всім поколінням українців після завершення цієї війни. (...).

Про нагородження відзнакою Президента України «Золоте серце»:
Указ Президента України №850/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(текст Указу та повний список нагороджених – наприкінці збірника у Додатку 4).

Про призначення державних стипендій видатним діячам науки:
Указ Президента України №851/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом Президента України №851/2022 постановлено призначити строком на два роки державні стипендії видатним діячам науки (за списком)).

Про призначення державних стипендій видатним діячам культури і мистецтва: Указ Президента України №852/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом Президента України №852/2022 постановлено призначити довічні і дворічні державні стипендії видатним діячам культури і мистецтва (за списком)).

Про призначення державної стипендії імені Левка Лук'яненка: Указ Президента України №853/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Відповідно до Указу Президента України від 7 грудня 2018 року № 417/2018 «Про державні стипендії імені Левка Лук'яненка» (зі змінами, внесеними Указом від 17 грудня 2020 року № 573/2020) постановляю:

1. Призначити державну стипендію імені Левка Лук'яненка строком на один рік БЕКІРОВУ Едему Айдеровичу. (...).

Про День прав людини: Указ Президента України №854/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою утвердження і забезпечення прав і свобод людини, що є головним обов'язком держави, посилення консолідації українського суспільства, підтримуючи рішення Генеральної Асамблеї ООН про відзначення 10 грудня на честь ухвалення Загальної декларації прав людини Дня прав людини, постановляю:

1. Установити в Україні День прав людини, який відзначати щороку 10 грудня. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Ключове за сьогодні – енергетика. Дуже складна ситуація в Одеській області. Після нічного удару іранськими дронами Одеса та інші міста й села регіону в темряві. Станом на цей час понад 1,5 мільйона людей на Одещині без світла. Підключена лише критична інфраструктура і настільки, наскільки є можливість постачання електрики.

Загалом російські терористи використали проти Одещини 15 «Шахедів». Лише за одну ніч на суботу. Ось це і є справжнє ставлення Росії до Одеси, ставлення до одеситів – свідоме знуцання, свідоме намагання принести в місто катастрофу. Нашим захисникам неба вдалося збити 10 дронів із 15. Молодці!

Енергетики, ремонтні бригади, обласна влада – усі працюють без перерви, щоб повернути світло. На жаль, влучання були критичними, тому потрібен не просто час, щоб відновити електрику... (...).

Загалом у різних областях тривають як аварійні, так і стабілізаційні відключення.

Енергосистема зараз, м'яко кажучи, дуже далека від нормального стану – у системі зберігається значний дефіцит. Саме тому є графіки відключень.

Найбільше – у Львівській, Вінницькій, Київській, Тернопільській, Сумській, Закарпатській, Житомирській, Хмельницькій областях та в місті Києві.

Треба розуміти: навіть якщо немає масованих ракетних ударів, це не означає, що немає проблем. (...). Але все ж таки наші енергетики й комунальники роблять справді героїчні речі, за тижні відновлюючи те, що взагалі-то вимагало б місяців роботи. І я дякую кожному й кожній, хто працює, щоб повернути світло та зберегти енергосистему.

Так само я дякую всім, хто усвідомлює, наскільки важко нашим захисникам неба, наскільки важко ремонтним бригадам і дуже важко енергетикам, наскільки важко всім, хто захищає наше з вами життя.

Сьогодні маємо важливі новини з Норвегії. Є новий пакет підтримки від цієї країни обсягом 100 мільйонів доларів. І саме для відновлення нашої енергосистеми після цих російських ударів. Я дякую за це рішення всім норвежцям. Дякую уряду. Загалом ми отримуємо від Норвегії й оборонну, і економічну, і дуже важливу політичну підтримку, а також велику гуманітарну допомогу. Допомагає Норвегія й із закупівлею газу. Будемо працювати разом і над відбудовою України. Я ще раз хочу вам подякувати.

Сьогодні ж у норвезькій столиці, в Осло, відбулася щорічна церемонія вручення Нобелівської премії миру. Цього року на церемонії вперше прозвучала мова України, наша українська мова, – завдяки Центру громадянських свобод та його очільниці пані Матвійчук, які стали лауреатами премії миру. Я вітаю пані Олександрю, її колег та всіх українських правозахисників із таким визнанням. (...).

Офіційна діяльність дружини Президента України

Олена Зеленська отримала відзнаку The Hillary Rodham Clinton Awards ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська отримала нагороду The Hillary Rodham Clinton Awards, яку щороку вручає Джорджтаунський інститут жінок, миру та безпеки (Georgetown Institute for Women, Peace and Security) за виняткове лідерство у визнанні важливої ролі жінок у створенні більш мирного та безпечного світу.

Відзнаку Олені Зеленській вручила в режимі онлайн державний секретар США у 2009-2013 рр. Гіллари Клінтон.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Хочу сказати відверто: я не маю відчуття, що ця нагорода належить лише мені. Вся Україна зараз бореться за свободу й водночас – за мирне життя у всьому світі. Тому дозвольте мені подякувати й розділити цю відзнаку з кожною українкою та українцем, що відстоюють право на мир.

Вона додала, що розглядає цю нагороду як іще один знак підтримки України з боку Сполучених Штатів.

Як зазначили організатори премії, цьогоріч на церемонії нагородження пролунав «салют українським жінкам» – як визнання хоробрості українок, які провадять миротворчу та гуманітарну діяльність. Окрім першої леді, серед лауреаток: Катерина Левченко, урядова уповноважена з питань гендерної політики; Олександра Матвійчук, голова «Центру громадянських свобод»; Наталія Карбовська, співзасновниця й директорка зі стратегічного розвитку Українського жіночого фонду. Усі вони, за словами організаторів, символізують десятиліття мужньої праці на передовій в уряді та громадянському суспільстві.

Відзнаку також отримала Її Королівська Високість Софі, Графиня Весекська – за багаторічну підтримку гендерної рівності та лідерство в боротьбі проти сексуального насильства під час конфліктів у всьому світі, включно з Україною.

Джорджтаунський інститут жінок, миру та безпеки (GIWPS) вивчає й висвітлює роль і досвід жінок у сфері миру та безпеки в усьому світі. Раніше лауреатами щорічної премії ставали Верховний комісар ООН з прав людини Мішель Бачелет, лауреатка Нобелівської премії миру Надія Мурад та інші.

Олена Зеленська презентувала український аудіогід для Національного музею Катару ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У Національному музеї Катару відбувся запуск україномовного аудіогіда. Проект реалізовано в межах імплементації Меморандуму про взаєморозуміння між Посольством України в Державі Катар і Державним

управлінням «Музеї Катару», який було підписано під час офіційного візиту Президента Володимира Зеленського до Катару 5 квітня 2021 р. у присутності першої леді Олени Зеленської.

Втілення проекту зі створення аудіогідів українською мовою у музеях світу за ініціативою дружини Глави Української держави відбувається з 2020 року.

Олена Зеленська наголосила: до повномасштабної війни таких аудіогідів було впроваджено понад 40, а зараз запущено 51-й у 33-й країні світу.

Вона відзначила важливість проекту саме під час війни, коли мільйони українців змушені шукати прихисток в інших країнах.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Наша мова там, де українці. Вони несуть і відкривають її світові. Але й вона має зустрічати своїх там, де потрібна. В часи, коли Україна воює за себе, за саме своє існування й за життя кожної нашої людини, мова єднає як ніщо інше.

Національний музей Катару було відкрито в 1978 році та ренововано у 2019-му. Заклад має інноваційний дизайн, розроблений лауреатом Премії Прітцкера, французьким архітектором Жаном Нувелем: він побудований у формі «пустельної троянди», яка органічно «росте» навколо оригінального палацу шейха Абдалли бін Джассіма Аль Тані, одного з колишніх Емірів Держави Катар. Палац є важливим символом минулого Катару, адже був сімейним будинком Абдалли Аль Тані та резиденцією уряду протягом 25 років під час його правління. Зараз палац – серце нового музею.

Українська мова стала другою іноземною після англійської, якою озвучено супровід музейної експозиції.

Інформаційний контент українською доступний у профілі музею на стрімінговій платформі оцифрованої звукової інформації SoundCloud. Відвідувачі закладу мають змогу перейти у профіль музею й обрати відповідний аудіогід через QR-код, який можна просканувати на вході.

Перша леді взяла участь у відкритті IV форуму «Креативна Україна: Сила стійкості» ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська взяла участь у відкритті IV форуму «Креативна Україна: Сила стійкості», який розпочався у Києві. Цьогоріч у фокусі форуму – роль креативних індустрій у визвольній війні нашої країни та їхній внесок у перемогу. Захід організовано Міністерством культури та інформаційної політики України. Він триватиме два дні. У форматі діалогу учасники обговорять, як із 24 лютого змінилося ставлення до української культури у світі.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Нині до всього українського – пильна увага світу. І якщо на початку війни ми ще розмірковували, чи доречні зараз концерти й культурні заходи, то незабаром зрозуміли, що вони обов'язкові. Вони показують, хто ми, що

захищаємо, за що воюємо. Нам також було важливо показати: українська культура – частина світової. Тож якщо втратимо ми, втратить і весь світ. До того ж, мені здається, самі українці зараз дивляться на свою культуру інакше. Вони остаточно виліковуються від комплексу меншовартості щодо Росії.

Дружина Президента розповіла про культурні проекти, якими опікується під час російського вторгнення, зокрема про «Українську книжкову полицку», «Книжки без кордонів» та впровадження україномовних аудіогідів у провідних пам'ятках світу.

Проект «Українська книжкова полицка» був задуманий іще до російського вторгнення. Його ідея – ширше познайомити світ із нашою літературою, філософією, історією через провідні бібліотеки різних країн. Та під час війни він став іще важливішим – книжки, на які полюбив загарбник, рятують, вони отримують нове життя завдяки новим читачам.

За останні місяці «Українська книжкова полицка» відкрилася в понад 20 країнах.

Значно розширився під час війни й проект із упровадження аудіогідів українською у провідних пам'ятках світу. Нещодавно кількість україномовних аудіоекскурсій сягнула ювілейної позначки – 50 аудіогідів запущено у 32 країнах.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Ми робимо так, щоб нові й нові країни говорили з українцями рідною мовою. Про це ще один наш проект – «Книжки без кордонів»: у партнерстві з країнами, де є тимчасово переміщені українці, друкуються книги українських авторів за оригінальними макетами наших видавництв. За час існування проекту з березня до жовтня 2022 року так видано й роздано дітям із сімей вимушених переселенців близько 260 тисяч примірників українських книг. Вони стали своєрідним клубом, який поєднує маленьких українців у різних країнах.

Учасники форуму також обговорили, як посилити голос української культури у світі.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Тут є два шляхи: той, яким уже ідемо, державний – усі наші концерти, заходи, підтримка українського за кордоном. І є людський вимір. Українці зараз розкидані по світу, і вони несуть свою культуру, мову, музику, традиції із собою. Наприклад, я завжди наголошую, що українці – амбасадори нашої мови: якщо наші громадяни частіше запитуватимуть аудіогіди українською, вони з'являтимуться. І що ще важливо: коли війна закінчиться нашою перемогою, коли наші люди зможуть повернутися додому, ці знання про нас і нашу культуру залишаться. Зворотної сили цей процес не має. Тож давайте правильно ним скористаємося.

У межах форуму протягом двох днів креативні підприємці та підприємці, митці й мисткині, журналісти та журналістки, урядовці з України, Литви та Польщі, народні депутати, експерти й експертки, а також

усі небайдужі обговорюватимуть не лише значення креативних індустрій під час війни, а й найближчі перспективи та способи подолання випробувань.

Олена Зеленська відкрила розширене засідання Міжвідомчої координаційної ради з питань охорони психічного здоров'я та надання психологічної допомоги постраждалим унаслідок збройної агресії РФ (Президент України Володимир Зеленський).

У межах реалізації ініціативи першої леді України Олени Зеленської зі створення Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки відбулося розширене засідання Міжвідомчої координаційної ради з питань охорони психічного здоров'я та надання психологічної допомоги особам, які постраждали внаслідок агресії РФ проти України.

У засіданні взяли участь представники посольств і міжнародних організацій: представництва ООН в Україні, Бюро ВООЗ в Україні, послы США, Канади, Швейцарії та Євросоюзу, представники посольства Великої Британії, голови ОВА.

Олена Зеленська звернулася до присутніх зі вступним словом.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Просте питання «Як ти?» стало гаслом багатьох наших кампаній із психічного здоров'я та виявилось глибшим, ніж нам здавалося, бо воно не тільки про фізичний, а й про душевний стан. Найсильнішим із нас інколи потрібні місяці боротьби не тільки з ворогом, а й із власними стереотипами, щоб прийняти те, що відповідь на це питання може бути: «Зі мною не все гаразд. Мені важко, стресово». Психологічне «не гаразд» – це зараз стан більшості наших співвітчизників. І говорити про це, шукати рішення – нормально, правильно, обов'язково.

На зустрічі було презентовано розроблений у межах Національної програми психічного здоров'я документ – оперативну дорожню карту «Пріоритетні багатосекторні заходи із психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в Україні під час та після війни». Документ підготували представники державного сектору, агенцій ООН, міжнародних та українських організацій, які працюють в сфері розвитку та гуманітарного реагування, у координації з ВООЗ. Оперативна дорожня карта дасть змогу швидко реагувати на виклики тут і зараз. У ній визначено пріоритети, на які мають орієнтуватися всі, хто працює у сфері психічного здоров'я в умовах гуманітарної кризи. Це дасть змогу узгоджувати свої дії відповідно до визначених у результаті аналізу пріоритетів.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль зазначив, що без достатнього фокусу на психічному здоров'ї нації ми матимемо значне навантаження на медичну, соціальну, освітню системи, на систему охорони правопорядку.

Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль:

Держава буде драйвером і координатором створення нової системи надання послуг у сфері психічного здоров'я. Послуг, що надаватимуться оперативно, ефективно, без бюрократії. Бо психологічний стан людини

впливає на нашу стійкість перед викликами. Втрати в економіці можуть сягати 4-5% ВВП. Добробут українців бачимо основною метою наших спільних зусиль. Вистоїмо, подолаємо труднощі та відбудуємо Україну – сильну державу, головне багатство якої – здорові й талановиті люди.

Учасники зустрічі ознайомилися з результатами аудиту потреб громадян у послугах з охорони психічного здоров'я та психосоціальної підтримки та міжнародним досвідом побудови систем психічного здоров'я. Також було представлено принципи, що можуть бути використані для покращення системи охорони психічного здоров'я в Україні. Важливо, що крім позитивних міжнародних практик, значну увагу було приділено вивченню помилок, щоб не допустити їх повторення в Україні.

Міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко:

Ця війна стане для нас тим, що у психології називають точкою постстресового зростання. На основі набутого досвіду та аналізу найкращих міжнародних практик ми побудуємо в Україні одну з найефективніших систем підтримки психічного здоров'я у світі, коли допомогу зможе отримати кожен, хто її потребуватиме. Для цього разом із партнерами ми розробляємо закони та підзаконні акти, навчаємо фахівців, створюємо правила, за якими працюватиме система. Впевнений, ми на правильному шляху, адже після війни допомоги у сфері психічного здоров'я потребуватимуть мільйони українців. І держава буде готова її надати.

У співпраці та за експертної підтримки ВООЗ створено єдиний координаційний центр з напрацювання рішень та реалізації Національної програми психічного здоров'я та психосоціальної підтримки – Проектний офіс при Кабінеті Міністрів. Надалі проекти, які розробляють та реалізують міністерства, проходять тестування у Проектному офісі задля уникнення дублювань та впевненості, що вони відповідають усім вимогам і міжнародним стандартам. (...).

Дружина Президента Олена Зеленська:

Україні важливо, щоб усі відомства були активними учасниками цієї взаємодії. Ми не маємо часу на довготривалі експерименти, тому найкращий міжнародний досвід, зібраний для вас у співпраці з Бельгією, США, Великою Британією та Ізраїлем, демонструє, які елементи можуть бути адаптовані для моделі послуг в Україні. Окремі слова подяки адресую Всесвітній організації охорони здоров'я та USAID – за розуміння наших потреб та всебічну допомогу. А ще сьогодні дедалі більше стає зрозуміло, що той унікальний досвід, який, на жаль, здобуває Україна, дасть нашій країні змогу додавати свої кейси та практики у світовий багаж психічного здоров'я.

Національна програма психічного здоров'я та психосоціальної підтримки – ініціатива першої леді Олени Зеленської, яка має на меті допомогти громадянам подолати пов'язаний з війною стрес і наслідки пережитих травматичних подій, запобігти розвитку психічних розладів. Розробку та впровадження програми координує Міністерство охорони здоров'я України у тісній взаємодії з українськими та міжнародними

фахівцями. Ініціатива реалізується за підтримки Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Під патронатом Олени Зеленської почалася друга зміна у реабілітаційному дитячому таборі Gen.Camp громадської ініціативи Gen.Ukrainian ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У реабілітаційному дитячому таборі Gen.Camp в Іспанії розпочалася друга зміна. Засновник табору – громадська організація Gen.Ukrainian, робота якої спрямована на лікування дитячих психологічних травм, спричинених війною Росії в Україні, та мінімізацію їхніх наслідків у майбутньому. Gen.Ukrainian об'єднує приватних осіб і меценатів. Допомога дітям надається з ініціативи та коштом українських доброчинців. Проект реалізується під патронатом першої леді України Олени Зеленської.

Цього разу реабілітацію в Gen.Camp пройде 31 дитина віком від 6 до 11 років із Київської та Чернігівської областей, Маріуполя, Харкова та Бахмута. Усі ці діти стали свідками воєнних злочинів.

90 % дітей – це ті, хто пережив втрату одного або двох дорослих. Половина з них стали свідками загибелі батьків або були присутні на страті, перебували в автомобілі, який потрапив під розстріл.

Зокрема, до табору вирушив Андрій із Чернігівщини. Під час евакуації на автомобіль його родини наїхав БТР. Хлопчика вдалося врятувати – його непритомного витягли з авто, а батьки та інші родичі згоріли. Реабілітацію також проходять Богдан із Бахмута – росіяни вбили його батька і вагітну маму – і Маргарита з Маріуполя, яка вижила під завалами будинку, де загинули всі її рідні.

10 % групи – це діти, яких утримували в полоні у підвалі в селі Ягідному Чернігівської області. Вони спали стоячи, голодували, пережили знущання окупантів.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Це боляче навіть переповідати. Це не лише трагедії – це історії зумисних тортур над нашими дітьми. Що вони зараз відчувають? Як їм пережити цей досвід? Саме тому наприкінці листопада стартувала друга зміна в освітньо-психологічному таборі Gen.Camp. Діти, які стали свідками жахливих воєнних злочинів, на чиїх очах убивали батьків, хто дивом вижив під час спроби евакуації чи під ракетними обстрілами, отримують психологічну допомогу від провідних психотерапевтів, педагогів та тьюторів.

Авторка ідеї табору – підприємниця та громадська діячка Оксана Лебедєва, головна психологиня – Оксана Шльонська, кандидат психологічних наук, психолог, психотерапевт зі стажем понад 30 років, керівник центру «Рівновага» (Київ).

Якщо під час першої зміни в Gen.Camp українські психологи інтегрували в програму надбання світових практик для реабілітації дітей та власні розробки, то під час другої фахівці працюють за програмою, створеною українським автором. Вона має назву «Захищені любов'ю» й

заснована на протоколах. Її підготувала Оксана Шльонська. У ній поєднані два напрямки світової психотерапії: когнітивно-поведінкова терапія й кататимно-імагінативна психотерапія.

У таборі Gen.Camp працюють п'ять психологів вищої категорії, включно з головним психологом проекту, п'ять тьюторів, два соціальних педагоги, які супроводжують сиріт. Терапевтична програма триває 21 день.

Глобальна мета Gen.Ukrainian – допомогти дітям подолати травми війни та їхні гострі прояви, навчитися жити у новій реальності й рости здоровими та сильними. Також передбачена просвітницька робота для батьків/опікунів маленьких українців. Компетентні психотерапевти Gen.Ukrainian навчають, як розпізнати в поведінці дитини ознаки психічних розладів, що з цим робити, як зарадити дитині та собі.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Перша зміна табору стала неочікуваною для самих фахівців: діти почали усміхатися, мріяти, жити. Виявилось, що дитяча психіка може протистояти найважчим випробуванням за умови правильно підібраної терапії та вчасної допомоги.

Після закінчення реабілітації дітей у таборах громадська організація Gen.Ukrainian актуалізує наявні та розробить авторські програми лікування дитячої психотравми, що базуються на протоколі Міністерства охорони здоров'я України, і передасть їх МОЗ для подальшого лікування дітей, які зіткнулися з жахами війни.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Усі ці місяці російського нападу українці здобувають досвід, якого не знає європейський світ ХХІ століття. Ніхто не був готовий до сучасного варварства. І найперше – діти, бо батьки ростили їх для любові й щастя, а не для тортур. Тож наше завдання зараз – повернути їм віру в любов і щастя, як і хотіли їхні батьки. І ми вже бачимо, що це нам вдається.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Британія запровадила санкції проти п'яти російських силовиків і військових (УНІАН).

Велика Британія запровадила санкції проти п'яти російських силовиків і військових за тортури проти українців і війну в Україні.

Зокрема, обмежувальні заходи запроваджено проти Валентина Опаріна, який є майором юстиції і слідчим у 534 відділі військового слідчого управління СК Росії з «Чорноморського флоту», а також проти керівника відділу прокуратури Ростовської області Олега Ткаченка. Вони перешкоджали поданню скарг на застосування катувань, а Ткаченко ще застосував тортури для отримання показань.

Також під санкції потрапили співробітник Федеральної служби безпеки РФ в окупованому Криму Андрій Тішенін та старший оперуповноважений на захопленому півострові Артур Шамбазов. Вони катували українського активіста Олександра Костенка у 2015 році.

Також санкції запроваджено проти полковника російської армії Раміля Ібатулліна, який обіймав посаду командира 90-ї танкової дивізії. Ця танкова дивізія перебувала на лінії фронту з початку незаконного повномасштабного вторгнення РФ в Україну.

Загалом під санкції Британії вже потрапило понад 1,2 тис. осіб, зокрема, російські військові, причетні до скоєння звірств.

ЄС включив Україну у програми Horizon Europe із фінансуванням у €13,5 мільярда (МИГ).

Єврокомісія оголосила про виділення фінансування в рамках програми досліджень та інновацій Horizon Europe на 2023-2024 роки в обсязі 13,5 мільярда євро, яка передбачає пошук передових технологій для подальшого технологічного та економічного розвитку ЄС, а також заходи з підтримки України.

«Європейська комісія ухвалила сьогодні головну робочу програму Horizon Europe на 2023-2024 роки, з фінансуванням близько 13,5 мільярда євро для підтримки дослідників в Європі для досягнення проривних рішень в охороні довкілля, енергетиці, цифровому розвитку та у вирішенні геополітичних викликів... Це фінансування також дозволить здійснити цільові акції з підтримки України, посилити економічну стійкість та забезпечити стале відновлення після пандемії COVID-19», – йдеться у повідомленні Єврокомісії.

Цільова допомога для України надаватиметься на додаток до заходів, що передбачають фінансування у 70 мільйонів євро та вже були започатковані у 2022 році.

Нові заходи стосуватимуться забезпечення доступу науковців України до Європейської дослідницької інфраструктури, продовження цільової підтримки українських науковців у сфері медицини, а також проведення кліматично-нейтральної відбудови кількох українських міст з використанням можливостей так званої Місії ЄС із кліматично нейтральних та «розумних» міст.

Horizon Europe є ключовою програмою досліджень та інновацій ЄС із загальним бюджетом у 95,5 мільярда євро. Вона спрямована на посилення конкурентоспроможності та зростання ЄС, на пошук технологічних рішень у вирішенні ключових викликів, що постають перед Європейським Союзом, зокрема, у сфері кліматичних змін та цифрової трансформації та у досягненні Цілей сталого розвитку ООН.

В ЄС назвали спосіб конфіскації заморожених активів російських олігархів ([УНІАН](#)).

Голови МВС країн ЄС обговорять способи притягнення до відповідальності росіян, причетних до військових злочинів в Україні.

Єврокомісар з питань юстиції та дотримання верховенства права Дідьє Рейндерс:

Я представлю міністрам інформацію про прогрес щодо санкцій, де в нас є новий розвиток, на основі потенційних законів про криміналізацію обходу санкцій. На цій основі можна буде отримувати вирoki суду і конфісковувати активи фізичних осіб і компаній.

28 листопада Європада одногосно ухвалила рішення додати порушення санкцій до списку кримінальних злочинів. Це перший з двох кроків, спрямованих на забезпечення однакового рівня застосування санкцій в усьому Євросоюзі і запобігання спробам обійти або порушити заходи ЄС.

На початку грудня Європейська комісія запропонувала давати п'ять років ув'язнення за порушення санкцій, введених країнами-членами ЄС. Також порушники можуть бути покарані штрафами в розмірі не менше 5 % від загального світового обороту юридичної особи за господарський рік, що передував рішенням про штраф.

США вдарять по Путіну новим пакетом санкцій ([УНІАН](#)).

На тлі повномасштабного російського вторгнення в Україну США мають намір ввести нові санкції проти країни-агресора. Очікується, що санкції будуть введені найближчим часом.

Йдеться про санкції за використання Росією іранських безпілотників в Україні та порушенням прав людини.

Санкції заморозять будь-які активи, що знаходяться під юрисдикцією США, і накладуть заборону на поїздки в США і на ділові відносини з ними.

Крім того, санкції будуть застосовані до підприємств Російської оборонної промисловості, пов'язаних з передачею іранських військових безпілотників для використання по цілях в Україні.

Також США підготували санкції проти Центральної виборчої комісії Росії, яка управляє системою виборів, що вважається на Заході шахрайською.

Основна частина запланованих санкцій буде введена відповідно до глобального «Закону Магнітського». З його допомогою США притягують до відповідальності високопоставлених урядових, військових і ділових чиновників, звинувачених у порушенні прав людини та корупції.

У Казахстані поставили на місце посла РФ після його заяв про цю країну ([УНІАН](#)).

У країні-окупанті Росії кажуть, що готові допомогти Казахстану «припинити екстремістські націоналістичні виступи».

Посол РФ в Казахстані Олексій Бородавкін заговорив про «русофобію і націоналізм» у цій країні. У Казахстані не стали мовчати й відповіли дипломату.

Спікер мажилісу Ерлан Кошанов:

Подібні заяви не відповідають статусу посла.

Я уважно ознайомився з інтерв'ю Олексія Бородавкіна. Деякі моменти дійсно не відповідають його статусу й не працюють на користь... Але він не повинен уподібнюватися пропагандистам і політологам. Ксенофобія є і в Росії, і в інших країнах.

Євросоюз відмовився визнавати документи, видані РФ на окупованих українських територіях ([УНІАН](#)).

Рада Європейського Союзу ухвалила рішення про невизнання російських проїзних документів, виданих на окупованих територіях України та Грузії.

Міністр внутрішніх справ Чехії, яка головує у Раді ЄС у другому півріччі 2022 року Віт Ракушан:

Загарбницька війна Росії проти України є кричущим нехтуванням міжнародного порядку, який ґрунтується на правилах, що ставить під загрозу мир та безпеку в Європі. Сьогоднішнє рішення Ради ЄС є ще одним підтвердженням нашої рішучої підтримки України. Ми ніколи не визнаємо незаконну анексію її територій Росією, і ми ще раз наголошуємо на праві України звільнити та відновити повний контроль над всіма окупованими територіями.

У заяві на сайті Ради ЄС сказано, що це рішення є відповіддю на неспровоковану та невинуватену військову агресію Росії проти України та на практику Росії, яка полягає у видачі російських закордонних паспортів жителям окупованих регіонів.

Крім того, це також є результатом одностороннього рішення Росії визнати незалежність грузинських територій – Абхазії та Південної Осетії - у 2008 році.

Тому, як йдеться у повідомленні, російські проїзні документи, видані в окупованих Росією областях України або на самопроголошених відокремлених територіях Грузії, чи особам, які там проживають, не будуть вважатися дійсними проїзними документами для отримання візи чи перетину кордонів Шенгенської зони.

Так, російські проїзні документи, видані в цих регіонах, вже не визнані, або знаходяться в процесі невизнання країнами-членами ЄС. Це рішення спрямоване на визначення спільного підходу, забезпечення належного функціонування зовнішнього кордону та спільної візової політики, а також гарантування безпеки країн-членів ЄС.

Верховний суд Франції: росія має виплатити Ощадбанку \$1,1 мільярда за Крим ([Укрінформ](#)).

Заступниця міністра юстиції України Ірина Мудра:

Верховний суд Франції скасував рішення Апеляційного суду м. Парижа та залишив у силі рішення Міжнародного Арбітражу про стягнення з РФ на користь Ощадбанку 1,1 мільярда доларів США плюс відсотки, які будуть нараховуватись з моменту винесення рішення до часу фактичної компенсації (близько 100 тисяч доларів США щоденно).

За словами Мудрої, це більше ніж перемога для України.

«Це одна з тих історій, які надихають боротись далі й доводять, що справедливість можлива. Чимало людей в Україні та за кордоном працювали заради такого результату», - наголосила Мудра.

За її словами, росіяни відмовились брати участь в арбітражному провадженні та намагалися відкласти примусове виконання арбітражного рішення й скасувати його.

«Агресор намагався використати французьку систему правосуддя та арбітражу, щоб уникнути відповідальності. Та сьогодні стало зрозуміло, що все це було дарма: росія продовжує бути винна Ощаді понад 1,1 мільярди доларів США», - підкреслила Мудра.

Нідерланди та Канада приєдналися до позову України у суді ООН щодо геноциду з боку РФ ([Українська правда](#)).

Канада та Нідерланди подали до Міжнародного суду ООН спільну заяву про вступ до справи, що стосується звинувачення в геноциді згідно з Конвенцією про запобігання злочину геноциду і покарання за нього (Україна проти Російської Федерації).

«Відповідно до статті 63 Статуту, у тих випадках, коли виникає питання про тлумачення конвенції, учасниками якої є інші держави, крім тих, яких стосується справа, кожна з цих держав має право вступити в розгляд. У

цьому випадку тлумачення, дане рішенням суду, буде однаково обов'язковим для них», – ідеться в заяві суду.

У своїй спільній декларації Канада та Нідерланди заявляють, що «беручи до уваги *jus cogens* (імперативна норма, - ред.) характер заборони геноциду та *erga omnes partes* (обов'язкові зобов'язання, - ред.) характер зобов'язань за Конвенцією про геноцид, усі Договірні сторони мають спільний інтерес у досягненні високих цілей Конвенції про геноцид», – ідеться в заяві.

Вони додають, що «з огляду на їхню спільну зацікавленість у досягненні високих цілей Конвенції, а також їхню подальшу зацікавленість у ній, Канада та Нідерланди вирішили втрутитися в цю справу, щоб викласти своє тлумачення відповідних положень Конвенції перед судом».

Естонія слідом за Литвою та Латвією припиняє трансляцію телеканалу «Дождь» ([Українські новини](#)).

В Естонії одразу три оператори телемовлення —Telia, Elisa та Номе 3 —припиняють трансляцію зареєстрованого в Латвії російського телеканалу «Дождь» через скандал із заявою про підтримку російської армії.

«Серед телевізійних пакетів компанії Elisa "Дош" є каналом на вибір, тому призупинення роботи цього телеканалу торкнеться невеликої частини клієнтської бази», — йдеться в повідомленні.

6 грудня Національна рада з електронних засобів масової інформації (NEPLP) Латвії анулювала ліцензію на мовлення телеканалу «у зв'язку із загрозою національній безпеці та громадському порядку».

Рішення було ухвалено на основі аналізу безлічі порушень, яких припустився російський канал.

Литовська комісія з радіо і телебачення (ЛКРТБ) ухвалила рішення анулювати ліцензію на мовлення російському телеканалу «Дождь».

2 грудня ведучий телеканалу «Дождь» Олексій Коростельов у прямому ефірі заявив, що канал допомагає російським військовим, які беруть участь у війні проти України.

Заборона на експорт до Росії ноутбуків і камер: новий пакет санкцій від ЄС ([УНІАН](#)).

Новий, дев'ятий пакет санкцій Європейського Союзу проти Росії, вдарить по промисловості країни-терориста.

Єврокомісія запропонувала розширити санкційний список 169 організаціями, які постачають Росії товари, «що можуть сприяти технологічному вдосконаленню російського сектора оборони і безпеки».

Що стосується експортного контролю, то його пропонується застосувати щодо двигунів для безпілотників, хімічного та біологічного обладнання, засобів боротьби з масовими заворушеннями та електронних компонентів.

ЄС також хоче розширити список підсанкційних товарів авіаційної та космічній галузі, додавши до нього авіаційні двигуни та їхні частини, а також «ноутбуки, жорсткі диски, камери та об'єктиви».

В окремому документі, що деталізує список нових організацій, які підпадають під санкції, передбачається призупинення дії ліцензій на мовлення для російських каналів «НТВ/НТВ Мир», «Росія 1», «РЕН ТВ» і Першого каналу.

У ще одному документі пропонується ввести санкції проти кількох російських мілітарних формувань, зокрема командира неонацистської групи «Русіч» Яна Петровського, яка підтримує тісні зв'язки з ПВК «Вагнера».

США запровадили санкції проти одіозного голови ОАСК Вовка ([УНІАН](#)).

Державний департамент США запровадив санкції проти голови Окружного адмінсуду Києва Павла Вовка. Санкції запроваджені в рамках боротьби з глобальною корупцією.

Через «значну корупцію» щодо Вовка вжито фінансових санкцій на основі закону Магнітського та візові обмеження. Також аналогічні заходи стосуються його «двох найближчих родичів», хоча в Держдепі не назвали, про кого саме йде мова.

«Державний департамент включив у список Вовка за вимагання хабарів в обмін на втручання в судові та інші публічні процеси», – йдеться в повідомленні.

США ввели санкції проти росіян за «фільтраційні табори» і псевдореферендуми в Україні ([УНІАН](#)).

За порушення прав цивільних українців на окупованих територіях, накладено санкції на чотирьох осіб, звинувачених у «фільтраційних операціях Росії».

«Безпосередню участь у плануванні та впровадженні фільтраційних таборів на окупованій Росією території України» брали посадові особи Адміністрації президента Росії Володимира Путіна Олег Нестеров та Євген Кім. Саме вони контролювали «фільтрацію» чиновників міської влади та інших цивільних осіб з Маріуполя, в тому числі через центр «фільтрації» в Мангуші.

Міністерство фінансів США звинуватило Несторова і Кіма у важких умовах перебування та знущаннях над в'язнями у «фільтраційному центрі» в Мангуші.

Нестеров також допомагав координувати фіктивний «референдум», який пройшов у Запорізькій області наприкінці вересня.

Також у санкційний список потрапила громадянка Росії Марина Середа, яку американські урядовці звинуватили в тому, що «вона співпрацювала з МВС так званої «ДНР» для управління фільтраційними пунктами в окупованій Росією Донецькій області України».

Крім цього, під санкції потрапив офіцер так званої «ДНР» Олексій Муратов, який координував роботу фільтраційного пункту з ватажком «ДНР» Денисом Пушиліним.

Державний департамент США також застосував санкції до громадян Росії Очур-Суге Монгуша та Людмили Зайцевої, які причетні до порушень прав цивільних осіб в Україні. Монгуша звинувачують у застосованні тортур, а Зайцеву – в участі у викраденні та примусовому переселенні дітей з України.

Крім цього, за допомогу в організації «фіктивних референдумів», які проводилися в окупованих Росією районах України, Вашингтон запровадив санкції проти Центральної виборчої комісії РФ та всіх її 15-ти членів.

Це рішення заморожує будь-які американські активи тих, хто входить до списку, і забороняє американським установам та громадянам мати з ними справу.

Європа вперше обігнала США за обіцянками щодо допомоги Україні ([Європейська правда](#)).

Про це йдеться в опублікованому в середу дослідженні Кільського інституту світової економіки (IfW).

Країни та інституції ЄС зобов'язалися надати майже 52 мільярди євро військової, фінансової та гуманітарної допомоги. Зобов'язання, взяті США, складають трохи менше за 48 мільярдів євро.

Основною причиною змін є пакет макрофінансової допомоги на 18 мільярдів євро, який ЄС планує на 2023 рік.

«До цього часу підтримка ЄС України з початку війни завжди відставала від підтримки Сполучених Штатів. Останніми тижнями це змінилося, оскільки загальна вартість зобов'язань ЄС тепер перевищує зобов'язання США. Великі нові зобов'язання ЄС є приємною подією, враховуючи важливу роль цієї війни для європейської безпеки. Важливо, однак, що уряди ЄС тепер повинні забезпечити, щоб оголошена допомога справді дійшла до України якнайшвидше, без багатомісячної затримки», - говорить Крістоф Требеш, керівник групи, яка розробляє Ukraine Support Tracker, та ірєктор дослідницького центру Кільського інституту.

При цьому, згідно з оприлюдненими даними, Німеччина стала найбільшою країною-донором у Європі. Вперше Німеччина обігнала Велику Британію із загальною сумою обіцяної підтримки Україні у 12,6 млрд євро.

Обмеження ціни на нафту з Росії: у Держдепі США розповіли про подвійний ефект ([УНІАН](#)).

У Державному департаменті США заявили, що запровадження граничної ціни на російську нафту матиме подвійний ефект.

Заступник держсекретаря США Вікторія Нуланд:

Метою запровадження «стелі» для цін на російську нафту є скорочення доходів, які президент РФ Володимир Путін отримує у всьому світі для продовження війни в Україні.

Метою тут є те, щоб у міру того, як Європа відвикає від російської нафти і накладає на неї певні обмеження, ми колективно продовжували скорочувати доходи, які Путін отримує від нафти, не тільки в Європі, а й у всьому світі.

Коли низка держав встановлює граничну ціну, то й інші країни, які імпортують російську нафту і сплачують сьогодні 85 або 90 доларів за барель, не захочуть страхувати контракти на суму понад 60 доларів.

Це матиме подвійний ефект. Це потрібно для того, щоб утримати на ринку російську нафту, яка нам потрібна для того, щоб ціни не зросли в результаті скорочення пропозиції. А також щоб знизити ціну, яку всі готові платити за російську нафту.

Військова допомога

Марокко першою із держав Африки надасть військову допомогу Україні ([Укрінформ](#)).

Влада Марокко на прохання Сполучених Штатів ухвалила рішення передати Україні за частини до танків Т-72, ставши першою державою Африки, яка надасть Києву військову допомогу.

Новий пакет допомоги на \$275 мільйонів: у Пентагоні повідомили, що саме отримає Україна ([УНІАН](#)).

На сайті Пентагона вже з'явився повний перелік озброєння, яке нададуть Україні для захисту від РФ. Йдеться про боєприпаси, снаряди та багато іншого.

«Цей пакет допомоги в сфері безпеки надасть Україні нові можливості для посилення протиповітряної оборони на додаток до надання критичного обладнання, яке Україна настільки ефективно використовує для захисту себе на полі бою», - йдеться у повідомленні.

Що саме отримає Україна:

- додаткові боєприпаси для артилерійських ракетних систем високої мобільності (HIMARS);
- 80 000 артилерійських снарядів калібру 155 мм;
- Обладнання БПЛА;
- Засоби протиповітряної оборони;
- Високомобільні багатоцільові колісні транспортні засоби (HMMWV),
- машини швидкої допомоги та медичне обладнання;
- Приблизно 150 генераторів;

- Польове обладнання.

У Пентагоні також наголосили, що загалом США виділили на допомогу Україні 20 мільярдів доларів з початку правління адміністрації президента Джо Байдена. Країна й надалі буде допомагати та співпрацювати з іншими союзниками, аби забезпечити Україну усім необхідним.

Болгарія вперше надішле військову допомогу Україні ([Укрінформ](#)).

Болгарія вперше відправить військову допомогу Україні після того, як болгарський парламент затвердив список озброєння у п'ятницю.

Як зазначається, список зброї засекречений. Однак, за словами урядовців, Болгарія відправить здебільшого легке озброєння та боєприпаси.

В. о. міністра оборони Болгарії Дімітар Стоянов:

Мій підхід був консервативним, тому що мені потрібно забезпечити обороноздатність Болгарії. Допомога повністю відповідає пріоритетам України, але ми не надсилаємо ні системи С-300, ні літаки МіГ-29 чи Су-25.

В США готують команди саперів для розмінування українських територій ([Укрінформ](#)).

Представник Державного департаменту США, менеджер у справах Європи Майкл Тірре заявив, що влада США до весни 2023 року сформує та профінансує роботу 100 розмінувальних команд в Україні.

Тірре відзначив високу ефективність українських саперів, які з березня, знешкодили близько 500 тис. вибухонебезпечних предметів. При цьому він зазначив, що українцям потрібні додаткові навчання, адже серед саперів уже були втрати під час роботи.

На тренування, обладнання, а також забезпечення роботи команд із розмінування в Україні Держдепартамент США цього року виділяє \$91,5 млн.

«Ця програма – унікальна. Це єдиний серед профінансованих іноземними державами проект із навчання саперів в Україні. Інші проекти передбачають, щоб українські фахівці виїжджали за кордон. Крім того, інші урядові організації можуть узяти участь у цьому проекті та ділитися досвідом. Він був створений як програма для координації між країнами-донорами. Скажімо, кілька країн планують постачати обладнання, але не можуть проводити тренувальні курси в Україні. Наш проект допоможе заповнити цю прогалину», - розповів про суть проекту Тірре.

Німеччина передала Україні броневих автомобілі Dingo, анонсувала додаткові САУ калібру 155 мм ([Українська правда](#)).

Протягом останнього тижня Україна отримала від Німеччини ще 20 броневих автомобілів Dingo, а також два тягачі-транспортери танків M1070 Oshkosh.

Загальна кількість переданих Україні німецьких броневих автомобілів Dingo становить 50 – саме стільки раніше й обіцялося, а тягачів M1079 Oshkosh – 12.

Також німецький уряд анонсував передання 18 колісних самохідних гаубиць РСН калібру 155 міліметрів, 80 пікапів, 90 протидронних датчиків та засобів перешкод, два ангарні намети й сім вантажних автомобілів 8х6.

Уряд Словаччини схвалив новий пакет військової допомоги Україні ([Укрінформ](#)).

Уряд Словаччини учора схвалив новий пакет військової допомоги Україні, який включає боєприпаси, у тому числі великого калібру, теплі речі для військових та інше спорядження.

Міністр закордонних справ Растіслав Качер:

Ми і далі підтримуватимемо вас практично у вашій боротьбі. Учора наш уряд схвалив новий пакет оборонної допомоги – це боєприпаси, у тому числі великі калібри для винищувачів, теплі речі, інше спорядження.

Литва наступного року тренуватиме більше українських військових ([Укрінформ](#)).

Міністерство оборони Литви та литовська армія нарощують обсяг курсів підготовки українських військовослужбовців.

На курсах, організованих Міністерством оборони та литовською армією 2022 року, пройшли навчання близько 500 військовослужбовців української армії. З метою зміцнення життєстійкості України темпи навчання буде збільшено: 2023 року литовська армія навчатиме близько 1500 українських військовослужбовців, з яких 1100 перебуватиме у Литві.

Міністр оборони Арвідас Анушаускас:

Литва продовжуватиме підтримувати Україну всіма можливими способами... до закінчення війни, розпочатої росією. Ми також посилюватимемо можливості української армії навіть після закінчення війни: наша підтримка має допомогти як виграти цю війну, так і забезпечити територіальну цілісність України у довгостроковій перспективі... для забезпечення стримування у майбутньому.

Навчаючи українських солдатів, ми сприяємо не лише Україні, а й зміцненню безпеки Литви та всієї Європи. Ця підтримка є надзвичайно гнучкою і може бути адаптована до різних потреб України, які актуальні не тільки зараз, а й виникнуть згодом.

Бундесвер передав ЗСУ «зимовий» пакет допомоги ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони Німеччини Крістін Ламбрехт:

Бундесвер надасть Україні 16 броньованих мостоукладальників Viber та п'ять інженерних машин розгородження (ІМР) Dachs. Вже поставили 17 мостоукладальних систем. Києву також передали комплексний пакет допомоги на зимовий період з генераторними установками, польовими

обігрівачами, наметами, одягом та пайками на суму близько 11 мільйонів євро.

За її словами, Німеччина разом зі своїми партнерами підтримує Збройні Сили України, зокрема щодо посилення артилерії. Так, українські військові вже отримали 14 самохідних гаубиць Panzerhaubitze 2000 та п'ять реактивних систем залпового вогню (РСЗВ) MARS II з комплектами запасних частин та боєприпасів.

«Для посилення протиповітряної оборони Німеччина передала систему ППО IRIS-T SLM та ракети до неї. Окрім цього, комплекси боротьби з безпілотниками. Разом із зенітними САУ Gepard ця техніка допомагає зробити небо над Україною безпечнішим», — йдеться в повідомленні.

У США узгодили виділення Україні \$800 мільйонів допомоги в галузі безпеки ([Укрінформ](#)).

Американські законодавці погодилися надати Україні не менше 800 млн дол. додаткової допомоги в галузі безпеки наступного року, згідно із законопроектом про оборонну політику на суму 858 млрд дол.

Закон про дозвіл на національну оборону на 2023 фінансовий рік (NDAA) санкціонує додаткові витрати на Ініціативу сприяння безпеці України, що на 500 млн дол. більше, ніж запит президента США Джо Байдена раніше цього року.

Законопроект включає 2,7 млрд дол. на збільшення потужностей із виробництва боєприпасів за тимчасового зняття деяких обмежень на контракти на постачання боєприпасів для підтримки України.

Законопроект дозволяє виділення додаткових коштів на розробку гіперзвукової зброї, закриття складу палива Red Hill на Гаваях та купівлю наявних систем озброєння, включаючи винищувачі F-35 корпорації Lockheed Martin та кораблі виробництва General Dynamics.

Норвегія перерахує €14,5 мільйона на військову допоміжну місію ЄС для України ([Укрінформ](#)).

Європейський Союз та Норвегія підписали угоду, за якою Норвегія перерахує в Європейський фонд миру 14,5 млн євро для підтримки Військової допоміжної місії ЄС для України (EUMAM Ukraine), і це безпрецедентний крок для країни, що не є членом Європейського Союзу.

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Фінансова підтримка Норвегії для Військової допоміжної місії ЄС для України надасть додатковий імпульс для тренування та оснащення ЗСУ, які продовжують боротьбу проти російської агресії. Разом з нашими партнерами ми продовжуватимемо допомагати Україні всіма шляхами, якими можемо, і так довго, як це буде необхідним.

Стало відомо, скільки держав надають військову допомогу Україні ([УНІАН](#)).

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба заявив, що Україна наразі отримує безпекову допомогу з щонайменше двох десятків країн:

Попередні тижні були особливо результативними у забезпеченні потреб ЗСУ у системах протиповітряної та протиракетної оборони, артилерійських системах великого калібру, реактивних системах залпового вогню, бойових броньованих машин, а також боєприпасів до всіх видів цих озброєнь.

Також міністр додав, що продовжується постачання в Україну раніше оголошених пакетів допомоги з щонайменше двох десятків країн. Насамперед, йдеться про США, Велику Британію, Австралію, Данію, Грецію, Естонію, Іспанію, Італію, Канаду, Латвію, Литву, Нідерланди, Німеччину, Норвегію, Польщу, Словаччину, Чехію, Фінляндію, Францію та Швецію.

Чорногорія виділяє 11 % від власного оборонного бюджету на підтримку України ([Укрінформ](#)).

Уряд Чорногорії поставляє Україні військову допомогу в розмірі 11 % від власного оборонного бюджету країни.

«Уряд Чорногорії демонструє чітку рішучість підтримувати оборону українців разом зі своїми союзниками, як шляхом пожертвування 11 % фондів з власного військового бюджету, так і шляхом прийняття тисяч біженців», - зазначається в документі.

Литва оголосила про передачу Україні боєприпасів до артилерії ([Укрінформ](#)).

Литва надасть 155-мм боєприпаси для української артилерії, які вже незабаром будуть в Україні.

«Ми щодня працюємо, щоб окупанти тікали», – додали в міністерстві.

Німеччина відмовилася передавати ЗРК Patriot Україні, їх розмістять у Польщі ([Українська правда](#)).

Міністри оборони Польщі та Німеччини Маріуш Блашак і Крістіне Ламбрехт у вівторок обговорили розміщення зенітно-ракетних комплексів Patriot на польській території, що означає відмову від пропозиції передати їх Україні.

Міністр оборони Польщі Маріуш Блашак:

Після розмови з представниками Міноборони Німеччини я був розчарований рішенням про відмову в підтримці України. Розміщення Patriot на Західній Україні підвищило б безпеку поляків та українців. Тому ми продовжуємо підготовку до розміщення пускових установок на території Польщі та підключення їх до нашої системи управління.

24 країни ЄС запропонували свою участь у новій військовій місії для України ([Європейська правда](#)).

24 країни Європейського союзу надали свої пропозиції для участі у новій місії із навчання українських військових.

Глава дипломатії ЄС Жозеп Боррель:

Навчання відбуватиметься у різних країнах ЄС: 24 країни-члени висунули понад 100 пропозицій щодо навчальних модулів, які наразі розглядаються на предмет їх відповідності українським потребам.

Станом на 5 грудня 15 модулів тривають за участю 1125 українських військовослужбовців, а дев'ять модулів вже завершено за участю 377 військовослужбовців.

Нова тренувальна місія Європейського союзу для військових Збройних сил України (EUMAM Ukraine) досягла повної оперативної готовності.

Мандат місії спочатку триватиме два роки, а фінансовий орієнтир загальних витрат на цей період становитиме 106,7 млн євро.

Місія забезпечуватиме координацію з двосторонніми заходами держав-членів на підтримку України, а також з іншими міжнародними партнерами, і буде відкритою для участі третіх держав.

Гуманітарна та фінансова допомога

Азербайджан відправив Україні енергетичне обладнання вартістю понад \$800 тисяч ([УНІАН](#)).

Азербайджан відправив Україні енергетичне обладнання в якості гуманітарної допомоги. Вантаж включає 45 силових трансформаторів і 50 генераторів.

Вартість енергетичного обладнання склала 1 мільйон 422 тисячі манатів (понад \$800 тисяч). Найближчими днями відбудеться відправка другої партії гуманітарної допомоги.

З моменту повномасштабного вторгнення Росії Азербайджан надав Україні допомогу на загальну суму майже 30 мільйонів манатів. Це близько \$17,5 мільйонів.

Нідерланди прийняли вже близько 92 тисяч українських біженців ([Укрінформ](#)).

Державний секретар Міністерства юстиції та безпеки Нідерландів з питань притулку і міграції Ерік ван дер Бург:

З початку війни ми прийняли в Нідерландах близько 92 000 українців. Понад 12 000 з них уже залишили країну. Ми не реєструємо, куди вони виїжджають, але знаємо, що деякі з них переїжджають до інших країн ЄС, а інші повертаються додому. У базі даних, станом на 30 жовтня цього року, зареєстровано 12 730 випадків зняття з реєстрації. Нідерландська служба репатріації та виїзду (DT&V) пропонує урядову підтримку українцям та іншим особам, які потребують допомоги. Служба DT&V допомогла близько

350 біженцям з України повернутися додому (станом на 14 листопада цього року).

Стосовно українських біженців ми зосереджені на п'яти питаннях: житло, освіта, робота, охорона здоров'я та соціальна підтримка. Для нас важливо, щоб люди брали активну участь у громадському житті, незалежно від їхніх планів на майбутнє: спробувати залишитися в Нідерландах чи повернутися в Україну. Майже 25 000 неповнолітніх українців навчаються в нашій країні. Більшість програм створюються на місцевому рівні й часто муніципалітетами з акцентом на пошук роботи, вивчення мови, англійської або нідерландської, культурно-розважальних заходах.

За словами ван дер Бурга, у Нідерландах понад 45 тисяч українців, які тікали від війни, знайшли оплачувану роботу. Він зауважив, що Нідерланди відчувають брак робочої сили, а українці «хочуть працювати та працюють дуже старанно».

Австрія вже надала українцям €87 мільйонів гуманітарної допомоги (Укрінформ).

Міністр закордонних справ Австрії Александер Шалленберг:

Я ніколи не бачив такого відчуття єдності та єднання, яке маємо в останні місяці – з часу, як росія віроломно напала на Україну 24 лютого. І найголовнішим нашим завданням є збереження цієї єдності. Це – наша сила, яку ми демонстрували в останні 10 місяців. Коли ми стоїмо разом, то ми є величезною силою.

Зараз наш фокус на тому, що допомогти українцям пережити зиму, оскільки російська армія цілеспрямовано обстрілює цивільну інфраструктуру, цинічно намагається зробити життя українців жахливим, обстрілюючи об'єкти водопостачання та енергетики. Ми вже направили 300 генераторів та трансформаторів і продовжуватимемо це робити. Це залишатиметься нашим найголовнішим завданням у наступні місяці.

Міністр нагадав, що Австрія вже надала 87 млн євро гуманітарної допомоги українцям.

З Латвії відправили гумконвой в Україну – в Івано-Франківську область (Укрінформ).

На тижні з Риги до Івано-Франківської області відправили гуманітарний конвой Конфедерації українців Латвії «Віче», який буде розподілено по військових частинах ЗСУ та державних закладів, що потребують допомоги.

Уточнюється, що цього разу Конфедерація «Віче» придбала та передає для підрозділу Національної гвардії України позашляховик Hyundai. Він, а також два мікроавтобуси Конфедерації пішли, завантажені гуманітарною допомогою. Це 14 генераторів різної потужності, їжа із саморозігрівом та м'ясні консерви, газові горілки, зимова військова форма, термобілизна, каримати та спальні мішки, спорядження для облаштування бліндажів, окопні свічки та парафін, засоби гігієни.

Сербія передала Україні два реаніомобілі ([Укрінформ](#)).

Два реаніомобілі від Сербії прибули в Україну, «швидкі» поїдуть до Харківського та Черкаського центрів екстреної медичної допомоги.

Естонія відправила в Україну 11 автобусів із генераторами та енергообладнанням ([Укрінформ](#)).

Посол України в Естонії Мар'яна Беца:

Ще 11 автобусів з генераторами та енергетичним обладнанням вирушили з Естонії до України, а саме до Житомира, Харкова, Бучі та Полтави. Вдячні МЗС Естонії, МКІП України та Мінекономіки Естонії за гуманітарну допомогу українському народу.

Словаччина передала українським рятувальникам 119 бензинових генераторів ([Укрінформ](#)).

Українські рятувальники отримали від Міністерства внутрішніх справ Словацької Республіки завдяки Європейському механізму цивільного захисту 119 бензинових генераторів різної потужності.

«Це вже не перший гуманітарний вантаж, який надходить в Україну за сприяння UPCM Logistic Hub Slovakia, заснованого для допомоги нашій державі Євросоюзом та урядом Словацької Республіки. У такий спосіб міжнародні партнери допомагають подолати наслідки атак росіян на енергетичну інфраструктуру», - зазначається у повідомленні.

Уточнюється, що саме завдяки цим міністанціям рятувальники зможуть забезпечувати безперебійну подачу електроенергії у разі знеструмлення об'єктів критичної інфраструктури та ще ефективніше реагувати на виклики, які виникають в умовах сьогодення.

Латвія подарувала Слов'янську автобус для евакуації ([Укрінформ](#)).

Латвійська республіка подарувала Слов'янську комфортабельний автобус для евакуації місцевих жителів

Начальник міської військової адміністрації Вадим Лях:

Слов'янськ отримав комфортабельний автобус. Такий подарунок нашій громаді зробила Латвійська Республіка. Транспортний засіб використовуватиметься для евакуації місцевих жителів та працюватиме у критичній інфраструктурі громади.

Від початку агресії рф Франція доправила в Україну 2 600 тонн обладнання та товарів ([Укрінформ](#)).

З початку російської агресії Франція через Центр кризових ситуацій та підтримки (CDCS) Міністерства Європи та закордонних справ вже провела близько сорока логістичних операцій солідарності на підтримку України.

Зокрема, завдяки суттєвому внеску організацій громадянського суспільства (місцевих органів влади, неурядових організацій та бізнес фондаций) у рамках зазначених операцій було перевезено понад 2 600 тонн

обладнання та товарів: генератори, аварійні укриття, медичне обладнання, транспортні засоби екстреної допомоги, збірні мости, продукти харчування.

«Таким чином, Франція мобілізувала €31 мільйон для підтримки 18 гуманітарних НУО та Міжнародного комітету Червоного Хреста, які задовольняють основні потреби переміщеного українського населення або біженців у сферах охорони здоров'я, харчування, допомоги переміщеним особам, підтримки доступу до освіти, боротьби з безкарністю чи гуманітарного розмінування», - йдеться у повідомленні.

Чехія дає Україні близько €2 мільйонів на мобільну меддопомогу і житлові бокси для переселенців ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Чехії Ян Липавський заявив, що уряд затвердив передачу в дар Україні суми близько 2 млн євро.

Зазначається, що із цієї суми 30,7 млн крон (близько 1,2 млн євро) отримає МОЗ на потреби забезпечення мобільної медичної допомоги – санітарного автобуса, двох пересувних медичних блоків та санітарного намету.

Сума, що залишилася, буде передана міській раді Знам'янки Кіровоградської області для забезпечення у зимовий період мобільними житловими боксами вимушених переселенців.

До Канади прибув ще один літак із українськими біженцями ([Укрінформ](#)).

У столиці канадської провінції Ньюфаундленд і Лабрадор, місті Сейнт Джонс приземлився четвертий чартерний рейс із українськими біженцями.

Зазначається, що літак прибув із Польщі, на його борту перебувало 187 біженців та кілька домашніх тварин. Усі витрати на переліт узяв на себе провінційний уряд.

Частина біженців отримала запрошення на роботу ще під час перебування в Польщі, адже уряд провінції Ньюфаундленда і Лабрадора відкрив у Варшаві спеціальний офіс, який допомагає українцям із документами, працевлаштуванням й розселенням.

Перший подібний чартерний рейс, на борту якого перебувало 166 українських біженців, у тому числі 55 дітей, прибув до Сейнт Джонса ще на початку травня.

Німеччина відправила до Одеси партію потужних генераторів ([Укрінформ](#)).

Віцемер Одеси Сергій Тетюхін:

Нарешті відпрацювали з німецькими партнерами питання постачання потужних генераторів для нашого міста. Чекаємо, вже в дорозі.

За його словами, на першому етапі, в межах цього проєкту, місто отримає від уряду Німеччини два генератори потужністю 1250 KVA та сім

генераторів потужністю 450 KVA на загальну суму майже 1 млн 100 тис. євро. Це дозволить забезпечити роботу критичної інфраструктури міста.

Південна Корея передала Україні пікапи й екскаватори ([Укрінформ](#)).

Уряд Південної Кореї передав Україні 100 пікапів Ssang Yong Musso та 5 мініекскаваторів DOOSAN DX17Z.

«Раді повідомити, що вчора, 6 грудня, в День Збройних сил України, з порту м. Інчхон до України відправлено 100 автомобілів пікап Ssang Yong Musso та 5 мініекскаваторів DOOSAN DX17Z як гуманітарну допомогу від уряду Республіки Корея», - заявили у дипмісії.

Прикордонники отримали від Норвегії потужні генератори ([Укрінформ](#)).

Державна прикордонна служба України отримала від Королівства Норвегія потужні генератори.

В ДПСУ зауважили, що це лише перша партія такої допомоги. Також очікується передача додаткових генераторів та засобів індивідуального захисту протягом 2023 року.

Така допомога надається українським прикордонникам у рамках співробітництва з Агентством з питань радіаційної безпеки Королівства Норвегія.

Отримані генератори допоможуть прикордонникам, попри енергетичний терор росії, ефективно здійснювати свої функції на кордоні, зокрема із протидії незаконному переміщенню матеріалів, які можуть нести радіаційну, хімічну, бактеріологічну чи ядерну загрозу.

Крім того, підвищиться автономність прикордонників у використанні засобів контролю, які потребують стаціонарного електроживлення чи підзаряджання.

Німеччина надасть Україні грант для підтримки переселенців ([Укрінформ](#)).

Україна отримає грант на 200 млн євро від Німеччини для підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

Міністр фінансів Сергій Марченко:

Вдячний уряду Німеччини та команді Кредитної установи для відбудови за надзвичайну підтримку у цей визначний для України історичний період. 200 млн євро грантових коштів допоможуть Уряду України і надалі підтримувати осіб та сім'ї, які в результаті російської військової агресії вимушені були залишати свої домівки та тимчасово виїхати в більш безпечні регіони України.

Кошти надійдуть до Державного бюджету України вже найближчим часом.

Чернігівщина отримала з Данії 60 генераторів ([Укрінформ](#)).

Данська компанія ROCKWOOL надіслала Чернігівській області 60 генераторів, які вже доправлено в різні куточки регіону — 47 територіальних громад.

Дві одиниці потужністю 10-12 кВт отримала Киселівська громада.

Сільський голова Володимир Шелупець:

Генератори слугуватимуть для потреб снов'янської школи та брусилівського садочка. Перший заклад опалюється газом. Тож за відсутності світла немає й подачі тепла. Опалення ж у садочку повністю на електриці. Завдяки такій допомозі питання вдасться розв'язати.

Двома генераторами підсилилася і Тупичівська громада. За словами її **очільниці Лариси Шовкової**, їх використовуватимуть в адміністративно-господарському корпусі центру громади та місцевій школі. За підтримки донорів вдалося забезпечити генераторами кожен старостат.

У Ріпкинській громаді, як зазначив її **голова Сергій Гарус**, генератор направлять у медичну сферу:

«Генератор потужністю 12 кВт працюватиме у лікарні, щоб у разі аварійного відключення світла можна було оперативно перепідключитися. Там є і старий, радянського зразка, але він споживає пального майже втричі більше. Цей же — економний. Єдине, що потрібно, — дотримуватися вимог експлуатації і періодично проводити технічне обслуговування».

Рига відправила до Києва 49 електрогенераторів та 100 теплових гармат ([Укрінформ](#)).

Посол України в Ризі Олександр Міщенко:

До Києва відправлено 49 дизельних генераторів потужністю 5 кВа та 100 теплових гармат потужністю 25 кВт... Друга партія енергетичного обладнання, яка включатиме ще 30 дизельних генераторів потужністю 5 кВа, а також 5 генераторів потужністю 80-100 кВа прибудуть в Київ вже до кінця грудня цього року.

Уточнюється, що зазначене обладнання використовуватиметься для облаштування пунктів обігріву, які наразі організовуються місцевою владою в кожному районі столиці, а також комунальними службами для проведення ремонту систем електро- та теплопостачання.

Це відправлення є частиною партії допомоги загальною вартістю 200 тис. євро, яка проходить під гаслом «Світла і тепла від Риги Києву!».

ООН: гроші для українців збирають гуманітарні організації по всьому світу – вже понад \$3 мільярди ([Укрінформ](#)).

Заступник генсека ООН з гуманітарних питань Мартін Гріффітс заявив, що донори з усього світу виділили 3,1 млрд доларів із 4,3 млрд, які ООН терміново запросила до кінця року на допомогу Україні через війну, яку веде росія.

Він нагадав, що на сьогодні свої домівки покинули понад 14 млн чоловік, у тому числі 6,5 млн є внутрішньо переміщеними особами в Україні та понад 7,8 млн – перебувають у Європі.

Гріффітс повідомив, що майже 690 гуманітарних організацій-партнерів ООН загалом «надали і продовжують надавати життєво важливу допомогу й захист для 13,5 млн осіб в Україні».

На сьогодні для 4,3 млн осіб перераховано майже 1 млрд доларів допомоги готівкою.

У рамках підготовки до зими гуманітарні організації забезпечили різними видами допомоги 630 тис. цивільних осіб. Для критично важливих об'єктів із жовтня передано 400 генераторів.

США виділили \$1,5 мільярда на гуманітарну підтримку України від початку війни ([Укрінформ](#)).

Представниця США при Економічній та Соціальній раді ООН посол Ліса Карті:

З 24 лютого тільки Сполучені Штати надали понад \$1,5 мільярда гуманітарної допомоги для підтримки переміщених осіб, у тому числі біженців, та інших уразливих груп населення й громад в Україні та в регіоні.

Данія передала Миколаєву 50 систем очищення води ([УНН](#)).

МЗС Данії надало Миколаєву 50 очисних систем зворотного осмосу. Перші очисні системи вже встановлені по місту. Про це повідомило посольство Данії в Україні.

Посольство також повідомило, що перші очисні системи вже доставлені та встановлені по місту, вони подаватимуть не лише питну воду, а й чисту воду для центрального опалення.

«Цю підтримку спільно здійснили Міністерство закордонних справ Данії, Данська рада у справах біженців/DRC та Миколаївська міська рада. Подальша допомога з Данії для підготовки на зиму вже в дорозі», – йдеться в повідомленні.

Молдова і надалі гарантуватиме безпеку і добробут для понад 80 тисяч українців - прем'єр ([Укрінформ](#)).

Прем'єр-міністр Молдови Наталія Гавріліце:

Від початку війни понад 700 тисяч осіб з України перетнули кордон Республіки Молдова. Ми продовжимо гарантувати безпеку і добробут більш ніж 80 тисячам людей, які залишаються в нашій країні, половина з яких діти.

Очільниця уряду запевнила, що Молдова продовжить надавати гуманітарну допомогу та сприяти шляхам солідарності, а також продовжить бути гарантом регіональної стабільності і забезпечувати світову продовольчу безпеку.

Фонд Баффета надасть Україні надпотужні генератори на \$30 мільйонів ([Укрінформ](#)).

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба:

Сьогодні можу розкрити декілька нових домовленостей. Я вдячний Фонду Говарда Баффета, який надасть Україні енергетичне обладнання – генератори великої потужності на суму 30 мільйонів доларів. Перша партія у 8 генераторів прибуде до України вже наступного тижня і це результат зустрічей та домовленостей між Президентом України Володимиром Зеленським та паном Баффетом. Нідерланди виділили 26 надпотужних трансформаторів, запчастин та обладнання. Міністерство клімату та навколишнього середовища Польщі передало 42 км кабелю, 259 трансформаторів, обмежувачів потоку, роз'єднувачів.

Кулеба зазначив, що все обладнання чекає технічної оцінки та готується до відправлення в Україну, а також планується доправити доправити до України ряд надпотужних трансформаторів від чеських партнерів.

Канада допоможе Україні з розмінуванням територій ([Укрінформ](#)).

Канада передасть Україні обладнання, щоб допомогти в розмінуванні територій, на суму близько 15 мільйонів доларів США.

Зазначається, що країна надасть костюми для захисту українських саперів, а також профінансує сучасні системи розмінування з дистанційним управлінням для очищення великих територій, таких як сільськогосподарські угіддя.

Іспанія передала Житомиру два автобуси та гуманітарну допомогу ([Укрінформ](#)).

Іспанське місто Малага передало Житомиру два автобуси та гуманітарну допомогу.

«До Житомира сьогодні приїхали 2 автобуси з гуманітарною допомогою від іспанського міста Малага. Житомир розпочав співпрацю з Малагою за проектом CIFAL. Свого часу місто-побратим Плоцьк запропонував доєднати Житомир до цього проекту. У вересні міський голова Сергій Сухомлин зустрівся з мером Малаги Francisco de la Torre Prados. Саме тоді було прийнято рішення передати Житомиру автобуси та доправити гумвантаж», - йдеться у повідомленні.

За словами мера, у Житомир доставили консерви, чай, супи швидкого приготування, безперебійники. Цю допомогу передадуть військовим та у звільнені від російських загарбників населені пункти.

Німеччина передала «Охматдиту» сучасну апаратуру та прилади для нейрохірургічної операційної ([Укрінформ](#)).

Федеральний уряд Німеччини виділив 750 тисяч євро на придбання нейронавігаційного обладнання, яке передали Національній дитячій лікарні «Охматдит».

Зазначається, що завдяки такому інноваційному обладнанню сотні українських дітей, травмованих через війну, отримають можливість швидшого відновлення та одужання вдома, в Україні.

Віцепрем'єр-міністр - міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Ірина Верещук:

Німеччина пліч-о-пліч з Україною протягом всього часу випробувань. Ми постійно відчуваємо підтримку з боку німецького Уряду та особисто з боку пані посла. Сьогодні ми тримаємо гуманітарний фронт. І значною мірою завдяки допомозі наших міжнародних партнерів. Нам дуже важливо розуміти, що ми не самі у цій боротьбі.

Литовські природоохоронці передали українським колегам дев'ять автомобілів ([Укрінформ](#)).

Сьогодні на Львівщині міністр захисту довкілля та природних ресурсів України вручив представникам українських природоохоронних установ ключі від 9 автівок, переданих Міністерством навколишнього середовища Литви для українських захисників довкілля.

Австралія передала ІТ-обладнання українським прикордонникам ([Укрінформ](#)).

Австралія передала прикордонникам ІТ-обладнання, яке допоможе правоохоронцям швидше здійснювати прикордонний контроль. Також партнери планують відправити ДПСУ додаткову комп'ютерну техніку та обладнання для перевірки паспортних документів. Завдяки ним прикордонникам буде легше виявляти підробки.

Україна отримала чергову партію медичної гуманітарної допомоги ([Укрінформ](#)).

Міністерство охорони здоров'я отримало як гуманітарну допомогу стабілізатори напруги, моноблоки та експрес-тести для виявлення COVID-19.

Допомогу надали Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), Урядове агентство стратегічних резервів в Польщі, фармкомпанія Merck, німецька організація з надання екстреної медичної допомоги Action Medeor.

«Серед гуманітарних вантажів, що надійшли цього разу: 14 палет стабілізаторів напруги та моноблоків; 309 палет респіраторів, ліків, експрес-тестів для виявлення COVID-19; 35 палет глюкометрів та тест-смужок, лікарських засобів; 5 палет антибактеріального препарату «Ертапенем»», - йдеться у повідомленні.

Плани врегулювання. Переговорний процес

Голова парламентської фракції «Слуги народу» Давид Арахамія висунув умови можливих переговорів про гарантії безпеки для РФ, про які в суботу згадував президент Франції Емманюель Макрон ([Укрінформ](#)).

Про це він написав у своєму Telegram.

За словами Арахамії, Україна готова забезпечити Росії гарантії безпеки.

Для цього російським загарбникам треба:

покинути територію нашої країни;

виплатити репарації;

покарати всіх воєнних злочинців;

добровільно здати ядерну зброю.

Депутат наголосив, що після цього «ми готові сісти за стіл переговорів і поговорити про гарантії безпеки».

У США заявили, що РФ не виявила інтересу до переговорів, а Путін націлив гнів на мирних українців ([Obozrevatel](#)).

Державний секретар США Ентоні Блінкен заявив, що диктатор РФ Володимир Путін не виявляє жодної зацікавленості на початку проведення переговорів щодо завершення війни в Україні. Натомість він всіляко сприяє ескалації, завдаючи шкоди насамперед мирному населенню.

Блінкен нагадав, що навіть під час саміту «Великої двадцятки» під час виступу президента Володимира Зеленського російські війська запустили ракети з критичної інфраструктури. Таким чином Москва визнає низку поразок на фронті, але не здатна піти назад (...).

росія прагне переговорів, щоб отримати оперативну паузу в бойових діях для послаблення зростаючого політичного тиску на Кремль і підготовки своїх військ до нових наступальних операцій проти України ([Укрінформ](#)).

Про це йдеться в останньому звіті американського Інституту вивчення війни (ISW).

Як зазначають американські аналітики, дані останнього опитування, проведеного незалежною російською соціологічною службою «Левада-центр», засвідчили, що 74% росіян усе ще підтримують дії своїх військ у війні проти України: 42% респондентів «рішуче підтримують» і 32% - «дещо підтримують». При цьому, лише 41% опитаних виступають за продовження військових операцій, тоді як 53% заявили, що Росія повинна почати мирні переговори (...).

В ISW зауважують, що результати «Левада-центру» корелюються з даними внутрішнього дослідження, проведеного на замовлення кремля в листопаді, яке показало, що 55% росіян виступають за мирні переговори з Україною і лише 25% - за продовження війни (...).

«Світ – не лікар, Путін – не пацієнт»: Зеленський відповів, чи допускає переговори з главою Кремля ([Obozrevatel](#)).

Президент України Володимир Зеленський висловився проти переговорів із російським диктатором Володимиром Путіним щодо його війни проти нашої країни. Український лідер наголосив: світ не може бути лікарем для «пацієнта» Путіна.

Про це Зеленський сказав в інтерв'ю Financial Times.

Журналісти видання написали, що «слабкі» заклики до переговорів з агресором уже звучали, але глава української держави їх відхиляє. Незважаючи на те, що позиції Заходу та Києва в цьому плані можуть дещо відрізнятись, воєнні злочини окупантів загартували українців та об'єднали їх проти компромісів із Москвою.

Водночас деякі країни-партнери України побоюються, що Путін може піти на ескалацію, можливо, навіть із застосуванням ядерної зброї, у разі спроб української армії повернути окупований Крим (...).

Макрон розповів, на що робить ставку Путін у війні проти України, і знову заявив про необхідність переговорів ([Obozrevatel](#)).

Президент Франції Еммануель Макрон заявив, що Росія припустилася величезної помилки, напавши на Україну, і назвав її удари по цивільній інфраструктурі воєнними злочинами. На його переконання, російський диктатор Володимир Путін покладає надії, що західні партнери Києва врешті все ж втомляться від війни та санкцій.

Політик не бачить військового варіанта завершення війни і виступає за прямий контакт із кремлівським лідером. Про це він сказав в інтерв'ю CBS News.

(...) На запитання, чи має Путін бути притягненим до відповідальності за ці злочини, французький лідер відповів ствердно.

Водночас Макрон заявив, що виступає за дискусії та прямий контакт із главою РФ, який сам, за його словами, регулярно підтримує (...).

У Берліні назвали передумови для переговорів з росією ([Укрінформ](#)).

Перш ніж Київ може розпочати переговори з росією та загалом говорити про повоєнний мирний порядок, РФ має припинити ракетні удари та вивести свої війська з території України.

Речник федерального уряду Німеччини Штеффен Гібештрайт:

Передумовою для того, щоби могло дійти до переговорів, є те, що росія має припинити бомбардування, вивести свої війська та почати насправді змістовні переговори з українською стороною.

Він нагадав, що канцлер провів минулої п'ятниці «змістовну розмову» з російським президентом, під час якої чітко зазначив, що наразі немає жодних кроків, просувань у напрямку пошуку вирішення щодо завершення брутальної агресивної російської війни проти України. Шольц особливо підкреслив, що в силах путіна негайно завершити цю війну, забравши свої війська з території України та припинивши бомбардування цивільної інфраструктури.

«І лише після цього можна вступити в переговори з Україною та шукати миру, який не повинен бути миром під диктовку росії, а мають бути виконані умови, які висуває Україна», - підкреслив Гебештрайт.

Він також дав зрозуміти, що не на часі розмови про російські «занепокоєння» в довгостроковій перспективі, адже актуальним завданням є припинення воєнних дій рф проти України. Гебештрайт додав, що французький президент Еммануель Макрон «справедливо» зауважив, що є також «російські побоювання» в цьому питанні, але він, за словами німецького речника, не конкретизував, які саме, тож це має бути предметом переговорів у подальшому.

Речник також зізнався, що в нього «бракує фантазії» уявити себе повернення до того європейського порядку, який існував до 24 лютого. Тому, «дискусія щодо повоєнного порядку буде потребувати багато років», - сказав Гебештрайт.

На запитання, чи є просування в питанні надання Україні безпекових гарантій, речник відповів негативно.

У Росії знову заговорили про переговори: путінський режим уже вимагатиме від Заходу гарантій безпеки ([Obozrevatel](#)).

У країні-агресорі Росії знову порушили тему про переговори. У Кремлі планують вимагати від Заходу гарантій безпеки.

Про це заявив заступник голови міністерства закордонних справ Росії Сергій Рябков. Путініст укотре звинуватив у всьому Захід та Україну.

При цьому він наголосив, що Москва про відновлення діалогу просити сама не буде (...).

Окрім того, у Кремлі зазначили, що президент РФ Володимир Путін відкритий для переговорів із Білим домом. Але там видали, що нібито спроби переговорів із НАТО, ОБСЄ та США щодо гарантій безпеки не мали успіху.

У Кремлі зробили нову заяву про переговори з Україною і ймовірність другої хвилі мобілізації в РФ ([Obozrevatel](#)).

У Кремлі заявили, що поки що не бачать перспектив перемовин з Україною. Тим часом у питанні можливої другої хвилі мобілізації в Росії

закликали орієнтуватися на офіційні заяви міністерства оборони та президента РФ.

Відповідні заяви 6 грудня зробив пресекретар кремлівського диктатора Дмитро Песков. Він зауважив, що останнім часом у питанні мобілізації з'являється дуже багато провокаційних повідомлень (...).

Сполучені Штати разом з усією Північноатлантичною спільнотою, а також Україною, прагнуть покласти край російській агресії на умовах справедливого миру, а не домовлятися про паузу, яку путін може використати для відновлення сил ([Укрінформ](#)).

Про це заявив 6 грудня **речник Державного департаменту США Нед Прайс:**

Він пояснив, якщо отримати паузу замість миру, «ми знаємо, що президент путін використає її для того, щоби переоснастити, переобладнати, перегрупувати (свої сили – ред.) та, швидше за все, повернутися в Україну з новою помстою».

У цьому зв'язку він підкреслив, що те, яким має бути справедливий мир, чітко висловився Президент України, зокрема, під час саміту G20 (...).

Глава МЗС Словаччини не підтримує ідею переговорів з Росією зараз: це вже пробували з Гітлером ([Радіо Свобода](#)).

Міністр закордонних справ Словаччини Растіслав Качер:

Тим, хто каже, що «ми хочемо миру, ми за переговори», ми завжди кажемо, що ми це вже пробували з Гітлером – від нас, за нашими спинами хтось намагався їх проводити. Ми знаємо, що це призвело до руйнування тодішньої Чехословаччини й Другої світової війни, втрати десятків мільйонів людей. Ми цього ніколи не повторимо. Ми вивчили уроки історії та будемо підтримувати вас до самого кінця. А кінець – це коли ви скажете. Це український варіант миру.

Але і це не кінець. Це станеться тоді, коли Росія не становитиме загрози міжнародній спільноті, коли Україна стане партнером, який засідатиме на усіх важливих європейських нарадах.

Данілов відповів на слова Меркель про переговори: капітуляцію Путіна можна прийняти стоячи ([Obozrevatel](#)).

У Раді нацбезпеки та оборони України відреагували на «рецепт» завершення війни від ексканцлерки Німеччини Ангели Меркель. У спілкуванні з німецькими журналістами вона заявила, що війна Росії проти України «закінчиться за столом переговорів».

У відповідь **секретар РНБО Олексій Данілов** запевнив фрау Меркель, що капітуляцію РФ Україна залюбки прийме і стоячи. Про це посадовець написав у своєму Twitter.

В інтерв'ю німецькому виданню Zeit Меркель, відповідаючи на запитання журналіста щодо того, чим може завершитися війна Росії проти

України, заявила, що зрештою між Москвою та Києвом відбудуться переговори (...).

Росія зможе «додобити всю роботу до кінця»: Медведєв образився на Зеленського і звинуватив Україну у відмові від переговорів ([Obozrevatel](#)).

Колишній президент і прем'єр-міністр Росії, а зараз заступник голови Ради безпеки РФ Дмитро Медведєв уїдливо прокоментував те, що президент України Володимир Зеленський став людиною року за версією американського журналу TIME. Представник Кремля заявив, що російським виданням теж слід відзначити Зеленського – «за його відмову від переговорів».

Очевидно, небажання українського лідера розмовляти з кремлівським диктатором Володимиром Путіним сильно зачепило Медведєва, якщо він намагається нагадати про це за будь-якої нагоди. Цього разу свою образу політик висловив у Telegram-каналі.

Чиновник-пропагандист назвав західні медіа «ангажованими». Він заявив: мовляв, завдяки рішенням Зеленського не йти на переговори, РФ може «додобити всю роботу до кінця» (...).

Ердоган анонсував переговори з Путіним і Зеленським та заявив, що у війні не може бути переможців ([Obozrevatel](#)).

Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган заявив, що збирається 11 грудня провести переговори з лідером РФ Володимиром Путіним та українським президентом Володимиром Зеленським. Він має намір у такий спосіб вирішити зернову кризу (...).

Він зазначив також, що «дипломатичні зусилля Туреччини щодо України ґрунтуються на думці про те, що у війні не може бути переможців, а в мирі – переможених» (...).

«Усе стабільно, жодних проблем»: Путін пояснив свої слова про довготривалий характер «спецоперації» і заговорив про переговори ([Obozrevatel](#)).

Президент Росії Володимир Путін виступив перед журналістами на полях саміту Євразійського економічного союзу у Бішкеку (Киргизстан) і заявив, що «спеціальна військова операція» в Україні, якою він прикриває жорстоку війну в Україні, йде як треба. Глава Кремля також видав, що для завершення війни доведеться домовлятися.(...).

«Попит на перемир'я» чи «рожева мрія»: наскільки реальні переговори України з Росією? ([BBC](#)).

BBC розповідає про те, чи з'явилися шанси для встановлення миру, чи бодай перемир'я між Росією та Україною та як бачать майбутнє політики в обох країнах (...).

Нинішня позиція Заходу щодо переговорів залишає простір для подвійних трактувань. З одного боку, Вашингтон та інші союзники, як і раніше, обіцяють надавати Україні підтримку «стільки, скільки потрібно». На Заході також повторюють, що тільки Київ вирішуватиме, як і коли починати мирний процес і чи починати його взагалі.

З іншого боку, деякі заяви американських чиновників можуть свідчити про те, що вони таки підштовхують Київ до переговорів (...).

ISW повідомив, яку мету переслідує Путін закликами до переговорів ([Українська правда](#)).

Аналітики зазначають, що Путін використовує розмови про переговори з Україною як засіб відокремити Україну від її західних прихильників, зображуючи Київ як такий, що не бажає йти на компроміс і навіть брати участь у переговорах.

Він намагається використати будь-яке вікно переговорів і припинення вогню та, щоб дати російським військам час для відновлення та продовження операцій, таким чином позбавляючи Україну ініціативи.

Однак, на думку експертів, швидке укладення угоди про припинення вогню, яке дозволить б російським військам відпочити і переозброїтися цієї зими, є вкрай малоймовірним.

Переговори про тривале припинення вогню по всьому театру бойових дій потребують часу, зазначають в інституті. Росія і Україна надзвичайно далекі один від одного щодо умов будь-якої подібної угоди (...).

Плани повоєнного відновлення України

Словаччина передасть Україні 300 генераторів і відбудує населений пункт на Київщині ([Укрінформ](#)).

Україна дуже цінує цю допомогу.

Про це сказав міністр закордонних справ Дмитро Кулеба на спільному зі словацьким колегою брифінгу в Києві, передає кореспондент Укрінформу.

Своєю чергою **глава МЗС Словаччини Растіслав Качер** відзначив, що його країна вже готова розпочинати процес відбудови не тільки населеного пункту, а й інших об'єктів - шкіл і дитячих будинків. Качер також запевнив у готовності Словаччини прийняти до 1 млн українських біженців.

Нідерланди передадуть Україні трансформатори, кабелі, комунікаційні компоненти для ремонту важливої енергетичної інфраструктури ([Укрінформ](#)).

«Нідерланди підтримають Україну цієї зими матеріалами для ремонту важливої енергетичної інфраструктури. Йдеться про поставку, в тому числі, трансформаторів, комутаційних компонентів і кабелів, необхідних для відновлення роботи електромережі. Цей нідерландський внесок є частиною 180 мільйонів євро, які уряд виділив, щоб допомогти Україні пережити зиму, з яких 18 мільйонів євро – на ремонт життєво важливої інфраструктури», – йдеться у повідомленні уряду Нідерландів.

3 жовтня росія здійснила численні атаки на енергомережі України. Попри всі старання українців, проводити ремонт стає дедалі важче, зокрема через брак матеріалів. Нідерланди співпрацюють з Європейською комісією для організації логістики. Транспортування в Україну компенсується організацією гуманітарної допомоги ЄС.

Міністр внутрішньої торгівлі та розвитку співробітництва Нідерландів Ліше Шрайнемахер:

Через російські бомбардування українці зараз мають надзвичайно важку зиму. Багато з них без тепла та світла. Поставляючи трансформатори, кабелі та інші предмети, ми допомагаємо полегшити ці страждання. Ми з Україною з початку війни. Ми будемо продовжувати це робити.

Українські виробники органічної продукції отримали €560 тисяч допомоги від Німеччини ([Укрінформ](#)).

Проєкт «Німецько-українська співпраця в галузі органічного сільського господарства» та «Фонд майбутнього» надали 560 тис. євро допомоги для 170 українських виробників органічної продукції та організацій сектору, що постраждали від війни.

Про це розповів **заступник міністра аграрної політики та продовольства Маркіян Дмитрасевич** під час засіданні керівної групи проєкту.

«В рамках цієї кампанії фінансову допомогу отримали 170 підприємств – органічних виробників та організацій сектору. Загальна сума підтримки становила 560 тисяч євро», - сказав він.

У наступному році учасники проєкту нададуть українській стороні портативні батареї аварійного живлення і надалі підтримувати впровадження органічного законодавства в Україні. Зокрема, у 2023 році будуть проведені практичні заходи з контролю у сфері органічного сільського господарства, буде продовжена підтримка підприємств та організацій, а також будуть реалізовані освітні проєкти.

Норвегія виділяє мільярд крон на відновлення пошкодженої інфраструктури в Україні ([Укрінформ](#)).

Уряд Норвегії підписав угоду зі Світовим банком про надання 1 мільярда норвезьких крон на відновлення пошкодженої внаслідок російських ракетних ударів інфраструктури в Україні.

Глава МЗС Норвегії Аннікен Гуйтфельдт:

Існує нагальна потреба відремонтувати систему електропостачання та іншу інфраструктуру в Україні після кампанії бомбардувань росією цивільних об'єктів. Я рада, що ми сьогодні підписали угоду про надання 1 мільярда норвезьких крон (100 млн доларів), щоб допомогти швидко розпочати ремонтні роботи.

Ці кошти Норвегії спрямовуються через багатодонорський Трастовий фонд допомоги, відновлення, реконструкції та реформ Світового банку в Україні (URTF). «Світовий банк використовуватиме цей фонд для продовження мобілізації кризової підтримки української влади разом із підтримкою ремонту критичної інфраструктури та більш довгострокової реконструкції», - йдеться у пресрелізі.

Україна отримала від країн-учасниць консультативної ради при Міненерго обладнання на мільйони євро ([Укрінформ](#)).

Міністр енергетики Герман Галущенко:

Україна вже отримала енергетичне обладнання на мільйони євро. Наше завдання на сьогодні – не просто використати обладнання для проведення швидких відновлювальних робіт, але і сформувати склад обладнання, яке може терміново знадобитися після наступних обстрілів.

Він наголосив, що після масованих російських атак на об'єкти енергетичної інфраструктури ситуація в енергосистемі України залишається складною. Є також інформація про можливе повторення обстрілів найближчим часом, а очікувані зимові морози можуть додатково ускладнити ситуацію в енергосистемі.

Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Литви Габріелюс Ландсбергіс:

Тактика залишити росію непереможеною і готовою до майбутнього партнерства є токсичною. Це призводить до закликів припинити війну шляхом переговорів, а не перемогою України. Деякі навіть пропонують територіальні поступки загарбникам.

(...). Чому ми не надсилаємо Україні всі інструменти, необхідні для припинення війни? Чому ми уникаємо конкретики під час дебатів про членство України в НАТО?

На його переконання, неможливо так створити світовий порядок. Росія не має отримувати запрошення на «мирні» переговори. Для окупантів це стане нагородою жорстоке вторгнення, окупацію та вбивства.

За його словами, також помилковою є думка, що нинішню архітектуру безпеки, яка складається з багатосторонніх регіональних і глобальних організацій, слід зберегти як «найкраще, що в нас є».

«Міжнародні організації повністю провалилися в запобіганні конфліктам такого масштабу, який не спостерігався в Європі з часів Другої світової війни. Принаймні в цих організаціях мають відбутися зміни. Але ми не повинні виключати можливість того, що деякі організації зникнуть і з'являться нові», – заявив литовський міністр.

Ландсбергіс вважає, що росія повинна зустріти поразку на полі бою. Щоб досягти цього, потрібна зброя. Інакше, як наголосив міністр, Кремль продовжить реалізовувати своє імперіалістичне бачення світу.

«В інтересах Європи дати відсіч і перемогти загарбника. Після цієї поразки необхідно створити нову систему на основі уроків попередніх помилок», – написав Ландсбергіс.

(Укрінформ)

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Путін намагається використати зиму як зброю, вимкнути світло та опалення, занурити українців у пільму та холод саме напередодні зимових місяців. Це – справжнє варварство.

За його словами, путін використовує тактику «випаленої землі» через провал первинних загарбницьких цілей в Україні.

«Путін намагається стерти Україну з карти, знищити її ідентичність, підпорядкувати її знову росії. Цього зробити не вдалося. Після цього він розпочав захоплювати землі на півдні та сході України. Це теж не вдається, оскільки українське військо чинить спротив та повертає багато територій, захоплених путіним», – зазначив держсекретар.

(Укрінформ)

Президент Франції Еммануель Макрон:

Я думаю, вони (росіяни, - ред.) зробили величезну помилку. По-перше, не поважати міжнародне право і порушити всі принципи, які вони підписали, вбивчо для їхнього авторитету. І друге, тому що, ймовірно, вони припустилися багатьох помилок в оцінці своїх можливостей та можливостей України.

(...). Ми маємо зібрати всі докази воєнних злочинів. І це те, що ми робимо, відправляючи в Україну поліцейських та експертів... Ми маємо запустити всі юридичні ініціативи.

(...). Я завжди підтримую регулярні дискусії та прямий контакт з президентом путіним, тому що вважаю, що найкращий спосіб відновити взаємодію - зберегти цей прямий канал. Ізоляція - найгірша річ, особливо для такого лідера.

Також він вважає важливим, щоб Європа та США продовжували підтримку України.

«Зрозуміло, що росія, і особливо президент путін, вирішили взяти на озброєння принаймні енергію та продовольство, створивши дефіцит, нестабільність та інфляцію. І я думаю, що його ставка - це втома від війни і втома від санкцій», - сказав президент Франції.

Макрон зазначив, що не бачить військового варіанту завершення війни в Україні.

«Я думаю, що важливо донести меседж, що це українцям вирішувати, що єдиний спосіб знайти рішення – переговори», - сказав він.

(Укрінформ)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Вирішальною роллю для Німеччини в цей момент є посилення ролі одного з головних гарантів безпеки в Європі шляхом інвестування в нашу армію, зміцнення європейської оборонної промисловості, посилення нашої військової присутності на східному фланзі НАТО, а також навчання та оснащення українських Збройних сил... Німці мають намір стати гарантом європейської безпеки, як очікують від нас союзники, будівельниками мостів у Європейському Союзі та прихильниками багатосторонніх рішень глобальних проблем. Це єдиний спосіб для Німеччини успішно подолати геополітичні розриви нашого часу.

За його словами, напад росії на Україну в лютому 2022 року відкрив принципово нову реальність - повернення імперіалізму в Європу. Як наголосив очільник німецького уряду, путін зруйнував європейську та міжнародну архітектуру миру, яка вибудовувалася десятиліттями, і тепер прагне змінити кордони силою й поділити світ на блоки та сфери впливу. Але він прорахувався щодо реакції Заходу, констатував глава уряду ФРН, адже війна, навпаки, сприяє розширенню ЄС.

На переконання Шольца, путін ніколи не сприймав ЄС як політичного актора, тому намагатиметься налаштувати проти урядів країн-членів їхні відкриті демократичні системи за допомогою кампаній з дезінформації та торгівельних лобі. Але йому це не вдасться. ЄС, НАТО та G7 не лише об'єдналися у протистоянні агресії – це також стало каталізатором змін в економіці та енергетичної політики, яка в довгостроковій перспективі завдасть шкоди самій росії, наголосив канцлер.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Фінляндії Пекка Гаавісто не підтримав заяву президента Франції Еммануеля Макрона про гарантії безпеки для росії:

У ситуації, що склалася, нам потрібні гарантії саме проти росії. Це стосується як України, так і інших країн.

За його словами, зараз росія діє проти міжнародного порядку і виступає у ролі загарбника територій інших країн. Як приклад він навів конфлікт у Грузії, окупацію Криму та частини території областей на Сході України.

(УНІАН)

Верховний комісар Організації Об'єднаних Націй з прав людини Фолькер Тюрк:

В Україні надзвичайна ситуація з правами людини.

Зараз країна страждає не тільки від триваючих ракетних обстрілів з боку армії Російської Федерації, але і через зруйновану цивільну інфраструктуру, пише CNN.

Є 17,7 мільйона людей, які потребують гуманітарної допомоги, у вас є 9,3 мільйона людей, які потребують їжі та засобів до існування. У вас близько 7,4 мільйона біженців, у вас 6,5 мільйона внутрішньо переміщених осіб.

Внаслідок обстрілів значно постраждала енергетика, системи опалення та електромережі. Людям доводиться жити під час морозів без опалення та електрики.

Є ці відключення електроенергії, тому ви можете собі уявити, що мільйони людей страждають від цього кожен день.

(Укрінформ)

Президент Молдови Майя Санду:

Ми рішуче засуджуємо атаки росії, що повторюються, на цивільне населення та об'єкти України, а також на критично важливу інфраструктуру. Міжнародне співтовариство має посилити тиск на росію, щоб зупинити війну. Тільки так ми зможемо покласти край стражданню та загибелі людей», — написала Санду.

Водночас вона не коментувала падіння ракети на території Молдови поряд з Бричанами.

(Укрінформ)

Естонський прем'єр-міністр Кая Каллас заявила, що говорити про мир із росією зараз небезпечно, оскільки спочатку необхідним є виведення російських військ з території України, а потім має бути забезпечена безпека України.

Каллас відмовилася прямо коментувати слова Макрона, проте «як загальний коментар» сказала, що «позиція Естонії з забезпечення європейської безпеки була давньою і чіткою: сьогодні в центрі уваги вільного світу має бути те, як допомогти Україні перемогти та забезпечити безпеку в довгостроковій перспективі». «Військові злочинці мають бути притягнуті до відповідальності та потрібно відшкодувати збитки. Тільки це шлях до міцного миру та запобігання майбутнім агресіям», – додала прем'єр.

За словами Каллас, ініціатива на полі бою зараз перебуває в руках України, яка успішно звільняє свої території. росії потрібна перерва, щоб виграти час, зібратися з силами і підготуватися до наступного наступу. «Тому припинення вогню сьогодні було б у військових інтересах росії, а говорити про мир чи припинення вогню небезпечно. Йде агресивна війна, де росія вторглася до свого сусіда, і в цьому світлі наша увага має бути зосереджена на забезпеченні безпеки України», – наголосила Каллас.

За її словами, росія вимагала гарантій безпеки протягом багатьох років. «Це завіса, за допомогою якої можна виправдати загарбницькі війни та інші воєнні злочини. Це також тема, яка використовується для прощтовхування політики сфер впливу, щоб позбавити країни права приймати самостійні рішення у виборі зовнішньої та оборонної політики», — продовжила прем'єр-міністр.

Вона наголосила, що сьогодні суть не лише в безпеці України, а й усій європейській архітектурі безпеки, в центрі якої територіальна цілісність, суверенітет держав та неприпустимість агресії. Питання в тому, чи дійсні ці принципи, чи ні.

Каллас окремо зазначила, що НАТО є оборонною організацією, яка нікому не загрожує: «НАТО — це альянс, створений для захисту своїх членів... мільйонів людей від російських військових злочинів та завоювань».

(Укрінформ)

Заступник глави МЗС Польщі Марцін Пшидач:

Саме росія нападає на інші країни, саме вона є ревізіоністською державою, і саме вона сьогодні загрожує безпеці. Якщо комусь потрібні гарантії безпеки проти агресивної російської політики, то вони потрібні Україні та країнам Центральної та Східної Європи.

Як підкреслив заступник глави польської дипломатії, у Варшаві «з легким подивом» сприйняли слова Макрона про гарантії безпеки для Росії, оскільки на нинішньому етапі росія «не надсилає жодних сигналів готовності до переговорів». Натомість переговорам, як підкреслив Пшидач, мало б передувати виведення російських військ із території іншої країни.

«Якщо ми, як Захід, визнаємо, що російські війська все ще можуть бути розміщені на території іншої країни, то в принципі все міжнародне право, всі ті документи, які ми підписали з 1945 року - від Статуту ООН, Гельсінські документи, ОБСЄ, ООН - всі вони матимуть другорядне значення, тому що з'ясується, що насправді значення має лише груба сила», - констатував заступник глави МЗС Польщі.

Він висловив здивування, чому французька дипломатія підходить до цього таким чином, адже ця пропозиція не гарантує миру в майбутньому.

«Ми ще раз повторюємо, що сьогодні росія, якщо їй вдасться заморозити цей конфлікт шляхом навіть недобросовісних переговорів, розглядатиме це як стратегічну паузу для проведення цієї операції знову, коли вона стане сильнішою у військовому, економічному та політичному відношенні», - констатував заступник глави МЗС Польщі.

([Українські новини](#))

Прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас заявила, що її країна не зможе допомагати українським біженцям як раніше, якщо розпочнеться нова хвиля біженців. Можуть виникнути проблеми із вільним житлом та роботою, але тоді інші країни можуть зробити більше, наприклад, Фінляндія.

«Ми говорили з Фінляндією, що ми справді більше не в змозі належним чином допомагати біженцям з України, і фіни сказали, що вони можуть приймати більше. Я не уявляю, що ми можемо сказати біженцям на кордоні: повертайтеся назад. Ми можемо сказати: ми не можемо вам допомогти на такому рівні, як допомагали раніше, а, наприклад, Фінляндія може допомогти краще», - сказала Каллас.

Глава естонського уряду зазначила, що незважаючи на продовження російських атак по українській інфраструктурі, Естонія поки не фіксує нової хвилі біженців.

Крім того, Естонія продовжує допомагати Україні відновлювати енергетичну інфраструктуру.

«Важливо те, що ми спрямовуємо допомогу Україні, щоб допомогти людям в Україні, щоб відновити енергетичну інфраструктуру, створити там можливості для життя, щоб люди не мали виїжджати звідти. Все це ми, звісно, робимо. Але я весь час кажу, що ми досі були великодушними, допомагаючи Україні, яка перебуває в біді. І я пишаюся людьми Естонії, які відкрили свої серця. Звичайно, що у всього є межі, і якщо ми будемо більше не в змозі приймати людей, тому що в нас тут немає більше житла і роботи, тоді інші можуть зробити більше», - сказала Глава естонського уряду.

([Укрінформ](#))

Остання масована ракетна атака росіян по Україні була вочевидь націлена на об'єкти цивільної інфраструктури.

Координатор з питань стратегічних комунікацій Білого дому Джон Кірбі:

Це ще один прояв жорстокості з продовженням ударів по явно цивільних цілях з тією метою, щоби насправді завдати людських страждань.

Він також зазначив, що, за попередніми оцінками, росія випустила кілька десятків ракет. І це, за його словами, стало зайвим нагадуванням про те, що путін не полишив своїх намірів «поставити на коліна» українців шляхом нищення критичної інфраструктури.

«Тож ми, звісно, продовжимо забезпечувати українців тим, що їм потрібно для захисту», – запевнив Кірбі.

([Укрінформ](#))

Заступник генерального секретаря Ради Європи Бйорн Берге під час конференції Обсерваторії з викладання історії в Європі у Страсбурзі наголосив, що популярність російської підтримки цієї війни підживлюється спотвореним розумінням історії, підкріпленим брехнею та націоналістичною пропагандою.

«Загроза, з якою ми стикаємося сьогодні, це зростання агресивного націоналізму, відступ від демократії та історичний ревізіонізм - пропаганда, змішана з дезінформацією та мовою ненависті, найпотужнішим прикладом чого є росія», – сказав заступник генсека Ради Європи.

Він наголосив на необхідності продовжувати робити все можливе, щоб підтримати Україну.

Берге також підкреслив важливість зміцнення демократії з акцентом на вільні та чесні вибори, свободу вираження поглядів, незалежні судові системи, розподіл влади, виконання судових рішень, сильне та активне громадянське суспільство та вільні ЗМІ.

Водночас він наголосив на важливості викладання історії, як засіб, що дає критичні здібності для дискусій та аналізу природи демократії та загроз для неї.

([УНІАН](#))

Спікер Палати представників Ненсі Пелосі:

Жорстокість Путіна по відношенню до Брітні (Грайнер – ред.) – і його жахливі дії проти України – є приголомшуючим нагадуванням про його нахабне презирство до прав людини, людської гідності і верховенства закону.

Конгрес твердо стоїть на боці адміністрації, продовжуючи домагатися звільнення Пола Вілана та інших американців, несправедливо затриманих в Росії.

Спікер Палати представників високо оцінила зусилля адміністрації президента Джо Байдена, яка протягом довгих місяців вела переговори щодо звільнення Брітні Грайнер.

([Українформ](#))

Держсекретар Ентоні Блінкен:

Ми зараз працюємо з Конгресом над законодавством, яке допоможе нам подолати деякі проблеми, пов'язані з використанням статусу «держави-спонсора тероризму» (статусу SST – ред.), що мало б певні непередбачувані наслідки.

Він також підкреслив, що адміністрація США не припиняє пошуку кроків і заходів, щоби посилити тиск на РФ через агресію і злочини, які вона вчиняє в Україні.

«Що стосується санкцій, ми ввели безпрецедентні санкції проти РФ, безпрецедентні обмеження з експортного контролю, і все це – в координації з десятками країн» - зауважив держсекретар США.

Блінкен нагадав, що недавно повернувся з міністерської зустрічі в НАТО в Бухаресті. «Солідарність між партнерами по НАТО, партнерами G7 є дуже сильною та рішучою», - зауважив глава Держдепартаменту США.

([Українформ](#))

Угорщина заблокувала виділення Україні 18 млрд євро.

Глава Мінфіну Литви Гінтаре Скайсте:

Аморально з боку Угорщини затримувати угоду з Європейським Союзом щодо фінансування України на 2023 рік, аби добитися схвалення плану з реконструкції Будапешта, а також мільярдів із бюджету ЄС», - наводить видання слова глави литовського мінфіну.

([Українформ](#))

Президент Грузії Саломе Зурабішвілі:

Ми знаємо, яку ціну Україна сьогодні платить за свободу та незалежність, тому що Грузія теж платила життями своїх людей... І майбутнє у нас одне.

За її словами, Грузія не може не підтримувати Україну в міру своїх можливостей.

«Ми всі знаємо, що Грузія не має потенціалу вплутуватися в цю війну, це було б неправильно», — додала Зурабішвілі. При цьому вона зазначила, що Україна має економічну та соціальну підтримку від Грузії, і підтримку всенародну.

«Сьогодні справді скрутний час для всіх, для України, для всієї Європи, для всього світу. Росія вкотре показала своє справжнє обличчя, розкрила своє експансіоністське, імперіалістичне та агресивне обличчя, і вже десять місяців триває ця жорстока і несправедлива війна проти України... але Україна показала, що таке єдність... Вона захищає не лише свою свободу, а й свободу Європи, а Грузія - частина цього простору», - сказала Зурабішвілі.

Президент Грузії закликала політиків на своїй батьківщині брати приклад об'єднання з Україною.

«Коли країна єдина, коли поляризація відкладається вбік, можна витримати будь-що...», — зазначила Зурабішвілі.

Політиків на заході президент Грузії закликала «не робити старих помилок».

«Прийде час, коли настане час переговорів. Дуже важливо, щоб тоді міжнародне співтовариство не припустилося помилок, які були допущені свого часу з Грузією (після серпня 2008) і з Україною після окупації Криму... росія має змиритися з тим, що кожна країна має свої кордони... Це буде результат війни, яка змінить світ», - сказала Зурабішвілі.

(Укрінформ)

Польський прем'єр-міністр Матеуш Моравецький відвідав госпіталь у місті Челядз, де оперують важкопоранених ветеранів війни та цивільних українців:

Я дуже вдячний всім, хто працює над тим, щоб врятувати життя українцям - людям, які страждають від російських окупантів та варварських атак. Я обіцяв президенту Зеленському, коли я був у Києві, що Польща зробить свої госпіталі більш доступними для тих, хто потребує. І я впевнений, що польські лікарі роблять все, щоб рятувати життя і здоров'я українців. Також хочу подякувати канадським і українським лікарям, які самовіддано працюють над цим.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Молдови Наталія Гаврилиця:

Я побувала і в Бучі, і в Ірпені. На власні очі бачила будинки, школи, дитсадки, що згорілі, розбиті дороги. Але найболючіше було бачити хрести на городах. Жодне фото чи відео не передасть того, що я бачила тут, на місці.

Гаврилиця заявила також, що підтримує міжнародне розслідування воєнних злочинів на території України. «Кожен громадянин України, особливо жінки та діти, які зазнали жорстокості та нелюдського поводження, заслуговує на справедливість», - додала вона.

(Укрінформ)

Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн звернулася до країн Західних Балкан:

Ви повинні вирішити, на чієму ви боці - на боці демократії, тобто Європейського Союзу, вашого друга і партнера. Або ви хочете піти іншим шляхом?

Вона нагадала, що такі держави як рф і Китай намагалися впливати на регіон, але саме ЄС є найбільшим інвестором і найближчим партнером, а також метою західнобалканських держав. За словами європолітика, через війну рф проти України постає питання, хто переможе - автократія та закон найсильнішого чи демократія та верховенство права. «Ви також можете побачити цю боротьбу на Західних Балканах», - зауважила вона.

(Укрінформ)

Президент Франції Еммануель Макрон у контексті своїх слів про «гарантії безпеки росії» заявив:

Я думаю, що ми не повинні будувати великі справи, намагатися побачити суперечки там, де їх немає. Я завжди казав одне й те саме, тобто врешті-решт на мирних переговорах будуть територіальні теми щодо України, і вони належать українцям, і теми колективної безпеки в усьому регіоні.

Це те саме, що я казав із самого початку, те саме, над чим ми, до речі, працювали в лютому, березні і що було предметом дискусій.

(Укрінформ)

Перший заступник помічника держсекретаря США з питань Європи та Євразії посол Дерек Хоган:

Я думаю, ми робимо все, що можемо, для того, аби створити простір для цих дипломатичних переговорів. Але, гадаю, також потрібно усвідомлювати те, що росія не демонструє абсолютно жодного інтересу до перемовин, які зберегли би життєздатність України як держави, як демократії й суверенної країни.

Він підкреслив, що президент США, держсекретар та інші представники адміністрації у Вашингтоні чітко заявляли про те, що умови для миру повинні визначатися українською стороною. У цьому зв'язку дипломат нагадав, що Президент Володимир Зеленський виклав це в 10 пунктах «української формули миру» під час саміту G20 на Балі. У них, зокрема, був заклик до виконання Статуту ООН, а також до поваги територіальної цілісності й суверенітету України, збереження фундаментальних свобод і світового порядку.

Однак у той же день путін завдав масованого ракетного удару по цивільній інфраструктурі України. Це, як зауважив Хоган, було «відповіддю росіян», а також демонстрацією неготовності кремля до миру.

Високопоставлений представник Держдепартаменту США також зауважив, що справжні цілі рф не збігаються з цим підходом.

«Думаю, путін чітко продемонстрував, що він прагне відновлення свого впливу – впливу росії – в регіоні», - підкреслив Хоган.

(Укрінформ)

Виконавчий віце-президент Єврокомісії Валдіс Домбровскіс:

Найбільш гострим питанням сьогодні було фінансування з боку ЄС для України в 2023 році... Одна з країн-членів висловила заперечення. Ми не досягли згоди сьогодні. Робота буде продовжуватися протягом наступних днів, з метою досягти такої угоди якнайшвидше.

Він нагадав, що наприкінці жовтня поточного року лідери країн ЄС оголосили, що ЄС надасть надзвичайну фінансову допомогу для України в 2023 році. 19 листопада Єврокомісія запропонувала пакет у 18 мільярдів

євро, який має допомогти країні покрити найбільш нагальні потреби, значну частину з яких складає фінансування потреб на наступний рік.

«Під час нещодавнього візиту до Києва я обговорював фінансові потреби на місцях з президентом Зеленським, та з урядом України. Дійсно, Україна постає перед значною фінансовою нестачею, та очікує подальших виплат з нашого пакету вже у січні», – сказав Домбровскіс.

Він наголосив, що додаток до фінансових регуляторних правил, що був ухвалений сьогодні Радою ЄС, дозволить Єврокомісії підготувати фінансову інфраструктуру, щоб швидко, вже на початку січня, доставити в Україну ці ресурси у 18 мільярдів євро, щойно політичне рішення буде досягнуто.

«ЄС має продемонструвати єдність та солідарність, і дотримуватися власних обіцянок, що були надані Україні», – підкреслив Домбровскіс.

Він повідомив, що Європейська Комісія вже окреслила два варіанти для надання Україні цієї фінансової допомоги. Або запозичення для виплати макрофінансової допомоги буде зроблено під гарантії резервів бюджету ЄС, або, у іншому варіанті, таке запозичення буде підтримано національними гарантіями з боку країн-членів.

«У будь-якому випадку, країни-члени рішуче налаштовані працювати, щоб забезпечити надходження цих фінансів в Україну вже у січні. За будь-якого сценарію. Це дуже важливе питання. Україна – це країна у війні. Вона дуже потребує нашої допомоги, і ми не можемо дозволити лише одній країні-члену затримати та зірвати таку фінансову допомогу з боку ЄС. Тож, ми маємо доставити її, тим шляхом, або іншим. І ми доставимо її», – наголосив Виконавчий віце-президент Єврокомісії.

([Українформ](#))

Постійний представник ЄС при ООН Олаф Скуг:

Україна дала зрозуміти, що готова до справедливого миру, й ЄС, звісно, підтримує усі щирі та значущі зусилля у цьому напрямі. Тим часом росія активно бомбардує цивільних та критичну інфраструктуру, навмисно блокує гуманітарний доступ та використовує холод і голод як зброю. Це – відверта жорстокість.

Він наголосив, що російське вторгнення в Україну «принесло смерть та невимовне страждання». «росію необхідно притягнути до відповідальності за її страхітливі злочини, в тому числі злочин агресії проти суверенної держави. Вона також повинна заплатити фінансово за спричинене спустошення», – зазначив дипломат.

([Українформ](#))

Речник Держдепартаменту США Нед Прайс:

Ми не надавали українцям зброї для її застосування по території росії. Ми дуже чітко заявляли, що це (зброя, яку раніше постачали Україні США – ред.) є оборонними поставками.

Він також підкреслив, що наразі жодна сторона не взяла на себе відповідальності за ці вибухи, зауваживши, що не хотів би вдаватися до спекуляцій.

Водночас у ширшому контексті Прайс наголосив, що оборонна допомога, поставлена США раніше, не забезпечувала Україну можливостями для ударів по території РФ, «і ми не спонукали Україну завдавати ударів поза її кордонами». За його словами, США постачали все необхідне оборонне озброєння Україні для його застосування на власній суверенній території проти агресора.

При цьому речник Держдепартаменту зауважив, що Сполучені Штати й вся міжнародна спільнота, яка підтримує українців, зосереджує зусилля на підтримці незалежності, суверенітету й територіальної цілісності України.

[\(Укрінформ\)](#)

Речник Державного департаменту США Нед Прайс:

Ми хочемо миру, українці хочуть миру, трансатлантична спільнота хоче миру. Чого ми не хочемо – це паузи.

Він пояснив, якщо отримати паузу замість миру, «ми знаємо, що президент Путін використає її для того, щоби переоснастити, переобладнати, перегрупувати (свої сили – ред.) та, швидше за все, повернутися в Україну з новою помстою».

«Це не в інтересах справедливого й, тим більше, довготривалого миру», – наголосив Прайс.

[\(Укрінформ\)](#)

Угорський лідер Віктор Орбан:

У сьогоднішніх новинах пролунало те, що Угорщина наклала вето на фінансову допомогу Україні. Це фейкові новини. Угорщина готова надати фінансову допомогу Україні на двосторонній основі. Ні – вето, ні – шантажу.

Проте, продовжив він, Угорщина хоче переконати країни-члени ЄС, що спільний борг Євросоюзу не є прийнятним рішенням.

«Якщо ми продовжимо йти шляхом до боргової спільноти, ми не зможемо повернути назад», – зазначив Орбан.

Він також підкреслив, що угорці «уявляють інше майбутнє для Європи», яке буде побудоване «на сильних державах-членах замість величезних куп спільних боргів».

[\(Укрінформ\)](#)

Міністр оборони США Ллойд Остін:

Чи США працюють над тим, щоби завадити Україні розвивати свій власний ударний потенціал на великій відстані? Коротка відповідь – ні, ми цим абсолютно не займаємося.

Він підкреслив, що Сполучені Штати вже витратили понад \$19 мільярдів лише на оборонну підтримку України.

«Крім того, ми регулярно залучаємо союзників і партнерів, щоби вони також забезпечували допомогу у сфері безпеки», - додав Остін.

У цьому контексті він нагадав про роботу Контактної групи з питань оборони України у так званому форматі «Рамштайн», яка збирається щомісяця.

«І коли я там зустрічаюся з нашими колегами, мене надихає рівень їхньої відданості та рішучості», - зауважив Остін.

(Укрінформ)

Експрем'єр-міністр Великої Британії Борис Джонсон привітав українських військовослужбовців з Днем Збройних Сил України:

Надсилаю найкращі побажання героїчним українським військовим з нагоди Дня Збройних Сил України. Велика Британія з вами до перемоги і завжди. Слава Україні.

(Укрінформ)

Постійний представник Франції при Організації Ніколя де Рів'єр:

У цьому конфлікті Україна перебуває на стороні миру. Поки президент України представляв G20 свій мирний план із 10-ти пунктів, росія відреагувала масованими ударами по українських містах. Саме росія стоїть на перешкоді будь-якому миру, нагнітаючи ситуацію у намаганні зламати опір українців.

Він наголосив, що Франція «вітає зусилля президента Зеленського розпочати рух до миру».

«Франція готова допомогти встановити справедливий та тривалий мир. Ми залишаємося повністю мобілізованими на підтримку України та українського народу», - зазначив дипломат.

(Укрінформ)

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

росія намагається заморозити цей конфлікт з метою перегрупування та здійснення масштабнішого наступу пізніше, оскільки Україна зараз володіє ініціативою.

Він наголосив, що саме Україна має визначати час і зміст будь-яких переговорів з росією.

«Що більше ми хочемо досягти мирного рішення, тим більш нагальним є надання військової допомоги Україні», - додав генеральний секретар НАТО.

(Укрінформ)

На російських військових аеродромах сталася серія вибухів.

Речник федерального уряду Штеффен Гебештрайт:

Зазвичай ми не коментуємо подібні інциденти. Не будемо і цього разу.

За словами Гебештрайта, в уряді ФРН взяли до уваги повідомлення про атаки на російські воєнні об'єкти.

Водночас він наголосив: «понад 9 місяців росія веде війну проти України, і Україна має повне право на самооборону, як передбачено статтею 51 Хартії ООН. І Україна не зобов'язана стримувати свої оборонні зусилля власною територією».

([Укрінформ](#))

Російська ракета впала неподалік Бричан у Молдові.

Спікер парламенту Молдови Ігор Гросу:

Незалежно від того, яким буде висновок, будь-які ракети, польоти через Молдову — це все провина російської федерації, яка розв'язала жахливу війну, лихо в Європі у ХХІ столітті. Вже розслідування покаже, чи була ракета в арсеналі росії чи в системі ППО України. Але це мало що змінює. Важливо, що 24 лютого росія почала воєнне вторгнення в незалежну державу і поставила на коліна все міжнародне право. Крапка. Решту скаже прокуратура: що прилетіло, звідки прилетіло.

Спікер також додав, що зараз інженери і прокурори вивчають уламки ракети, що впала біля Бричан, а після завершення розслідування МЗС знову може викликати посла росії на консультації.

([Укрінформ](#))

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Нашим пріоритетом залишається підтримати Україну, - зброєю, боєприпасами, тренуванням українських військовослужбовців, військовою та фінансовою допомогою. Я знаю, що у громадській думці в Європі є люди, які говорять: «Що довше ви підтримуєте Україну, то довше триватиме війна, тож якщо ви хочете зупинити війну, ви маєте припинити підтримувати Україну. І війна завершиться». Напевно. Але як вона завершиться? Це важливе питання. Воно не може завершитися тим, що росія переможе та окупує Україну, перетворить її на зразок білорусі. Тож ми маємо їм (українцям — ред.) допомогти захистити себе.

(...). Вони (росіяни – ред.) хочуть приректи мільйони людей на холод і темряву. Це систематичне бомбардування цивільної інфраструктури може розглядатися як воєнний злочин, оскільки воно проводиться проти цивільного населення, вони не воюють проти армії, вони хочуть поставити країну на коліна. В цих умовах європейці повинні продовжувати підтримувати Україну.

(...). Вони (українці, - ред.) борються за виживання своєї країни, але, як ми говоримо, вони також борються за те, що представляємо ми самі, у вимірі цінностей та безпеки. Якщо це так, а я переконаний, що це так, то найменше, що ми можемо зробити, - підтримати їх військовим обладнанням і тренуванням, що ми й робимо, і що ми, як я вважаю, ми маємо продовжувати робити.

(...). Війна в Україні стала жорстоким пробудженням для всіх нас. Ми усвідомили, що наші військові запаси були швидко вичерпані, і це стало наслідком років недофінансування. Коли ми почали надавати військову допомогу для України, вона йшла не з заводів, вона йшла з наших військових складів. Ці запаси були швидко вичерпані, сховища були майже спустошені.

Він підкреслив, що високий рівень загроз, перед якими наразі постає Європа, вимагає високого рівня реагування на них. Саме тому країни ЄС мають продовжувати збільшувати оборонні бюджети та спільно інвестувати у розвиток критично важливих оборонних спроможностей, яких сьогодні бракує європейським країнам.

([Українські новини](#))

Канцлер Німеччини Олаф Шольц:

Війна триває з незмінною жорстокістю, хоча наразі дещо змінилося. Росія перестала погрожувати застосуванням ядерної зброї. Це реакція на те, що міжнародне співтовариство позначило червону лінію", - сказав Шольц.

Попри глибокі розбіжності, важливо, щоб діалог із Кремлем тривав, додав лідер Німеччини.

Шольц сказав, що Путін повинен зупинити війну, але після цього він готовий говорити з Росією про контроль над озброєннями в Європі, додавши, що це пропонували й до війни.

Захищаючи підтримку України з боку Німеччини, яка, на думку критиків у Києві та інших країнах Європи, була надто стриманою, Шольц сказав, що після США Німеччина є одним із найбільших прихильників України, включно з постачанням зброї.

«Ми робимо все можливе, щоб запобігти прямій війні між Росією і НАТО. У такому конфлікті будуть тільки переможені - в усьому світі», - сказав він.

([Укрінформ](#))

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Пріоритетом зараз є негайне припинення росією війни і виведення військ. Справедливо, що тоді виникає питання, як ми можемо досягти безпеки для Європи. Звичайно, ми готові, наприклад, говорити з росією про контроль над озброєннями в Європі. Ми це вже пропонували до війни, і в цій позиції нічого не змінилося.

Коментуючи свої телефонні розмови з президентом рф путіним, Шольц назвав важливим продовжувати контакти заради того, щоби «путін завжди чув нашу точку зору». Так, протягом останньої розмови минулого тижня для Шольца, за його словами, було важливим донести два моменти: він засудив бомбардування українських міст, їх енерго- та водопостачання, і запитав путіна, «коли росія нарешті буде готова вивести війська з України».

«Зрозуміло одне: не має бути продиктованого миру на умовах росії», - підкреслив глава уряду ФРН, додавши, що сторони дивляться на війну та її причини «з абсолютно різних точок зору».

Шольц вчергове не дав прямої відповіді на запитання, чи готова Німеччина постачати Україні танки. Він натомість підкреслив, що після США Німеччина є однією з країн, яка найбільше підтримує Україну, в тому числі зброєю. Він категорично заперечив припущення, що небажання Берліна надавати сучасні наступальні танки пов'язано, мовляв, з погрозою путіна «напасти на Німеччину».

«Я не знаю, скільки разів я заперечував цю чутку – це нісенітниця. І знову: ми постачаємо багато дуже ефективною зброєю», - підкреслив політик.

(Українська правда)

Голова Об'єднаного комітету начальників штабів генерал Марк Міллі:

Війна Росії проти України триває вже 10 місяців, і Путін зазнав поразки на всіх напрямках...

Але Росія все ще окупує частину української території, і попереду ще значна кількість бойових дій.

Але в цю хвилину ситуація на місцях... стабілізується, і з настанням зими все трохи сповільниться через сильні морози. Тоді з'явиться певна потенційна можливість для наступальних дій з обох сторін в глибині зими через погоду і рельєф місцевості. Тож ми побачимо, що станеться з цим.

Це (атаки Росії по інфраструктурі, - ред.) напад на цивільне населення України... Українські військові не залежать від цієї енергетичної інфраструктури для проведення військових операцій...

Вони намагаються зламати хребет, зламати волю українського народу. Ви побачите, що це не зламає хребет, а підвищить рівень стійкості та опору з боку українського народу.

Начальник штабу оборони Великої Британії адмірал Тоні Радакін:

Це екзистенційний конфлікт для України, ... жорстокість цього підживлює ще більшу рішучість українського народу. Ви бачите це щодня.

Ані Міллі, ані Радакін не визначили часових рамок війни в Україні, але обидва заявили, що їхні країни будуть підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно.

За словами Радакіна, «Росія зробила катастрофічну помилку», адже атака на Україну не тільки активізувала український опір. Вона викликала «феноменальну реакцію» з боку країн по всьому світу.

(Укрінформ)

Голова політичного відділу Представництва ЄС в Україні Артур Гебал:

Є різні зауваження, це нормальний робочий процес, але загалом виконання просувається... Звичайно, виконання семи рекомендацій дуже

важливе насамперед для модернізації самої України і подальшого процесу європейської інтеграції. Але водночас це не означає автоматичного початку переговорів з ЄС - як ви добре знаєте, для цього потрібне одностайне рішення Ради Європейського Союзу, яке стане першим кроком для початку обговорення всіма країнами-членами.

Він також спрогнозував, що Єврокомісія дивитиметься на відданість України реалізації цих рекомендацій.

За його словами, Єврокомісія розглядає виконання наданих нею рекомендацій як докладання зусиль щодо реформування України і сподівається, що їх реалізація дійсно зможе наблизити Україну до ЄС.

«Ми цінуємо ту швидкість, з якою Україна проводить реформи, але також важливо, щоб це були якісні рішення і належні закони, аби потім не довелось їх змінювати», - застеріг голова політичного відділу Представництва ЄС в Україні.

(Укрінформ)

Представниця пресслужби федерального уряду Німеччини Крістіне Гоффманн:

Федеральний уряд вважає те, що робить Україна, легітимним... Україна захищає власну територіальну цілісність, адже своїми ударами запобігає можливим ударам по своїй території з території росії.

Вона наголосила, що на переконання Німеччини, «Україна не зобов'язана обмежуватися своєю територією при здійсненні зусиль із захисту проти російської агресії, а також має право робити це за межами території своєї держави». Право на самозахист зафіксовано в ст. 51 Хартії ООН, а Україна є державою, на яку напали.

Гоффманн підкреслила, що з точки зору ФРН, все, що робить Україна, є реакцією на російську агресію.

(Укрінформ)

Координатор з питань стратегічних комунікацій Ради безпеки Білого дому Джон Кірбі:

Ми очікуємо, що підтримка Іраном російських військових буде тільки зростати ближчими місяцями. Ми навіть вважаємо, що Іран розглядає можливість продажу сотень балістичних ракет росії.

Він також підкреслив, що у Вашингтоні вивчають інформацію про можливість створення на території рф спільної ірансько-російської лінії виробництва смертоносних безпілотників.

Водночас, за його словами, росія також прагне взаємодіяти з Іраном щодо передачі власних військових технологій. У цьому контексті, Кірбі поінформував про можливі наміри росії передати Тегерану гелікоптери, літаки й системи ППО. Зокрема, за його словами, навесні цього року іранські пілоти тренувалися в рф на літаках Су-35.

Кірбі зауважив, якщо Іран отримає такі літаки, це може загострити ситуацію в регіоні Близького Сходу.

«Це повномасштабне оборонне партнерство, яке шкодить, як я вже сказав, Україні, сусідам Ірану і, відверто, міжнародній спільноті. Ми будемо застосовувати наявні інструменти, щоби викрити, а також зупинити цю діяльність, і ми готові це зробити», - наголосив Кірбі.

Представник Білого дому також підкреслив, що росія й Іран вже порушили резолюцію 2231 Ради Безпеки ООН шляхом незаконної передачі бойових БПЛА для ударів по мирних містах України. Тому США продовжать працювати із союзниками та партнерами, а також з ООН над тим, щоби притягнути їх до відповідальності. Зокрема, розглядається можливість «зібрати групу країн-однодумців для обговорення ірансько-російської військової співпраці».

(Укрінформ)

Постійна представниця Великої Британії при ООН Барбара Вудворд заявила, що росія прагне отримати від Ірану «сотні балістичних ракет», пропонуючи натомість Тегерану «безпрецедентний рівень військово-технічної підтримки».

Вудворд наголосила, що, купуючи в Ірану зброю, Москва порушує відповідну резолюцію Радбезу.

Цю зброю, нагадала вона, російські війська використовують для «завдання ударів по цивільному населенню і цивільній інфраструктурі» в Україні.

За словами постпреда Британії, починаючи з серпня Тегеран «передав Москві сотні безпілотників».

«Поширення зброї Іраном становить реальну і суттєву загрозу далеко за межами регіону, для всієї міжнародної спільноти», - зазначила вона.

Реакція представників української громадськості

У Львові відбувся благодійний аукціон «Твій вклад у Перемогу» на підтримку ЗСУ та дітей зі сходу України, зібрано понад 350 тисяч гривень ([Укрінформ](#)).

Організувала благодійний аукціон «Твій вклад у перемогу» волонтерка Оксана Лазебник. Ініціативу підтримав мер Маріуполя Вадим Бойченко та центри «ЯМаріуполь».

На аукціон виставили художні твори, підписані олімпійськими чемпіонами спортивні лоти, військові артефакти з фронту. Також були лоти від гостей із Литви — картини волонтерок, які з перших днів війни допомагають Україні.

В історико-краєзнавчому музеї селища Макарів Київської області до Дня Збройних Сил України відкриється експозиція, присвячена 14 окремих механізованих бригад імені князя Романа Великого ([Укрінформ](#)).

(...) Таким способом макарівська громада прагне вшанувати своїх захисників, воїнів Князівської бригади і увіковічити пам'ять воїнів, які віддали життя, захищаючи і звільняючи сам Макарів і села громади.

На прохання представників макарівської громади воїни бригади завезли до історико-краєзнавчого музею такий бажаний там бригадний мерч і допомогли з підготовкою матеріалів, необхідних для відкриття експозиції.

Один із найвідоміших гуртів України «ДахаБраха» завершує своє турне європейськими містами на підтримку України, останній виступ відбудеться у Відні 18 грудня ([Укрінформ](#)).

Гурт України «ДахаБраха»:

Триває війна, в якій український народ проявив себе, як сміливий та згуртований, як народ, що більше за життя цінує свою свободу. Ніхто не знає, як довго вона триватиме, але українці найбільше зацікавлені у тому, щоб війна закінчилася якнайшвидше. Від початку повномасштабного вторгнення ми зіграли близько ста концертів і відчули неймовірну підтримку по всьому світу. Саме ця підтримка України наближає перемогу добра над злом, важливо, щоб вона не вщухала.

Мир настане, коли зло буде покаране! Віримо в перемогу! Працюємо на перемогу!

На фронті загинув учасник «Ліги Сміху» Ярослав Гаркавко ([Суспільне.Культура](#)).

На фронті загинув учасник «Ліги Сміху», комедійний актор і ведучий Ярослав Гаркавко. Про це 7 грудня повідомили у Telegram-каналі програми.

Фонд Олександра Усика пожертвував 500 тисяч гривень на потреби України ([Укрінформ](#)).

Гроші були виручені на благодійному аукціоні разом із криптовалютною біржею.

Благодійний фонд Олександра Усика Usyk Foundation провів благодійний аукціон разом із криптовалютною біржею QMALL, повідомила прес-служба українського боксера.

Фонд віддає 100 % від суми на гуманітарні потреби країни.

400 тисяч гривень – на закупівлю генераторів. 100 тисяч гривень – на рахунок лікарні «Охматдит».

«Шахтар» зібрав понад 100 генераторів для України ([Укрінформ](#)).

Донецький «Шахтар» продовжує проєкт European Football Powers Up Ukraine – кампанію зі збирання генераторів для мешканців України, повідомляє прес-служба «гірників», передає Укрінформ.

Акція проводиться спільно з The European Football for Development Network (EFDN).

За тиждень донецький клуб зібрав понад 100 генераторів. До збору приєдналися кілька клубів Європи – «Легія» (Польща), «Вердер» (Німеччина), «Бенфіка» (Португалія), «Реал» (Іспанія), «Фейєнорд» (Нідерланди), та два шотландські клуби «Селтік» та «Рейнджерс».

Також до допомоги українському народу приєдналися і два експредавники «Шахтаря» – колишній форвард «гірників» Жуніор Мораєс та наставник Паулу Фонсека.

Перша партія генераторів прибуде до України вже наступного тижня. Отримані пристрої будуть використані для підтримки роботи Shelter Centre на Арені Львів, а також організації пунктів підтримки українців по всій країні.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

Впливове британське видання Financial Times назвало Президента України Володимира Зеленського «Людиною року» (Укрінформ).

Зазначається, що Зеленський став «втіленням мужності та стійкості українського народу у боротьбі проти російської агресії». Його рішення залишитися в Києві, а не погодитися на пропозицію про евакуацію, було одним із найважливіших моментів у війні, пише видання.

«Я більш відповідальний, ніж сміливий. Я просто ненавиджу підводити людей», — сказав Зеленський виданню.

У статті на сайті видання зазначається, що 44-річний Зеленський «zasлужив місце в історії завдяки своєму надзвичайному прояву лідерства та сили духу».

При цьому наголошується, що Україна «здивувала світ, відбивши російську атаку на Київ та здійснивши контрнаступ у Харківській та Херсонській областях» та повернувши собі «половину території, яку війська РФ захопили цього року».

«Подібно до того, як Вінстон Черчилль виступив по радіо, щоб згуртувати свою країну під час бліцкригу, Зеленський використовував соціальні мережі для неспинної кампанії з отримання західної військової та фінансової підтримки, перетворюючи тяжке становище свого народу на моральний важіль впливу на лідерів Європи та США. Він переконав європейців взяти на себе величезні витрати на протистояння путіну і запропонувати Києву шлях до членства в ЄС», — йдеться у статті.

Як зазначає FT, на цьому шляху Зеленський «став прапороносцем ліберальної демократії в більш широкому глобальному протистоянні авторитаризму, яке може визначити хід XXI століття».

У статті також розповідається, що на початку російського вторгнення була спроба штурму Офісу Президента. Зеленський разом із персоналом та охоронцями був переміщений до підземного бункера. Спроба штурму загарбникам не вдалася, але вони «були близькі до цього».

Лідери ЄС, зазначає FT, були нажахані, коли Зеленський сказав їм по відеозв'язку, що це може бути останній раз, коли вони бачать його живим. «Але пізніше тієї ж ночі Зеленський, стоячи просто неба біля президентського офісу в оточенні своїх найближчих радників, зробив заяву за допомогою відеоселфі, яку хотіли почути мільйони українців: «Президент тут. Ми всі тут. Наші солдати тут», — йдеться у матеріалі.

Чехи проведуть у Брно великий різдвяний ярмарок для українців, запрошують долучитися українських підприємців (Укрінформ).

Влаштує ярмарок організація «Українська Ініціатива південної Моравії», головна ціль заходу – можливість гідно презентувати європейському споживачу якісну українську продукцію та послуги, підтримати підприємців у розвитку власної справи.

«У зв'язку з цим, ми плануємо проведення масштабного святкового івенту у місті Брно (Чехія). Це буде унікальна подія на території центральної Європи, і ми б хотіли долучити якомога більше впізнаваних українських брендів», – повідомляють організатори.

Зазначається, що мета ярмарку – створити відчуття родинного свята для всіх тимчасово переміщених, а також познайомити чехів з брендами України, якими пишаємось.

До участі запрошують українців, представників малого та середнього бізнесу – представити свою продукцію або послуги.

Масштаби гуманітарних проєктів і підтримки від компанії та брендів «Хенкель» для України наблизились до 1 млрд грн ([Українські новини](#)).

«З кінця червня поточного року до кінця жовтня сума проєктів солідарності збільшилася з 703 млн грн. на 234 млн грн.», – повідомила компанія.

Як повідомила компанія, допомогу нашій країні для подолання наслідків війни надають її українські підрозділи, а також бізнеси Henkel з інших країн світу. Разом вони передали майже 336 тисяч одиниць гігієнічних товарів, серед яких засоби для прання та догляду за домівкою, мило, гелі для душу, шампуні тощо. З кінця червня поточного року до кінця жовтня загальний обсяг пожертв гігієнічної продукції та засобів для прання брендів «Хенкель» сягнув 52 млн грн., збільшившись більш ніж на 10 млн грн.

Для підтримки економіки України у часи воєнних викликів українські бізнеси «Хенкель» і глобальна компанія розширюють інвестиційні проєкти: «Анонсований раніше глобальною компанією Henkel пакет інвестицій в український бізнес на суму 200 млн грн. збільшився ще на 8 млн грн. – компанія "Хенкель Баутехнік (Україна)" здійснює інвестування додаткових коштів у проєкти з диджиталізації, розширення виробництва, підвищення енергоефективності та впровадження нових продуктів на двох працюючих заводах у Львівській і Київській областях», – зазначила компанія у своєму повідомленні.

Найближчим часом компанія планує надати ще один великий пакет допомоги загальною ємністю майже 800 тис. грн. для допомоги громадам півдня та сходу України. Частина допомоги спрямують до міста Балаклія Харківської області, де розташований один із чотирьох заводів компанії на території України. Перший пакет гуманітарної допомоги для дітей з книгами, комп'ютерною технікою й освітлювальним обладнанням уже надіслали до

міста, аби допомогти його малим мешканцям повернутися до навчання, завдяки волонтерам Henkel в Україні.

Україна стала лауреатом престижної премії у Чехії ([Укрінформ](#)).

Цього року лауреатом премії Громадянського суспільства Східного партнерства стало громадянське суспільство України.

Про це повідомила пресслужба Маркети Пекарової-Адамової, передає Укрінформ із посиланням на Radio Prague International.

Премію було присуджено під час проведення 14-го засідання форуму громадянського суспільства країн Східного партнерства, що відбувся у палаті представників.

Спікер нижньої палати чеського парламенту Маркета Пекарова-Адамова зазначила, що під час відбиття російської агресії громадянське суспільство та політичне керівництво України змогли мобілізувати громадську підтримку. Спікер підкреслила, що Чехія має власний історичний досвід боротьби за свободу та демократію, який символізує президент Вацлав Гавел. Тому обов'язок республіки – підтримувати демократичні цінності в інших країнах.

Також Маркета Пекарова-Адамова назвала «історичним моментом» набуття Україною та Молдовою статусу країн – кандидатів на вступ до Євросоюзу, а також те, що Грузія отримала європейські перспективи. Голова нижньої палати чеського парламенту наголосила, що «європейська сім'я має бути завжди відкритою для тих, хто готовий поважати такі базові цінності як свобода і демократія».

Журнал Time назвав персоною року Зеленського та «дух України» ([Укрінформ](#)).

«Успіх Зеленського як лідера воєнного часу ґрунтується на тому, що мужність заразлива. Це поширилося серед політичного керівництва України в перші дні вторгнення, коли всі зрозуміли, що Президент залишається на місці. Якщо це здається природним для лідера під час кризи, подумайте про історичний прецедент. Лише шість місяців тому президент Афганістану Ашраф Гані — набагато досвідченіший лідер, ніж Зеленський — втік зі своєї столиці, коли наблизилися сили Талібану. У 2014 році один із попередників Зеленського Віктор Янукович утік із Києва, коли протестувальники оточили його резиденцію; він і сьогодні живе в росії», - йдеться у публікації.

Як зазначає видання, професійні інстинкти Зеленського сформувалися під час діяльності як актора, фахівця з імпровізаційної комедії та кінопродюсера.

«Виявилося, що цей досвід має свої переваги. Зеленський умів адаптуватися, не втрачати самовладання під тиском. Він умів "зчитувати" натовп і реагувати на його настрої та очікування. Тепер його аудиторією став увесь світ. Він вирішив не підвести їх», - пише видання.

Стосовно «духу України», як ідеться у публікації, багато українців замість того, щоб рятуватися, брали будь-яку зброю, яку могли знайти, і кинулися захищати свої міста від загарбників, які мали танки та ударні гелікоптери.

(...). На питання журналіста, чи загартувала ця історія якимось чином Україну як націю, Зеленський відповів: «Дехто може сказати, що це загартувало нас. Але я вважаю, що це забрало в України так багато можливостей для розвитку».

(...). У публікації також зауважується, що бачення Зеленського щодо перемоги тепер виходить за межі визволення української території.

Ганновер передає Миколаєву спецтехніку й генератори ([Європейська правда](#)).

Місто Ганновер, яке є адміністративним центром німецької федеральної землі Нижня Саксонія, направляє до Миколаєва десять одиниць спеціальної техніки.

До складу гуманітарного важнтажу входять фронтальні навантажувачі, карети швидкої допомоги та мікроавтобуси, а також кілька електрогенераторів.

Лорд-мер Ганновера Беліт Онай:

Ми зобов'язані допомогти, адже потреба (в цьому) в Миколаєві дуже велика. Складна гуманітарна ситуація вимагає спільних зусиль.

Сім одиниць техніки було взято з автопарку Ганновера, зокрема пожежної частини та різних відомств. Ще три автомобілі було організовано завдяки співпраці з Товариством міжнародного співробітництва (GiZ).

Транспортні засоби потрібні місту Миколаєву для порятунку людей, розбору завалів, а також для підтримання або відновлення електро- та водопостачання.

Очікується, що протягом 7-9 грудня автомобілі будуть доставлені до румунсько-українського кордону, де їх отримають представники з Миколаєва.

Мадридський «Реал» передав Україні 20 генераторів ([Укрінформ](#)).

Пожертву здійснили через благодійний фонд «королівського клубу».

Про це йдеться в заяві іспанської команди на офіційному сайті, передає Укрінформ.

«Реал» підтримав ініціативу «Шахтаря», який раніше оголосив про кампанію зі збору генераторів для жителів України від футбольних клубів.

Клубам було запропоновано передати від 1 до 5 генераторів будь-якої потужності. При цьому 5 генераторів – це умовне обмеження, і якщо клуби мають таку змогу, то можуть передати більшу кількість. Мета кампанії – зібрати щонайменше 160 генераторів.

Генератори, які передав «Реал», будуть використані у різних регіонах України, йдеться в офіційному повідомленні команди.

У Грузії активісти за тиждень зібрали кошти вже на 200 генераторів для України ([Українська правда](#)).

У Грузії низова ініціатива за вісім днів зібрала кошти на 200 генераторів для України.

Організатори ініціативи, яку назвали «Поділися світлом», запропонували надсилати кошти на придбання генераторів, або приносити самі генератори.

За вісім днів пожертви зробили 1176 осіб, та ще дев'ятеро надали генератори. Загалом це дозволить відправити в Україну вже 200 генераторів.

Збір коштів триватиме до 12 грудня, відправити їх планують 24 грудня - до Києва, де партнерські українські організації розподілять їх між пріоритетними об'єктами.

Організатори планують створити наліпки на кожен генератор з іменами людей, чий внесок дозволили придбати його.

У Литві оголосили збір спальних мішків для України, план - 75 тисяч ([Укрінформ](#)).

Щоб допомогти жителям України пережити важку зиму, Червоний Хрест Литви оголошує акцію зі збору спальних мішків і закликає 10-11 грудня приносити нові або чисті спальні мішки у спеціальні пункти збору.

Керівник Червоного Хреста Литви Крістіна Мейде:

Ми не можемо залишатися байдужими до прохання наших колег зібрати необхідну кількість спальних мішків, тому дуже сподіваємося, що (литовці – ред.) ще не втомилися допомагати та жертвувати Україні, яка, як і раніше, дуже потребує допомоги. Перед Різдом ми закликаємо зробити дуже важливу роботу та зробити свій внесок у нашу ініціативу зі збирання спальних мішків.

Червоний Хрест України звернувся до Червоного Хреста Литви з проханням про надання 75 тис. спальних мішків, яких зараз дуже потребують жителі України.

Президент Литви Гітанас Науседа:

Я також звертаюся до литовських муніципалітетів та бізнесу з проханням допомогти Україні шляхом передачі електрогенераторів, яких країна сьогодні надзвичайно потребує.

Збір спальних мішків організується 10 та 11 грудня з 11:00 до 16:00 у спеціальних пунктах у 14 литовських містах: Вільнюс, Каунас, Клайпеда, Шяуляй, Паневежис, Вісагінас, Електренай, Расейняй, Вилкавішкіс, Таураге, Рокішкіс, Утена, Укмерге, Алітус.

У Польщі почали збір коштів на зимову форму для українських військових ([Українська правда](#)).

У Польщі у вівторок запустили кампанію зі збору коштів на закупівлю зимового спорядження для бійців бронетанкової бригади імені Пшецлава Ланцкоронського, яка створюється в Україні.

Керівник аукціону zrzutka.pl, через який здійснюється збір коштів, Бартош Янович на пресконференції повідомив, що українська сторона звернулася з ініціативою провести аукціон пам'ятних речей, пожертвуваних спортсменами.

Серед іншого, на аукціон були виставлені передані українськими боксерами Віталієм та Володимиром Кличками і Василем Ломаченком пам'ятні предмети, а також речі, передані польським футболістом Гжегожем Крихов'яком.

Організатори хочуть заохотити інших польських та українських спортсменів, а також спортсменів з інших країн пожертвувати на аукціон свої кубки чи спортивні пам'ятні речі.

Донори, які жертвують найбільшу суму, отримають, зокрема, світлини з автографами братів Кличків чи бутси Гжегожа Крихов'яка.

Американське видання Politico назвало російського президента володимира путіна «невдахою року» ([Укрінформ](#)).

«Мрія володимира путіна про велику росію навряд чи здійсниться. Його повномасштабний наступ на Україну почав розвалюватися майже так само швидко, як і розпочався. Незважаючи на те, що російський президент тримається свого визначення конфлікту як «спеціальної військової операції», спрямованої на очищення України від «нацистів», війська, які ненадовго загрожували Києву, ледве тримаються на сході країни. Його рішення призвати сотні тисяч нових солдатів призвело до того, що з країни втекли чоловіки призовного віку», - йдеться у публікації.

За словами журналістів, путін прагне повернути росії статус великої держави, як у радянський період.

«Натомість його вторгнення (в Україну - ред.) відкинуло його країну до статусу третьосортної, неспроможної здолати противника, якого вона недооцінювала і зневажала. Під санкціями Заходу, коли експорт нафти падає, а союзники дедалі більше сахаються її слабкості, росія вдається до фальшивих референдумів і брязкання ядерною зброєю, щоб спробувати тиснути на Захід, аби дати путіну видимість перемоги», - йдеться у публікації.

На думку журналістів, упертість путіна означає, що війна, найімовірніше, затягнеться.

Роменська громада Сумської області започатковує партнерство з італійським муніципалітетом міста Монреале ([Укрінформ](#)).

Нещодавно відбулася перша онлайн-зустріч голів і команд Роменської громади та Монреале за підтримки Програми «U-LEAD з Європою». Під час зустрічі майбутні партнери обговорили кроки для подальшого налагодження тісного співробітництва.

Роменський міський голова Олег Стогній поінформував, що йдеться про співпрацю у сферах розвитку сільського господарства, переробної промисловості, муніципальних послуг, культури, освіти, охорони здоров'я, житлово-комунального господарства, поводження з відходами та охорону навколишнього середовища, а також обмін досвідом та найкращими практиками у сфері молодіжного руху. Планується участь у спільних проєктах, грантових програмах Євросоюзу для міст-партнерів.

Мер муніципалітету Монреале Альберто Арчідьяконо під час зустрічі запропонував вже найближчим часом надати Роменській громаді допомогу для внутрішньо переміщених осіб та запевнив у зацікавленості стати надійним партнером для громади з Сумщини.

Допомога для ВПО стане першим кроком співпраці. Голова громади висловив подяку за таку важливу підтримку для України з боку європейських муніципалітетів під час війни. У рамках цієї допомоги розглядається можливість отримати засоби безперебійного живлення електроенергії, зв'язку, теплі ковдри, продукти довготривалого зберігання тощо.

Латвійці зможуть передати різдвяні подарунки українським дітям - у країні запустили акцію ([Укрінформ](#)).

Латвійське благодійне товариство Tavi draugi та група підприємств Eso Baltia розпочинають акцію «Різдвяний експрес: Латвія-Україна», за допомогою якої можна буде привітати зі святом і підтримати дітей в українських дитбудинках.

Планується забезпечити подарунками 400 дітей із дитячих будинків України. Приймаються як пожертви також ковдри, подушки, теплий одяг і взуття. Повезе все це різдвяний експрес «Латвія-Україна».

В Індії презентують переклади сучасних українських авторів мовою гінді ([Укрінформ](#)).

На фестивалі поезії Delhi Poetry Festival у Делі у суботу, 10 грудня, відбудеться презентація творів сучасних українських авторів у перекладі на мову гінді.

Під час заходу будуть представлені переклади таких поетів: Галини Крук, Сергія Жадана, Лесика Панасюка, Мар'яни Савки, Катерини Калитко, Ірини Шувалової та Ії Ківи. Свої переклади читатиме індійський поет Nidheesh Tyagi.

МОК не знімає санкції проти росії та білорусі (Укрінформ).

Міжнародний олімпійський комітет залишив у силі санкції проти росії та білорусі, повідомляє офіційний сайт МОК. Рішення прийняли на 11-му Олімпійському саміті.

У зверненні МОК перелічені санкції, які будуть й надалі діяти проти росії, а саме: заборона на організацію проведення спортивних турнірів в росії та білорусі, заборона на показ прапорів, гімнів, кольорів цих країн на спортивних заходах, відкликання олімпійських орденів у президента росії путіна.

Під час обговорень порушувалися питання пом'якшення санкцій та допуску російських спортсменів до міжнародних змагань. Члени МОК виступили проти політики окремих держав особисто приймати рішення щодо участі росіян та білорусів, назвавши це втручанням у діяльність спортивних організацій.

Окрім продовження санкцій, члени МОК висловили підтримку українським спортсменам. Комітет поставив за мету допомогти українцям підготуватися до найбільших змагань в умовах воєнного часу.

Експертні оцінки

(УНН)

Військовий експерт Сергій Грабський:

Сподіватися на те, що скоро припиняться ракетні атаки по Україні – невірно. Треба розуміти, що ракет у них ще достатньо. Є певні запаси, зроблені ще за радянських часів. Звісно, що не всі ті запаси можна відновити, але дещо все ж можна використати. Крім того, надходила інформація, що вони використовують ракети, вироблені в серпні цього року.

Це свідчить про дві речі. Перша – наявність оперативних запасів комплектуючих, які дозволяють виготовляти ракети. Друга – можливий сирій імпорту, яким забезпечуються поставки окремих деталей.

Противник може виготовити певну кількість ракет, не дивлячись на санкції. Тому говорити, що після 5-6 масованих атак нас перестануть обстрілювати – це неправильно. Крім того, для тих, хто проживає у Львові, Тернополі, Чернівцях чи Хмельницькому масові ракетні атаки – це одне. А для таких міст як Харків, Запоріжжя, Дніпро, Херсон і Миколаїв – це інше, бо вони будуть тривати постійно. Там противник використовує інші ракети – модифікації С-300, які із «земля-повітря» перероблені на «земля-земля». Вони завдають серйозної шкоди нашим об'єктам в цих містах. Таких ракет, навіть згідно наших офіційних джерел, у них тисячі. Тож загроза атак буде існувати, доки триватиме війна росії проти України.

Скільки часу зараз потрібно росіянам на виробництво однієї ракети – складно сказати. Адже кожен тип – це різний технологічний процес. Але якщо брати середній показник, то в довоєнний період виготовлялося 2-3 ракети на місяць.

Грубо кажучи потрібен тиждень на 1 ракету, але це дуже усереднено. Зараз все залежить від комплектуючих, тому процес може бути довшим. Для розуміння, імпортна складова в ракетах складає до 50%.

(dynamomania.com)

Історик Сергій Климовський:

(...) Кремль готує зимовий наступ для розширення «коридору» в Крим до Запоріжжя, хоче зупинитися на цьому та розпочати переговори про перемир'я, як у Мінську у лютому 2015 р., коли Порошенко та путін виходили з телефонами, щоб дізнатися про ситуацію в Дебальцевому. Але він готовий відмовитися від наступу, якщо з ним підпишуть перемир'я на зразок Мінська-2 і зараз. За це Кремль готовий вивести свої війська із Запорізької АЕС та з півночі Луганської області. Однак підписувати з нею таку угоду ніхто не збирається, і 5 грудня відомство лаврова скривджено заявило, що вона жодних переговорів з Україною про створення зони безпеки

навколо Енергодару не веде. Тобто переговори в Абу-Дабі про аміак та обмін полоненими йдуть, але Кремль не хоче, щоб холопи про це знали.

Якщо Україна та світова спільнота офіційно подарують РФ захоплений нею Крим, а «коридору» до нього присвоять статус спірної території, то в Кремлі з полегшенням зітхнуть і заявлять, що всі цілі «спеціальної військової операції» досягнуто. На radoщах погодяться навіть на виплату якоїсь репарації, але назвуть це жестом братньої допомоги братньому народу, який постраждав від окупантів. Навіть показово покарають пару вояк за згвалтування, як колись зробили з одним офіцером, який «утихомирював» Чечню. У збоченні смислів слів російські великі майстри (...).

[\(Український інтерес\)](#)

Заступник директора соціологічної служби Центру Разумкова Михайло Міщенко:

Початок 1990-х років відзначився розпадом «світової соціалістичної системи», припиненням існування військово-політичного блоку Варшавського договору та розпадом СРСР. Здавалося, що Холодна війна та протистояння між Сходом (тобто насамперед СРСР) і Заходом назавжди залишилися в минулому і світ вступив у якісно новий період, в якому не буде місця протистоянню на глобальному рівні. Адже вважалося, що причиною цього було існування двох антагоністичних суспільно-політичних та суспільно-економічних систем – капіталістичної та соціалістичної, західних демократій та радянського тоталітаризму. А оскільки цей тоталітаризм відійшов у небуття, а Росія нібито стала на шлях демократичного розвитку, то й причин для глобального антагонізму вже немає.

Минуло тридцять років, і виявилось, що подібні очікування були ілюзією, а людство фактично опинилося в стані нової світової війни. Часи Холодної війни зараз вже сприймаються як період відносної стабільності.

Знову в Росії звинувачують Захід та НАТО у розпалюванні агресії, намірах знищити російську державність та експансіонізм, тим самим виправдовуючи власну агресивність та експансіонізм. Знову Захід став символом духовного та морального занепаду на тлі «духовно скріпленої» Росії. Російські реалії від тоталітарних порядків часів СРСР вже практично ніщо не відрізняє – навіть Інтернет поставлений під контроль держави, а користуючись VPN-сервісами, громадяни Росії наражають себе на небезпеку, оскільки користування ними заборонено російським законодавством.

Отже, віра західних «советологів» у те, що причиною протистояння Росії з Заходом у період Холодної війни були пануюча в СРСР комуністична ідеологія та тоталітарна модель суспільства, а відхід від комуністичної ідеології зумовить припинення цього протистояння, виявилася необґрунтованою. Очевидно, причини цього антагонізму були зовсім не в комуністичних ідеях, а ховаються глибше.

Виникає підозра, що комуністична ідеологія була для Росії радянського періоду не системоутворюючим чинником, який формував її суспільство протягом більшої частини ХХ століття, а швидше, ідеологічним інструментом, з допомогою якого реалізувалася якась інша, більш «глибинна» ідеологія, яка домінувала в Росії як «до комунізму», так і «після комунізму».

Більш укоріненою у цій країні була ідеологія та політична мітологія «російського месіанізму». Ще у 20-х роках XVI століття старцем псковського Єлеазарова монастиря Філофеєм в посланні до Московського великого князя Василя III була прописана ідея, що Москва є Третій Рим «Два Рима падоша, а третій стоить, а четвертому не бытии». Тобто, згідно з Філофеєм, Москва або «возвысится как третий Рим», або її падіння означатиме кінець світу, бо «четвертому Риму не бытии». Звідси випливає і місія Росії – врятувати християнський світ від загибелі, принести світу «духовне просвітлення», на що нездатна жодна інша країна світу.

Захист православних устоїв був основою російської національної ідеї протягом кількох сторіч. У 1834 році міністр освіти Російської імперії Сергій Уваров сформулював принцип «Самодержавия, Православия, Народности» як основи російської національної ідеї. Популярний у російських патріотичних колах сучасний вчений-економіст та публіцист Олег Платонов пише: «Столкновение двух цивилизаций – русской, православной, духовной, и западной криминально-космополитической. Это столкновение стало и последним актом, итогом двухтысячелетнего конфликта между Православием и западной идеологией. Святая Русь, Россия с момента принятия Христианства была главной христианской страной, наиболее последовательно сохранявшей чистоту веры».

Іншою формою «російського месіанства» стала ідеологія євразійства. Євразійство висунуло програму перетворення всієї системи культурних і світоглядних орієнтирів, результатом чого мало стати духовне розмежування із Заходом, покликане відкрити для Росії та суміжних країн нібито властивий лише їм шлях духовного і політичного розвитку.

До будь-яких реформ у Росії, спрямованих наблизити її до Заходу, ідеологи євразійства ставилися негативно. Навпаки, більшовицький переворот 1917 року оцінювався ними позитивно як початок нової епохи, у якій Росія нібито вийшла з чужого їй європейського культурного світу і стала на самостійний історичний шлях.

Власне, комуністична ідеологія стала чудовою «ідеологічною знахідкою» для адептів «російського месіанства», адже ставила його на, так би мовити, наукову основу. Просто колишня ідея «захисту та торжества православ'я» замінювалася ідеєю «боротьби за комуністичні ідеали». Оскільки комуністичні ідеї мали багато прихильників по всьому світу, то, відповідно, Росія отримувала мільйони ідейних симпатиків на всіх

континентах, а після Другої світової війни змогла утворити низку держав-сателітів як у Східній Європі, так і за її межами.

Недаремно в російських патріотичних колах період існування СРСР сприймається як «золота епоха» величі Росії, а крах СРСР Путін називав «найбільшою геополітичною катастрофою ХХ століття». І зовсім не тому, що він є прихильником ідей соціалізму.

Ідея «повернення колишньої величі СРСР» охопила правлячі кола Росії так само, як після Першої світової війни багато хто з німців хотів повернення кордонів Німеччини, які існували до її початку, що було передумовою приходу до влади Гітлера і розв'язання Другої світової війни.

Гітлер використовував ідеологію націонал-соціалізму, яка, подібно до ідеології комунізму, була одним з панівних ідеологічних трендів ХХ століття і тому забезпечувала йому велику кількість прихильників не лише в Німеччині, але й за її межами.

Проблема ж Путіна та його прибічників полягає в тому, що прагнучи «повернути СРСР», він не має цілісної ідеології, яка б виконувала ту ж функцію, що свого часу виконували для забезпечення великодержавних амбіцій комуністична та націонал-соціалістична ідеології.

Російський суспільствознавець, Андрій Кольєв на початку 2000-х років писав: «Задача русской национальной идеологии – сформировать программу перехода от нынешнего мракобесного состояния страны к новой Империи». Але з цим завданням «офіційні» російські ідеологи явно не впоралися. Російська ідеологія та політична мітологія являє собою дивну суміш радянської ностальгії, ідей «захисту православ'я», євразійської ідеології та національно-консервативних ідей.

Той же Кольєв пише: «Нас интересует ... тот тип консерватизма, который в современной России имеет не только интеллектуальные, но и организационные формы. Этот тип консерватизма тесно связан с чувством национального унижения и порывом к восстановлению статуса России как великой державы. Здесь не только можно, но и нужно проводить аналогии с идеологией “консервативной революции”, имевшей широкое распространение в интеллектуальных кругах Веймарской Республики... Первым и главным объектом критики со стороны идеологов “консервативной революции” являются институты формальной демократии, прежде всего парламентаризм, основанный на уравнительном избирательном праве и свободе политической демагогии, партийных эгоизмах и непрофессионализме ... Массе противопоказана прямая власть. Прямое народовластие есть охлократия, путь в никуда ... Вернуть дух массе может только аристократический режим... “Национальный лидер – неперемное условие “консервативной революции”. Он не вправе ссылаться на ограничения, накладываемые законом, или на волю большинства ... Массы ищут идола, а не защитника своих интересов. Поэтому вождь масс, который необходим “консервативной революции”, должен применить идеологическое

насилие – показать массе абсолютную истину, открытие нового мира, новой жизни».

У сучасній Росії реалізується суспільний проєкт, скерований не на її модернізацію, а будується суспільство, звернене до минулого і яке рухається до минулого. Тому не дивно, що тут панує культ смерті (своєї та чужої) та Кінця світу, коли не потрібно боятися ядерного апокаліпсису, а свідомо йти до нього («нужен ли нам мир, в котором не будет России»).

На відміну від комунізму та націонал-соціалізму у ХХ столітті, у ХХІ столітті ідеї, що транслюються з російських пропагандистських телеканалів, не мають шансів знайти велику кількість прихильників за межами Росії. Тому з їх допомогою «повернути імперію» немає жодних шансів. Саме через це російське керівництво зробило ставку виключно на силовий сценарій повернення «радянської величі», сам факт агресії намагаючись перетворити на свідоцтво цієї величі і на ідейну основу, на якій тримається правлячий режим. Тому якщо агресія і протистояння із зовнішнім світом не зможуть підтримуватися, цей режим впаде.

([Новое время](#))

Директорка Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАНУ Елла Лібанова:

(...). На кінець 2022 року, за нашими оцінками, це (частка українців, які житимуть за межею бідності, - ред.) понад 60%. Найголовнішим чинником бідності є безробіття. Ми ніколи не були надто заможною нацією, але у людей все ж були певні накопичення, у когось в доларах, у когось в гривнях. А тепер ці накопичення «проїдаються». Ті «втікачі від війни», які знаходяться за кордоном, мають хоч якусь фінансову підтримку і можливість працювати, безумовно, зазвичай, не на тих робочих місцях, як хочеться, але все ж... Ті ж, хто переїхали до більш безпечних західних областей, зіткнулися з відсутністю будь-якої роботи, а державна допомога є із зрозумілих причин невеликою. Так, зараз фінансово нам допомагає весь світ, але безумовно більша частина цієї допомоги йде на фронт.

Якщо до початку повномасштабної війни головними чинниками міграції були економічні, то зараз розрізнити мотиви вкрай важко. Багато людей виїхали за кордон, розраховуючи, по-перше, на краще убезпечення від бомбардувань, а, по-друге, на підтримку урядів більш заможних країн. І насправді вони її там отримують, не багатіють і не примножують статки, але мають засоби для існування. Наразі, за даними Державної прикордонної служби (ДПС), жодних ознак зростання виїздів за кордон нема.

Що стосується виїзду населення Києва, то я не маю жодних підтверджень його масовості. Скоріше за все, це пояснюється тим, що по-перше, в столиці попри все нема таких бомбардувань і руйнувань, як, наприклад, у Запоріжжі, а по-друге, малий та середній бізнес, частка якого в Києві традиційно є високою, значною мірою прилаштувався до

екстремальної ситуації і дає роботу та дохід значній чисельності мешканців. Тут знайти роботу значно простіше, ніж у прифронтовій зоні, на деокупованих територіях або, скажімо, в традиційно трудонадлишкових західних областях.

За даними ДПС, за весь час з початку вторгнення з України виїхало 10,7 млн і вїхало 9,5 млн. Але не можна говорити, що це одні й ті самі люди. По-перше, цілком імовірно, що ті, хто поїхали, — залишились за кордоном, а повернулись ті, хто виїхав до війни. По-друге, ніхто не відміняв малий прикордонний рух, відпустки, відрядження та родинні зустрічі. Отже, ми не можемо виокремити саме втікачів.

Єдине, що можна сказати напевне, — чисельність українців, які перебувають за кордоном, збільшилася на 1,5 млн порівняно з довоєнною. Але не варто забувати також про кордон з РФ — ми й гадки не маємо, скільки людей його перетнули.

Найбільше виїжджало з України з 24 лютого до 9 березня — по 100?110 тис.осіб щодоби. З тих, хто виїхали, 90% це містяни, 70% з вищою освітою, більшість — харків'янки і киянки. Це жінки, які мають більш-менш конкурентну професію або здатні опанувати нову, легко можуть вивчити мову і найголовніше — вірять у свої сили.

До того ж це молоді жінки активного репродуктивного та трудоактивного віку, а отже вони не працюють сьогодні в Україні та не народжують тут дітей. Ясно, що суто кількісний ефект є негативним. Але, враховуючи катастрофічне падіння економіки через війну, скоріше за все ці жінки не знайшли б роботу в Україні, а їх присутність посилювала тиск на ринок праці.

Що стосується плюсів, то звісно найбільший позитив в тому, що люди там принаймні убезпечені від обстрілів, переохолодження, відсутності гарячого харчування, неможливості офлайн навчання. Перебуваючи в розвинених країнах, українки опановують новий досвід поведінки, взаємодії з чиновниками, роботодавцями, сусідами. І після повернення вони цим досвідом ділитимуться з іншими, навіть підсвідомо.

Якщо спиратися на результати опитувань українських та європейських соціологів, лєвова частка наших втікачів від війни, 80-90%, готові повернутися до України як тільки тут буде безпечно і якщо їх житло не буде зруйновано. Я не дуже вірю в цю цифру, бо є патріотизм, є мода на повернення, є незручність зізнатися собі та оточуючим в бажанні залишитися.

Загалом, виходячи з досвіду воєнної міграції інших країн, вважається, що зазвичай повертається третина тих, хто виїхав. Але в це я теж не вірю, думаю повернеться більше. Це головним чином залежатиме від часу, який жінки будуть за кордоном, бо кожен новий місяць перебування там поглиблює адаптацію — знання мови покращується, діти йдуть до шкіл та університетів, мами стають до праці.

Про те, що більшість налаштовані на повернення до України свідчить і те, що українські втікачі від війни орієнтуються не на довічний статус біженця, а на тимчасовий захист (наразі це 1,5-2 роки), який не обмежує свободу пересування, включно із тимчасовим поверненням до України, дає можливість працевлаштування. Оптимізму додає і те, що упродовж перших двох тижнів після початку агресії до України вїхали 200 тис. чоловіків, чітко розуміючи, що назад вони повернутись вже не зможуть. Отже, патріотизм нашим співвітчизникам притаманний.

(...). Влітку ми не очікували, що будуть такі страшенні обстріли: знищення Куп'янська, перетворення Запоріжжя на прифронтове місто, атаки на Енергодар та Херсон. Тобто зараз ця цифра (зменшення населення України, -ред) може бути більшою, ніж 5 млн.

Але важливо зазначити, що це не пов'язано лише з війною. Депопуляція неминуха за будь-якого сценарію, війна лише її посилила як додатковий фактор до природного процесу, на який ми розраховували. І мова тут навіть не про прогалину у поколінні. У нас не народжується належна кількість дітей з 60-х років минулого сторіччя. Кожне наступне покоління хоч трошки, але завжди менше за попереднє. А тепер через війну багато дітей, які мали б, так і не з'явилися на світ.

Разом з тим, окрім людей, які гинуть безпосередньо на полі бою або від рук окупантів, багато помирають від додаткових інфарктів та інсультів, через постійні стреси, недоїдання, переохолодження і неможливість отримати кваліфіковану медичну допомогу вчасно. Сумнівів нема — історія з віяловими відключеннями також сильно вдарить по здоров'ю українців. Плюс фіксується зростаюча смертність на територіях, ближчих до лінії фронту, звідки ми отримуємо дуже часткові дані. А про тимчасово окуповані території годі й казати — там взагалі чорна діра.

Тому загальні втрати популяції через війну зараз прорахувати майже неможливо. На 2030 рік ми очікуємо, що населення України буде становити від 30 до 35 млн, залежно від того, коли закінчиться війна і як активно будуть повертатися ті, хто зараз перебувають за кордоном.

Але навіть при найоптимістичнішому сценарії треба усвідомлювати неминухе посилення через війну рівня старіння. А це посилення навантаження на працююче населення, яке сплачує податки, з яких фінансується медицина та соціальні послуги.

Народжуваність у нас зараз вдвічі менша за необхідну для простого відтворення населення. В 2021 році сумарний коефіцієнт народжуваності (кількість дітей, що народжує жінка за все життя) становив 1,1. Цього року — особливо в останні місяці - народжуваність буде ще нижчою. Проте найнижчий рівень ми очікуємо в 2023, і, якщо війна не закінчиться наступного року, в 2024 році сумарний коефіцієнт може впасти і до 0,5. А для простого відтворення поколінь він має бути щонайменше 2,1. Але цей показник захмарний, в жодній європейській країні такого нема. Якщо війна

закінчиться влітку 2023 року, як ми всі сподіваємося, то з 2024-го почне потроху зростати народжуваність і десь за два-три роки можна розраховувати на 1,6. У більше значення я не вірю, як і в повоєнний бебі-бум.

Я думаю, що більш-менш надійні дані ми отримаємо лише через декілька місяців після перемоги, коли матимемо мінімально прийнятну оцінку чисельності населення, наприклад за результатами інтеграції даних різних реєстрів, баз даних мобільних операторів чи банків.

Для повноцінного ж перепису з визначенням складу населення має пройти два роки після повного завершення бойових дій, тобто це станеться дуже нескоро. Необхідна передумова для перепису —максимальне перебування людей у місцях свого постійного проживання. А зараз є величезна внутрішня міграція, вона значно більша, ніж зовнішня. Треба щоб левова частина вимушених переселенців повернулися і жили не в школах чи санаторіях, а в нормальних умовах, завдяки чому зможемо зрозуміти, який житловий фонд у нас залишився після війни. Тобто раніше, ніж на кінець 2025 року, годі й мріяти про якісь точні підрахунки.

[\(Ukrainian Studies\)](#)

США легко могли б зробити набагато більше, щоб допомогти Україні перемогти Росію. Роберт Зубрін (National Review) критикує нинішню підтримку України США та називає її вкрай недостатньою. Не маючи змоги перемогти українську армію на полі бою, Росія вдалася до бомбардувань цивільної інфраструктури по всій країні. Ця стратегія, безсумнівно, є геноцидною за своїм наміром із наближенням зими, подібно до багатопланового Голодомору, розгорнутого Кремлем проти радянської України в 1930-х роках. Проте, на відміну від подій столітньої давнини, без будь-яких значних зусиль США могли легко врятувати українців від важких умов та економічного занепаду, надавши засоби протиповітряної оборони: підрозділи протиповітряної оборони Patriot, винищувачі F-16, наземні A-10 та A-29. -штурмовики та бойові вертольоти Apache. Зубрін стверджує, що США мають усю цю зброю в надлишку, мають відому історію постачання її нечленам НАТО і навіть розглядали можливість утилізації частини цієї зброї. Однак, за словами Зубріна, «президент Джо Байден вирішив не надсилати жодних A-10, A-29 чи Apache. Натомість він надіслав дві системи протиповітряної оборони NASAM радіусом дії 20 миль, а до серпня наступного року обіцяно ще шість. Двох зенітних установок мало. Наступного серпня вже занадто пізно». Зубрін підсумовує, що «ми могли б легко зупинити бліц Путіна і врятувати мільйони життів. Ми могли б легко виграти цю війну та відновити стримувальну довіру до Західного альянсу. Однак Байден вирішив цього не робити. Бездіяльність адміністрації злочинна».

(...). Роббі Грамер і Ануша Раті (Foreign Policy) пишуть про дипломатичні здібності президента Туреччини Реджепа Таїпа Ердогана, який

вів зовнішню політику своєї держави вузьким річищем, прийнятним для України, Росії та Заходу. З одного боку, Туреччина підтримує військові зусилля України, надаючи зброю, засуджує російське вторгнення та виступає за територіальну цілісність України. З іншого боку, Туреччина відкрила ринки та збільшила торгівлю з Росією, яка перебуває під санкціями, а також працювала над тим, щоб стати регіональним центром для експорту російських енергоресурсів. «В альянсі НАТО існує широка думка, що Ердоган насамперед дбає про себе, незалежно від того, чи відповідає це інтересам альянсу». Грамер і Раті стверджують, що така дипломатична гнучкість дозволила Туреччині служити надійним посередником між Україною та Росією, про що свідчить як укладена при посередництві угода щодо експорту зерна, так і обмін полоненими з «Азовсталі». Ердоган, схоже, вважає себе єдиною людиною, яка може посадити Путіна за стіл переговорів. Грамер і Раті цитують західних експертів щодо Туреччини, які стверджують, що її «політика щодо України є проукраїнською, але не антиросійською... Туреччина підтримує Україну у військовому плані, нейтральна політично, але зберігає зв'язки з Росією відкритими в економічному плані». У національних інтересах Туреччини отримати вигоду з невдач Росії у війні та послабити свою присутність на узбережжі Чорного моря, підтримуючи Україну, але не ставати ворогом як Росії, так і Заходу. Таким чином, автори роблять висновок, що НАТО та Україна продовжуватимуть довіряти Туреччині, незважаючи на її часто дратівливу приязнь із Росією.

Георгіос Джаннакопулос (The Conversation) підтримує аргументи Роббі Гремера та Ануші Раті (Foreign Policy), додаючи, що «протягом останніх 100 років турецькі лідери змінювали відносини із Заходом і Росією, щоб виграти або розширити простір економічної, геополітичної чи соціальної влади». Джаннакопулос наводить приклади з 1920-х, 1940-х і 1990-х років, щоб продемонструвати, що Анкара, Кремль і західні столиці завжди трималися на відстані одна від одної, але ніколи не переходили межу ворожнечі. Сьогодні, окрім спроб пом'якшити наслідки російсько-української війни, Туреччина потребує співпраці з Кремлем, щоб вирішити напружені стосунки з курдами в Сирії та на Близькому Сході.

(...). Режим Путіна в Росії може бути сильнішим, ніж здається сторонньому спостерігачеві. Джон Мюллер (Foreign Affairs) визначає російське вторгнення в Україну як «поразку» та «велику контрпродуктивну невдачу»: «витративши величезну кількість людей і ресурсів, Росія виявилася слабшою, ізольованішою та зневаженішою, ніж будь-коли, тоді як Україна, озброєна все досконалішою зброєю і підкріплена нещодавно зміцненою національною ідентичністю, наближається до Заходу». У цьому світлі багато дослідників припускають, що дні Путіна полічені; не дивно, що лідерів, які зазнають великих поразок у війні, зазвичай усувають від влади. Мюллер не погоджується з цим припущенням і припускає, що режим Путіна залишається досить безпечним. Історія авторитаризму демонструє, що їхні

правителі можуть пережити поразку: Гамаль Абдель Насер з Єгипту не був усунений після поразки від Ізраїлю 1967 року, а Саддам Хусейн з Іраку залишився диктатором після війни в Перській затоці 1991 року. Крім того, є численні приклади, коли лідери демократичних країн продовжували керувати після поразки: Рональда Рейгана було переобрано президентом США в 1984 році після того, як він відправив американських морських піхотинців до Лівану в 1982 році, де вони зазнали великих втрат. У самій Росії Бориса Єльцина було переобрано президентом після катастрофічної війни в Чечні, яка ледь не призвела до відділення республіки. Сьогодні Путін може легко вигадати «перемогу», заявивши, що цілі вторгнення в Україну досягнуті, і російське населення, швидше за все, прийме цю заяву. У свою чергу НАТО може призупинити заявку України на вступ до альянсу та зосередитися на співпраці з формально нейтральною Україною; це не тільки зменшить напругу з Кремлем, але й підтвердить вигадану Путіним «перемогу». Мюллер робить висновок, що Заходу не слід надмірно зосереджуватися на усуненні Путіна від влади як на засобі припинення війни, оскільки така зосередженість може мати протилежний ефект.

Додатки

Додаток 1

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №830/2022

Про відзначення державними нагородами України

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького I ступеня

БАБАНІНА Володимира Олександровича — підполковника

БОЛЕХАНА Володимира Михайловича — майора

Нагородити орденом Богдана Хмельницького II ступеня

БУХАЛА Дмитра Валерійовича — підполковника

СУПРУНА Максима Вікторовича — полковника

ТКАЧУКА Романа Валерійовича — підполковника

ШАМКА В'ячеслава Євгеновича — генерал-лейтенанта

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

ГЕНОВА Бориса Анатолійовича — бригадного генерала

ЛИТВИНЧУКА Валентина Олеговича — підполковника

МАТВІЙЧУКА Сергія Володимировича — капітана

Нагородити орденом “За мужність” III ступеня

БОБРА Ігоря Олександровича — капітана медичної служби

ЙОРГЕНСОНА Еріка Самюеля — солдата

КОВАЛЕНКА Олександра Олександровича — матроса

ЛУЦЮКА Данила Сергійовича — головного сержанта

МИЦАКА Романа Йосиповича — солдата

РОДИТЕЛЄВА Ігоря Івановича — сержанта

СИДОРЕНКА Євгенія Леонідовича — молодшого сержанта

СИЛЕНКА Василя Івановича — старшого солдата

СКВОРЦОВА Святослава Ігоровича — солдата

СКУБІЯ Андрія Володимировича — солдата

ТИЩЕНКА Віктора Михайловича — старшого лейтенанта

ТРЮХАНА Вадима Олександровича — молодшого сержанта

Нагородити медаллю “За військову службу Україні”

МОРОЗА Сергія Володимировича — головного сержанта

Нагородити медаллю “Захиснику Вітчизни”

АНТОМОНОВА Артема Сергійовича — старшого солдата

БАБАКА Олександра Вадимовича — старшого солдата

БІГУНА Андрія Володимировича — солдата

БІЛОВОДСЬКОГО Валерія Михайловича — старшого солдата

БОБІКА Сергія Юрійовича — молодшого сержанта
БОНДАРЕНКА Валентина Володимировича — солдата
БОРСЯКА Павла Олексійовича — солдата
БРАЖНИКА Олександра Вікторовича — старшого солдата
БРАСЛАВЦЯ Михайла Вікторовича — старшого солдата
БУЛАВІНОВА Данила Денисовича — солдата
БУНЧИКОВА Олександра Олександровича — старшого солдата
ВАКУЛУ Олексія Васильовича — старшого солдата
ВАРИЧА Олексія Миколайовича — сержанта
ВОВКА Андрія Андрійовича — сержанта
ГАВРИЛЮКА Олександра Валерійовича — старшого солдата
ГАЛУШКУ Юрія Михайловича — солдата
ГАПОНОВА Руслана Олександровича — солдата
ГАРБУЗОВА Євгена Миколайовича — старшого солдата
ГЕРАСИМЕНКА Володимира Анатолійовича — старшого сержанта
ГІРЮ Дмитра Сергійовича — старшого солдата
ГЛЮТОВА Ігоря Анатолійовича — старшого солдата
ГЛУХАРЄВА Віталія Сергійовича — солдата
ГЛУЩЕНКА Олександра Олексійовича — старшого солдата
ГРІНЧЕНКА Олександра Васильовича — молодшого сержанта
ГУДКОВА Богдана Ігоровича — старшого солдата
ГУНЬКА Федора Миколайовича — старшого солдата
ДАНИЛЕВСЬКОГО Володимира Олексійовича — старшого солдата
ДЕМЧЕНКА Валентина Вікторовича — старшого солдата
ДЕНИСОВА Бориса Миколайовича — підполковника
ДЕРКАЧА Олександра Григоровича — солдата
ДИМИНЯЦУ Юрія Володимировича — солдата
ДОБРИШИНА Миколу Віталійовича — солдата
ДУБАНЕНКА Євгенія Сергійовича — старшого солдата
ЄРМОЛЕНКА Романа Олеговича — солдата
ЄРОФЄЄВА Макара Володимировича — старшого лейтенанта
ЗАГАЙКА Андрія Миколайовича — солдата
ЗАМКОВОГО Сергія Петровича — старшого сержанта
ЗАХАРЕНКА Анатолія Івановича — солдата
ЗЕЛЕПУХІНА Стефана Сергійовича — солдата
ІВАНОВА Олександра Борисовича — солдата
ІДРІСОВА Олега Фіргатовича — старшого солдата
КАДИГРОБА Євгена Валентиновича — солдата
КАЛЬКА Олександра Григоровича — солдата
КВІТКА Олексія Сергійовича — солдата
КЛІЩЕНКА Юрія Володимировича — солдата
КОВАЛЕНКА Сергія Володимировича — старшого солдата
КОЗЛОВА Дениса Володимировича — солдата

КОЛЄВИЧА Дмитра Миколайовича — солдата
КОЛОМІЙЦЯ Дмитро Сергійович — молодшого сержанта
КОМАРИНЦЯ Василя Євгеновича — солдата
КОМЛКОВА Євгенія Володимировича — старшого солдата
КОСЯКОВА Юрія Миколайовича — старшого солдата
КРАВЧУКА Віталія Михайловича — молодшого сержанта
КРОЛЯ Дениса Сергійовича — солдата
КУЗНЕЦОВА Юрія Івановича — солдата
КУНОВА Владислава Володимировича — солдата
КУРБАТОВА Дмитра Вікторовича — старшого солдата
ЛАВРЕНКА Сергія Андрійовича — старшого солдата
ЛАВРИНЕНКА Родіона Віталійовича — солдата
ЛАРИНА Дениса Вячеславовича — старшого солдата
ЛЕГЕНЬКІВСЬКОГО Івана Юрійовича — сержанта
ЛИСЕНКА Сергія Петровича — старшого солдата
ЛОЗОВОГО Андрія Вікторовича — солдата
ЛОПУШИНСЬКОГО Івана Євгеновича — молодшого сержанта
ЛУКАШЕНКА Владислава Сергійовича — старшого солдата
ЛЮБАЩЕНКА Романа Валерійовича — солдата
ЛЯЛЬКА Віталія Івановича — солдата
МАЖУТУ Євгенія Володимировича — старшого солдата
МАТРЬОНІЧЕВА Миколу Миколайовича — молодшого сержанта
МЕРКУЛОВА Віктора Олександровича — солдата
МІШТАЛЯ Петра Олександровича — солдата
МОРДАНЯ Олексія Дмитровича — молодшого сержанта
НАЗАРОВА Павла Миколайовича — солдата
НАКОНЕЧНОГО Івана Анатолійовича — старшого солдата
НАУМІКА Олега Володимировича — старшого солдата
НЕСТЕРЕНКА Ігоря Анатолійовича — солдата
НІКІТІНА Дмитра Анатолійовича — солдата
НІКОЛАШКІНА Данила Володимировича — старшого солдата
ОСТРОУХА Олега Володимировича — молодшого сержанта
ОСТРОУШКА Романа Вікторовича — солдата
ПАВЕНКА Владислава Олександровича — солдата
ПАВЛЕНКА Віталія Миколайовича — старшого солдата
ПАНКРАТОВА Ігоря Олеговича — молодшого сержанта
ПАРШИНА Олександра Петровича — сержанта
ПІДДУБНОГО Едуарда Олексійовича — старшого солдата
ПЛАТОНОВА Максима Павловича — солдата
ПОЗДНИШЕВА Олександра Миколайовича — старшого солдата
ПОЛОВИНКУ Богдана Сергійовича — молодшого сержанта
РЄЗНІКА Данила Сергійовича — солдата
РИЖЕНКА Дмитрія Григоровича — старшого лейтенанта

РОСТОЧИЛА Євгенія Валерійовича — солдата
РОЩІНА Ігоря Анатолійовича — молодшого сержанта
РУБЛЕНКА Віктора Володимировича — солдата
САПІНА Юрія Миколайовича — солдата
САТАНІНА Євгенія Валерійовича — сержанта
СЕМЕРІЧА Олексія Анатолійовича — старшого солдата
СІЗОВА Павла Олександровича — солдата
СКЛЯРА Дениса Олександровича — солдата
СМІРНОВА Анатолія Анатолійовича — старшого сержанта
СНОПИКА Юрія Олександровича — старшого солдата
СОЛДАТОВА Максима В'ячеславовича — старшого солдата
СОЛОВ'Я Олексія Олександровича — старшого солдата
СТРЮКОВА Вадима Олександровича — майора
СУДАРЕВА Романа Миколайовича — солдата
СУРКОВА Миколу Михайловича — солдата
СУХОВА Юрія Михайловича — старшого солдата
ТІТОВА Андрія Володимировича — молодшого сержанта
УСЕНКА Андрія Андрійовича — солдата
УШКАЛОВА Богдана Вячеславовича — головного сержанта
УШКЕВИЧА Андрія Володимировича (посмертно) — солдата
ФІЛІППОВА Сергія Анатолійовича — старшого лейтенанта медичної
служби
ХАНАСА Віктора Степановича — солдата
ХОРОШИЛОВА Дмитра Олександровича — солдата
ЦИБУЛЬКА Вадима Юрійовича — солдата
ЦУРКОВА Андрія Олександровича — старшого солдата
ЧЕРНЕЦЯ Андрія Ярославовича — солдата
ШВАДЧЕНКА Миколу Юрійовича — старшого сержанта
ШЕВЦОВА Андрія Володимировича — старшого солдата
ШЕІНА Євгенія Олександровича — молодшого сержанта
ШЕЛУДЬКА Тимофія Вікторовича — солдата
ШОЛОМЦЬКОГО Сергія Аркадійовича — старшого сержанта
ЩЕГЛОВА Максима Ігоревича — солдата
ЩУРОВА Анатолія Васильовича — солдата
ЯСИНОВОГО Романа Дмитровича — молодшого сержанта
Нагородити медаллю “За врятоване життя”
БІЛУ Юлію Віталіївну — молодшого сержанта
КОВАЛЬЧУКА Олександра Анатолійовича — молодшого сержанта
СЛІВІНСЬКУ Олену Миколаївну — молодшого сержанта
ШИРОКОВА Євгена Юрійовича — старшого лейтенанта медичної служби

Присвоїти почесні звання:**“ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ НАУКИ І ТЕХНІКИ УКРАЇНИ”**

ОНИЩЕНКУ Олегу Анатолійовичу — професорові кафедри факультету підготовки спеціалістів ракетно-артилерійського озброєння Військової академії (м. Одеса)

САЛЬНИКОВІЙ Ользі Федорівні — заступникові начальника Головного управління військового співробітництва Збройних Сил України, полковнику

“ЗАСЛУЖЕНИЙ ЛІКАР УКРАЇНИ”

СЛОБОДЯНИКУ Віктору Петровичу — начальникові відділення клініки Національного військово-медичного клінічного центру “Головний військовий клінічний госпіталь” Медичних сил Збройних Сил України, полковнику медичної служби

“ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК ОХОРОНИ ЗДОРОВ’Я УКРАЇНИ”

ОСТАЩЕНКО Тетяні Миколаївні — командувачу Медичних сил Збройних Сил України, генерал-майору медичної служби

СИДОРОВІЙ Людмилі Леонідівні — начальнику лікувально-методичного відділу – лікарю-методисту Національного військово-медичного клінічного центру “Головний військовий клінічний госпіталь” Медичних сил Збройних Сил України.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

5 грудня 2022 року

Додаток 2**[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №832/2022](#)****Про відзначення державними нагородами України**

За особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, зразкове виконання службового обов’язку, вірність військовій присязі **постановляю:**

Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня

АБАТУРОВА Івана Станіславовича — лейтенанта

БАДИВСЬКОГО Івана Миколайовича — старшого сержанта

ГЛЕМБОВСЬКОГО Мирослава Євгенійовича — капітана

ЗОЛОТОГО Назарія Ігоровича — капітана

ІВАНОВА Богдана В’ячеславовича — капітана

ІВАНЮКА Олексія Анатолійовича — лейтенанта

МАРЧЕНКА Максима Віталійовича — старшого лейтенанта

МЕРЗЛИКІНА Дениса Володимировича — полковника

МЕТКОГО Владислава Віталійовича — капітана

МІШУКОВА Сергія Володимировича — солдата

ОСОКУ Олександра Олександровича — молодшого сержанта

ОХОТУ Олександра Вікторовича — сержанта
ПАЛАМАРЮКА Ярослава Сергійовича — старшого лейтенанта
ПРИСЯЖНОГО Вадима Васильовича — майора
СМЕТЮХОВА Володимира Васильовича — старшого лейтенанта
ТКАЧЕНКА Андрія Васильовича — капітана
ФЕДОРОВИЧА Дениса Юрійовича — молодшого лейтенанта
Нагородити орденом “За мужність” III ступеня
БАБ’ЮКА Василя Лук’яновича — сержанта
БАСКАКОВА Аслана Руслановича — сержанта
БЕРЕСТЕЦЬКОГО Володимира Петровича — солдата
БОБУХА Романа Григоровича — молодшого сержанта
ВАКАЛА Олександра Юрійовича — старшого солдата
ВОВКА Олександра Васильовича — старшого солдата
ВОЙТКОВА Владислава Євгеновича — головного сержанта
ГЕТЬМАНСЬКОГО Богдана Сергійовича — молодшого сержанта
ГЕШКА Анатолія Васильовича — сержанта
ГОРПИНЯКА Тараса Сергійовича — майора
ДЕМИДАСЯ Михайла Теодозійовича — старшого лейтенанта
ЕНДІКА Романа Дмитровича — старшого солдата
ЄЖЕЛЬОВА Сергія Володимировича — молодшого сержанта
ІЛЬЧЕНКА Андрія Сергійовича — солдата
КАБАНЦЯ Костянтина Юрійовича — лейтенанта
КІНДІЯ Володимира Володимировича — капітана
КОВАЛЬЧУКА Віктора Олександровича — капітана
КОВАЛЯ Богдана Ігоровича — лейтенанта
КОВАЛЯ Станіслава Віталійовича — старшого лейтенанта
КОМАРИНЦЯ Сергія Володимировича — молодшого сержанта
КРЕЩЕНЕЦЬКОГО Миколу Івановича — молодшого сержанта
КРИВОНОСА Михайла Сергійовича — солдата
МАЛЯРА Руслана Валерійовича — старшого сержанта
МАНЖОСА Руслана Івановича — старшого солдата
ПАРТОНЕНКА Євгенія Олександровича — солдата
ПЕТРУШЕВСЬКОГО Анатолія Григоровича — солдата
ПРИСТІНСЬКОГО Андрія Володимировича — старшого сержанта
РУСАНОВА Сергія Юрійовича — старшого солдата
РЯБУХУ Геннадія Геннадійовича — капітана
СЕМЕНЧЕНКА Олексія Вікторовича — підполковника
СЕМЕНЮКА Віталія Дмитровича — старшого солдата
СНІГЕРЬОВА Олексія Олександровича — молодшого сержанта
ТЕРТИЧНОГО Ігоря Ігоровича — молодшого сержанта
ЦИКАЛА Володимира Анатолійовича — сержанта
ЮЗВУ Назарія Вікторовича — старшого солдата

Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня

БІЛЕНЬКУ Валентину Вікторівну — капітана медичної служби

РУДКІВСЬКУ Наталію Олександрівну — підполковника медичної служби

Нагородити орденом Данила Галицького

КУПРІЯНЧУКА Володимира Володимировича — майора медичної служби

СТЕЦЮКА Олександра Петровича — полковника

ЯСІНСЬКОГО Олександра Володимировича — полковника медичної служби.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

6 грудня 2022 року

Додаток 3[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №847/2022](#)**Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня місцевого самоврядування**

За вагомий особистий внесок у державне будівництво, розвиток місцевого самоврядування, громадянську мужність і самовідданість, виявлені під час захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України в умовах воєнного стану, вірність Українському народові **постановляю:**

Нагородити орденом "За заслуги" II ступеня

ЄВДОКИМОВА Віктора Валерійовича — ректора Державного університету "Житомирська політехніка", депутата Житомирської міської ради

ЛЕВЧЕНКА Олександра Миколайовича (померло) — Обухівського міського голову, Київська область

ШИРМУ Володимира Васильовича — заступника голови Житомирської обласної ради

Нагородити орденом "За заслуги" III ступеня

ВОВКА Сергія Вікторовича — Малобілозерського сільського голову Василівського району, Запорізька область

ГЛУХМАНЮКА Геннадія Григоровича — Могилів-Подільського міського голову, Вінницька область

ДІДЕНКА Григорія Віталійовича — голову Одеської обласної ради

ІГНАТЕНКА Євгенія Олександровича — заступника голови постійної комісії Миколаївської обласної ради

КАМІНСЬКОГО Антона Петровича — Новодунаєвецького селищного голову Кам'янець-Подільського району, Хмельницька область

КОРНІЄНКО Наталію Володимирівну — начальника

Великоолександрівської селищної військової адміністрації, голову

Великоолександрівської селищної ради Бериславського району,

Херсонська область

- КРАСИЛЬНИКОВУ Наталю Володимирівну (помертно) — начальника Управління "Служба у справах дітей" Маріупольської міської ради, Донецька область
- ЛОГОЙКА Євгена Миколайовича — машиніста крана автомобільного комунального підприємства "Покровськводоканал" Покровської міської ради, Донецька область
- ЛУЦКОВА Володимира Ігоровича — Пісківського селищного голову Бучанського району, Київська область
- МОСІНА Олександра Володимировича — заступника Кропивницького міського голови
- ПЕРЕСУНЬКА Сергія Миколайовича — Широківського сільського голову Баштанського району, Миколаївська область
- РИСЦОВА Анатолія Васильовича — депутата Богодухівської міської ради, начальника Богодухівської районної військової адміністрації, Харківська область
- РОМАХА Володимира Івановича — депутата Барвінківської міської ради, начальника Лозівської районної військової адміністрації, Харківська область
- СВИРИДЕНКА Миколу Олександровича — Таврійського сільського голову Запорізького району, Запорізька область
- СІДУНА Володимира Анатолійовича — Преображенського сільського голову Пологівського району, Запорізька область
- СОБОЛЕВСЬКОГО Юрія Валентиновича — першого заступника голови – керівника виконавчого апарату Херсонської обласної ради
- СУРНОВА Руслана Валентиновича — начальника житлово-експлуатаційної ділянки Авдіївської міської ради, Донецька область
- УСОВА Володимира Вікторовича — депутата Дергачівської міської ради, першого заступника начальника Харківської районної військової адміністрації
- ШИША Володимира Борисовича — Малинівського сільського голову Пологівського району, Запорізька область
- ЯМЩИКОВУ Катерину Леонідівну — депутата Полтавської міської ради, заступника директора Полтавського краєзнавчого музею
- Нагородити орденом Богдана Хмельницького III ступеня**
- КАРАПЕТЯНА Юрія Володимировича — Комишуваського селищного голову Запорізького району, Запорізька область
- САЮКА Олександра Івановича — Нікопольського міського голову, Дніпропетровська область
- ЯРОВОГО Андрія Ігоревича — депутата Кіровоградської обласної ради
- Нагородити орденом "За мужність" III ступеня**
- БЕРЕЗОВСЬКОГО Володимира Володимировича — водія ділянки комунального підприємства "Благоустрій" Кропивницької міської ради"

- ДЕДЕНКА Сергія Івановича — Семенівського міського голову Новгород-Сіверського району, Чернігівська область
- ЗАДОРЕНКА Вячеслава Валентиновича — Дергачівського міського голову, Харківська область
- КРАВЧУКА Андрія Володимировича — першого заступника Ірпінського міського голову, Київська область
- КУРДЕСА Павла Васильовича — начальника управління комунального підприємства "Міськводоканал" Сумської міської ради
- МАЛЬЦЕВА Сергія Михайловича — фельдшера Центральної станції екстреної (швидкої) медичної допомоги комунального некомерційного підприємства Сумської обласної ради "Сумський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф"
- МІНАКОВА Сергія Івановича — Есманського селищного голову Шосткинського району, Сумська область
- ОВСІЄНКА Антона Михайловича — Білгородського сільського голову, Київська область
- СТРЕЛЬЧЕНКА Володимира Григоровича — водія комунального автотранспортного підприємства Сумської обласної ради
- ТОРЯНИКА Миколу Івановича — Хотінського селищного голову Сумського району, Сумська область
- Нагородити орденом княгині Ольги III ступеня**
- БЛІНДЕР Олену Іванівну — майстра дільниці комунального підприємства "Багатогалузеве об'єднання комунального господарства Мирноградської міської ради", Донецька область
- ДМИТРЕНКО Олену Борисівну — голову Чернігівської обласної ради
- ЗАЯЦЬ Веліну Владиславівну — голову Дунаєвської територіальної громади, Хмельницька область
- КОНДРАТЮК Ірину Анатоліївну — Степногірського селищного голову Василівського району, Запорізька область
- Нагородити орденом Данила Галицького**
- НЕТЯЖУКА Михайла Володимировича — Фастівського міського голову, Київська область
- СЕМЕНУХУ Романа Сергійовича — заступника начальника Харківської обласної військової адміністрації
- Нагородити медаллю "За працю і звитягу"**
- ВОВЧЕНКА Федора Івановича — першого заступника Ніжинського міського голову, Чернігівська область
- ВРОНСЬКУ Марину Анатоліївну — спеціаліста сектору Управління комунальної власності Мирноградської міської ради, Донецька область
- НОВІКОВУ Тамару Іванівну — начальника відділу управління Срібненським старостинським округом Покровської міської військової адміністрації Покровського району, Донецька область
- РУДНИКА Віталія Миколайовича — Гончарівського селищного голову

Чернігівського району, Чернігівська область

Присвоїти почесні звання:

"ЗАСЛУЖЕНИЙ ЛІКАР УКРАЇНИ"

ВЛАСЕНКУ Олександрю Борисовичу — генеральному директорові комунального некомерційного підприємства "Центр первинної медико-санітарної допомоги № 1" Краматорської міської ради, Донецька область

ОСАДЧУКУ Дмитру Васильовичу — завідувачеві відділення комунального некомерційного підприємства "Тернопільська міська комунальна лікарня швидкої допомоги"

"ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ"

БІРЮК Надії Костянтинівні — начальникові відділу Іванківської селищної ради, Київська область

"ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ"

КОНЧАКОВІЙ Ларисі Іванівні — заступникові начальника управління соціального захисту населення Бахмутської міської ради, Донецька область

"ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК СФЕРИ ПОСЛУГ УКРАЇНИ"

ФОРМАНЮКУ Миколі Вікторовичу — заступникові Вінницького міського голови.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

7 грудня 2022 року

Додаток 4

[УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №850/2022](#)

Про нагородження відзнакою Президента України "Золоте серце"

За вагомий особистий внесок у надання волонтерської допомоги та розвиток волонтерського руху, зокрема під час здійснення заходів із забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та подолання її наслідків, **постановляю:**

Нагородити відзнакою Президента України "Золоте серце"

АНДРОЩУКА Дмитра Олександровича – волонтера, м.Київ

АСТАФ'ЄВУ Дарію Вікторівну – волонтера, м.Київ

БАЛАНА Романа Олександровича – волонтера, керівника мілітарного напрямку Благодійного фонду Сергія Притули, м.Київ

БЕРЕЖНОГО Сергія Вячеславовича – волонтера, співзасновника благодійної організації "Благодійний фонд "Майбутєрра" (KOLO), м.Харків

БІБІКОВА Олега Олександровича – волонтера, засновника благодійної

громадської організації "Іскра добра", Чернігівська область
БІДНЯК Тетяну Володимирівну – волонтера, керівника благодійного фонду
"Підтримка захисників", м.Харків
БІЛОШАПКУ Анну Олександрівну – волонтера благодійної організації
"Благодійний фонд "Співдія", м.Київ
БОНДАРЕНКО Ольгу Григорівну – волонтера, засновника благодійного
фонду "Let's Help", м.Київ
ВАСИЛЬЧЕНКО Тетяну Борисівну – волонтера, бойового медика
громадської організації "Госпітальєри", м.Київ
ВЕЛИЧКА Олександра Костянтиновича – волонтера, інженера товариства
"Гуала Кложерс Технологія Україна", м.Суми
ВОДОВОЗОВА Дмитра Євгеновича – волонтера, м.Київ
ВОРОНКОВУ Наталію Олегівну – волонтера, голову правління громадської
організації "Волонтерська Сотня Доброволя", м.Київ
ВУЗЬКУ Олену Ігорівну – волонтера, операційного директора громадської
організації "Українська Волонтерська Служба", м.Київ
ГОНЧАР Інну Миколаївну – волонтера, голову громадської організації
"Аеророзвідка", м.Київ
ГРЕБЕНЮКА Олександра Володимировича – волонтера, директора
благодійної організації "Благодійний фонд "Неможливого не буває",
Рівненська область
ГРЕДІЛЬ Уляну Дмитрівну – волонтера, заступника голови громадської
організації "Апостольська Чота", Львівська область
ГРИНКЕВИЧА Романа Ігоровича – волонтера, директора благодійної
організації "Благодійний фонд "Норе UA", м.Львів
ДЕЛПОВИЧ-СУРЖИКОВУ Аллу Андріївну – волонтера, співзасновника
фонду "Захист майбутнього", м.Хмельницький
ДЕНИСЕНКО Анжелу Олегівну – волонтера громадської ініціативи
"Волонтерська група "Help Army", м.Харків
ДЕНИСЕНКО Світлану Миколаївну – волонтера, директора благодійного
фонду "KSE Foundation", м.Київ
ДОЦЕНКА Максима Ігоровича – волонтера, генерального директора
Товариства Червоного Хреста України, м.Київ
ДРАГАНЮК Ксенію Вячеславівну – волонтера, співзасновника громадської
організації "Землячки", м.Київ
ЄРОФЄЄВА Андрія Сергійовича – волонтера, виконавчого директора
благодійної організації "Благодійний фонд "Солом'янські котики",
м.Київ
ЖУРАВЧАКА Олеся Петровича – волонтера, директора-розпорядника
Національного оркестру народних інструментів України, Київська
область
ЗАДОРОЖНУ Галину Олегівну (померло) – волонтера Центру
взаємодопомоги Запоріжжя

КИРКАЧ Наталію Олександрівну – волонтера, голову правління благодійного фонду "Слов'янське серце", Донецька область
КОМПАНЦЯ Ігоря Володимировича – волонтера, м.Житомир
КОНОВАЛОВУ Юлію Володимирівну – волонтера організації "World Central Kitchen", Миколаївська область
КОСТИНУ Івону Андріївну – волонтера, голову правління благодійної організації "Благодійний фонд "Ветеран ХАБ", м.Київ
КРИВЕНКО Олену Василівну – волонтера, голову правління благодійної організації "Благодійний фонд "Коло", м.Київ
ЛЕСНІКА Сергія Володимировича – волонтера благодійного фонду "Ми з Україною", Київська область
ЛПТИНСЬКОГО Святослава Володимировича – волонтера, засновника громадської організації "Незалежні", м.Львів
ЛОЗУ Вікторію Володимирівну – волонтера, заступника директора товариства "Медичний центр "Сімейний", м.Полтава
ЛУЦИК Катерину Федорівну - волонтера, голову громадської організації "Захист – об'єднання волонтерів", Хмельницька область
ЛУЧКА Юліана Вікторовича – волонтера, члена правління громадської організації "Вільна Херсонщина"
МАКСИМЦЯ Сергія Івановича (посмертно) – волонтера, м.Київ
МАЛЮЧЕНКА Олександра Валерійовича – волонтера Міжнародного благодійного фонду "Народний тил", м.Київ
МАТВЄЄВУ Альону Олександрівну – волонтера громадської організації "Український жіночий батальйон", Хмельницька область
МАТЮХІНА Дмитра Анатолійовича – волонтера, директора громадської організації "Міський Центр Допомоги", м.Запоріжжя
МАЧИНСЬКОГО Остапа Романовича – волонтера, керівника волонтерського центру "Український католицький університет", м.Львів
МИКИТИНА Андрія Вікторовича – волонтера, директора благодійної організації "Волинський благодійний фонд "Доброта"
МИШЕНІНА Дмитра Михайловича – волонтера, голову благодійної організації "Благодійний фонд "Янголи спасіння", Донецька область
МОРОЗОВУ Ганну Володимирівну – волонтера благодійної організації "Благодійний фонд "Армія SOS", м.Київ
МУРАВЛЬОВУ Оксану Володимирівну – волонтера, співзасновника волонтерського центру "Разом до перемоги", м.Тернопіль
НЕСТЕРЕНКО Вікторію Віталіївну – волонтера громадської організації "Крила Перемоги", м.Київ
ОВАДЮКА Василя Васильовича – волонтера громадської організації "Добра справа", Чернівецька область
ПАНЧЕНКА Олега Петровича – волонтера, президента благодійної організації "Благодійний фонд "Україна в серці", м.Запоріжжя
ПОПОВУ Наталію Володимирівну – волонтера, співзасновника громадської

- ініціативи "Міжнародний волонтерський логістичний центр "Марлог", м.Київ
- ПОРОВСЬКУ Іванну Анатоліївну – волонтера, м.Київ
- ПЧОЛКІНА Віталія Володимировича – волонтера, голову правління громадської організації "Всеукраїнське об'єднання осіб з інвалідністю "Група активної реабілітації", Київська область
- РАШКА Сергія Анатолійовича – волонтера, Луганська область
- РИМАРУКА Андрія Вікторовича – волонтера, директора воєнного департаменту Міжнародного благодійного фонду "Повернись живим", м.Київ
- САЛІХОВУ Ірину Юріївну – волонтера, співзасновника волонтерської ініціативи міста Херсон "Котики-патріотики"
- СІНЦИНУ Олену Петрівну – волонтера благодійної організації "Благодійний фонд "Небесна Гвардія", м.Київ
- СКАКУН Ірину Володимирівну – волонтера громадської організації "Зоопатруль Україна", Київська область
- СКІЦКО Тетяну Василівну – волонтера, голову громадської організації "Ліга українських жінок", Івано-Франківська область
- СКРИПНИЧЕНКА Володимира Дмитровича – волонтера громадської організації "Серця матерів та ветеранів війни Кропивницького"
- СОЛОВЕЙ Юлію Олегівну – волонтера, керівника напряму благодійного фонду "United24", м.Київ
- СТАСЮКА Ігоря В'ячеславовича – волонтера громадської організації "Рідне Полісся", Київська область
- СТРАТІЙ Ольгу Анатоліївну – волонтера, члена дирекції громадської організації "Мотохелп", м.Київ
- СУБОТУ Євгена Миколайовича – волонтера, керівника регіонального департаменту товариства "WEIR Minerals", Київська область
- ТАЛІНОВСЬКУ Євгенію Борисівну – волонтера, співзасновника громадської організації "Згряя ЮА", м.Київ
- ТАТАРЧУК Валерію Олексіївну – волонтера, генерального директора благодійного фонду "Твоя опора", м.Київ
- ТІТАРЕНКА Андрія Борисовича – волонтера, засновника благодійного фонду "Район номер 1", м.Київ
- ТОДОРЧУКА Олександра Валерійовича – волонтера, засновника благодійної організації "Благодійний фонд "ЮАенімалс", м.Київ
- ТОПОЛЮ Олену Олександрівну – волонтера, м.Київ
- УРДУ-БРИГАР Христину Романівну – волонтера громадської організації "Союз жінок", м.Львів
- ФЕЦІЦУ Христину Миколаївну – волонтера, директора благодійної організації "Благодійний фонд "Логістичний центр допомоги бійцям АТО/ООС", м.Тернопіль
- ФІРМАНА Володимира Зіновійовича – волонтера, ректора Марійського

духовного центру "Зарваниця", Тернопільська область
ХМІЛЬ Наталію Марківну – волонтера, керівника гуманітарного та волонтерського штабу громадської організації "Молодіжна організація Пласт – національна скаутська організація України", м.Київ
ЦВЕРКОВИЧА Олександра Івановича – волонтера, віцепрезидента Всеукраїнського благодійного фонду "Миру і Добра", Київська область
ШВАБА Анатолія Георгійовича – волонтера, президента благодійної організації "Благодійний фонд "Вірино в Україну", Волинська область
ШЕЙНІНА Андрія Яковича – волонтера благодійної організації "Благодійний фонд "Харків з тобою"
ШИПОВИЧ Любов Олегівну – волонтера, віцепрезидента благодійної організації "Благодійний фонд "Разом для України", м.Київ
ШИРОКОВА Юрія Васильовича – волонтера, Луганська область
ШОСТАКА Вячеслава Сергійовича – волонтера, м.Київ.

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

9 грудня 2022 року